

Bütün ülkelerin proleterleri birleşin!
Karkerên hemû welatan yekbın!

İŞÇİNİN SESİ

Gelecek onun için savaşanların!
Yıl: 11, Sayı:256 16 Nisan 1984

Yerel seçimlerden sonra faşizmin çözülüşü daha da hızlandı.

Kavga rüzgarları esiyor

Türkiye uzun yıllardır ilk kez dört bir tarafta bu denli pazarlık yürütüyor göründü. Bunun altında şu yatıyor olabilir: Türkiye içeride sıkıştıkça, "ailenin büyükleri"nden daha çok destek istiyordur, ABD, NATO ise Türkiye'nin içerideki durumunu gördükçe ona artık son yıllarda duydukları güvenle bakamıyorlardır. Özellikle yerel seçimler toplumdaki havanın artık değiştiğini iyice açık etti. Değişen havayla bağlı olarak sosyal demokratlarımızın bir süredir çok özlediğimiz "patlama" endişeleri yine piyasaya çıktı.

Son zamanlarda Kıbrıs ve ABD askeri yardımı konusunda Türkiye ile ABD arasında görünürde "çetin" bir pazarlık yürüyordu. Karşılıklı atışmalar, tehditler, kafa tutmalar oldu. Tüm köşe yazarları "anti-emperyalist"(!) kesildiler. Hatta Asala'nın (?) İran'da giriştiği son eylemde CIA parmağı olduğu, ABD'nin Türkiye İran arasında iyi ilişkiler istemediği yollu imalar bile oldu. *(Milliyet*, 5 Nisan 1984)

Öte yandan yine bir süredir Türkiye silah üretmek için ortak arayıp duruyordu. Gelen giden yabancı yetkiliye Aselsan ve Havelsan'ı gezdirdiler. Hatta bir ara ABD'den, İngiltere ve İtalya'dan ortak bulduklarını açıkladılar.

Silahlanma konusu zaten gündemdeyken ve göründe ABD ile aile kavgası varken, Çeşme'de NATO Nükleer Planlama Gurubu Toplantısı oldu. 1960'lardan beri ilk kez Türkiye'de olabilen toplantıya bütün kocabaşlar geldiler ve öyle yansıdı ki burada da belli pazarlıklar yürüdü. Türkiye, NATO'dan daha ileri nükleer silahlar istedi, vermezse NATO'ya katkılarını azaltacağını ileri sürdü.

Bu arada gazetelerde Türkiye'ye Cruise ve Pershing füzeleri konmayacağı bas bas bağırıldı. Ama bu bağırtı tam da, Evren'i kahraman ilan ettirdikleri U2'ler olayını çağrıştırıyordu. Adı Pershing ve Cruise olanların, ama yalnızca bunların, Türkiye'ye konulmayacağı belli oldu ama neyin konacağı belli olmadı. Gazetelerde yazılanlardan, Türkiye'de epey nükleer silah bulunduğu da açığa çıktı.

NATO toplantısı Çeşme'de sürerken ABD'de IMF'yle, Paris'te OECD ile toplantılar yürüyordu. Bu yoğun trafik içinde Türkiye uzun yıllardır ilk kez böyle dört bir tarafta pazarlık yürütüyor göründü. Bunun altında çok çeşitli nedenler yatabilir ve bunlardan biri de şu olabilir:

Türkiye içerde sıkıştıkça, "ailenin büyükleri"nden daha çok destek istiyordur, ABD, NATO gibi "aile büyükleri" ise Türkiye'nin içerdeki durumunu gördükçe ona artık son yıllarda duydukları güvenle bakamıyorlardır. Olabilir, çünkü gören gözler için özellikle yerel seçimler toplumdaki havanın değiştiğini çok güzel yansıtmıştır. Hem de yalnızca sonuçlarıyla değil bütünüyle.

Örneğin, halkın nabzına göre burjuva şerbet vermekle görevli burjuva basın, seçim kampanyası başlayınca "meydanlar şenleniyor" (*Tercüman*, 13 Mart 1984), "meydanlar şenlendi" (*Milliyet*, 15 Mart 1984), "Türkiye'yi miting heyecanı sardı" (*Tercüman*, 17 Mart 1984) gibi manşetler attı. Neden? Yığınlarda açık devrimci savaşa beliren özlemi, bu uyuz seçimler sırasında yapılacak mitinglerle yatıştırmak amacıyla. Hemen belirtelim, amaçlarına ulaşamadılar. Tersine yapılan mitingler de, atılan manşetler de o özlemi körükledi ve gerçekleştirme yönünde bir gedik açtı.

Seçim propagandası boyunca köşe yazarları bazen siyasetçilere akıl hocalığı yaptılar, bazen yapılması gerekeni kendileri yerine getirdiler. Ama her durumda toplumdaki havaya güzel bir ayna işlevi gördüler.

Örneğin, Yavuz Donat bile af konusuna değindi. "Af hâlâ kanayan bir yara" dedi. Liderlerin bu konuyu istismar etmemeleri çok güzel ama yaraya tuz basmak gerek, diye yazdı (*Tercüman*, 15 Mart 1984) Yani, konuya değinmeme taktiği yanlıştır, siyasi tutuklular konusu halkı artık fazlaca kızdırdı, konuya değinin, diyordu.

Bu arada partiler arasında atışmalar iyice "kızıştı". Birbirlerini "aşure", "salata", "çorba" vb. olmakla suçladılar. Hangimiz daha büyük hayvanız diye yarıştılar. Zaten arılı, güneşli ve zeytinli şarkılar ortalığı sarmıştı. Köşe yazarları dayanamayıp hep bir ağızdan uyarılar yağdırmaya başladılar.

Milliyet'te Cüneyt Arcayürek "Sağduyu" başlıklı bir yazı yazdı..."*'Siyasal konuşmaların'* düzeyi hiçbir seçim döneminde gözlenmediği ölçüde 'düşmüş'tür" dedi. (19.3.1984, *Milliyet*) ve sağduyu Evren'dir(!), sınırlarını zorlamayın diye uyarı yaptı.

Aynı gün Yavuz Donat "seviyeyi düşürmeyelim" ihtarında bulundu (19.3.1984, *Tercüman*) ve anlamlı bir soru sordu: Neden herkes 'gerginlik yaratmayalım' dediği halde kendisi gerginlik yaratıyor? Soruyla burjuva siyasetçilere uyarı yapıyordu. Ülkede gergin bir hava var, siz de buna kapılıyorsunuz, kendinize gelin, diyordu.

Köşe yazarlarının uyarıları işe yaramayınca, Rauf Tamer, artık umudu seçim sonrasına bağladı. Seçimlerden iki gün önce yazdığı yazıda, bari seçimlerden sonra tansiyonu düşürelim, bu gerekli dedi ve tansiyonun nasıl düşürülebileceğini sınıfına ayrıntılı bir biçimde anlattı (24.3.1984, *Tercüman*). Seçimden sonra da çok şükür atlattık diye yazdı (27.3.1984, *Tercüman*). Gelgelelim seçimden sonra iş iyice çığrından çıktı.

Seçimden az önce Özal, "bu seçimler 6 Kasım'dan daha önemli" demişti. (25.3.1984, *Günaydın*) Ondan sonra durum belirmeye başlayınca "yerel seçim yerel muhalefet getirdi" dedi. (28.3.1984, *Hürriyet*) Önce "iktidarımız perçinlendi" dedi (27.3.1984, *Tercüman*) sonra ortaya çıktı ki ANAP oy kaybetmişti ve iktidarı hiç de perçinlenmemişti. Ayrıca, 1 Mart'ta bir ANAP önde geleni, üç yeni parti %40'ı aşan oy alırsa biz ister istemez erken seçime zorlanırız demişti. (Teoman Erel, 1.3.1984 *Milliyet*) Tam da öyle olduğu halde şimdi erken seçime zorlandıklarını göz göre göre inkar ediyorlardı.

Durum kritikti: Gazetelerin köşelerinden bir koro yükseldi. Metin Toker'inden, Rauf Tamer'ine Nazlı Ilıcak'ına dek hepsi "erken seçim yanlış", "istikrar gerek" yollu öğütler yağdırmaya başladılar. Ama bir kez bu öğütlerini "halkın isteği"(!) gibi yansıtmaya çalıştılar: "Halk erken seçim istemiyor" "halk istikrar istiyor" diyerek. İkincisi, bunun böyle olmadığını yine kendileri ele verdiler.

Yavuz Donat, "vatandaşın temayülü ile TBMM'nin yapısı arasındaki farklılık nasıl giderilecektir" sorusunu atıp, bu tartışma "istesek de başlayacaktır, *istemesek de* ..." diyor. (27.3.1984, *Tercüman*) Yani "halk erken seçim istemiyor" diye bağırmanın yararına da pek inanmıyor...

Sonra asıl Teoman Erel'in *Milliyet*'te çok ilginç bir yazısı çıktı. Yazı, burjuvazi açısından söylenmesi "gereken"le olan gerçek durum arasındaki çelişkinin parlak örnekleriyle dolu. Nitekim yazıda Erel seçim sonuçlarını "tercüme" etmekten sözediyordu.

Yazıda Erel bir yandan "sonuçlar erken seçim demiyor" diye yazmış öte yandan "siyasi gerçekçilik Meclis aritmetiğinin değişmesini gerektiriyor" diyor. Bu olmazsa, meclis dışı muhalefeti "meşru platforma çekmenin formülü" bulunmazsa erken seçimi yine de defterden silmeyelim çünkü alternatifi patlamadır diyor: "Meseleleri alev gibi el yakan bir ülkede muhalefetin beş yıl gibi uzun bir süre *parlamento dışında* — ve giderek *yasalar dışında — patlaması* gibi çok tehlikeli durumlar doğabilir." (1.3.1984, *Milliyet*)

Sosyal demokratlarımızın bir süredir çok "özlediğimiz" "patlama" endişeleri, patlamaları parlamento ve yasalarla boğma özlemleri işte yine piyasaya çıktı. Erel'in sorunu 5 yıllık bir çerçevede koyması, yangına körükle gitmenek içindir.

Patlama endişeleri boşuna değildir. Cezaevlerindeki devrimcilerin şanlı eylemleri bu doğrultuda bir kıvılcım olabileceği için, devrimcilerin çoğu istemlerini kabul ettiler. Ayrıca haber televizyonda ve gazetelerde verildi. Devrimcilerin direnişi o denli yaygın destek görmüş ve o denli etkili olmuştu ki, haberi kendi yalanlarıyla birlikte televizyonda vermeyi vermemeye yeğlediler. Geriliyorlar. Daha hızlı geriletmek için kolları sıvayalım.

SON DAKİKA

Almanya'da polisler İşçinin Sesi taraftarlarına ateş ettiler

Mannheim Türkiyeli İlericiler Birliği lokalinde 13 Nisan akşamı yapılan olağan cuma toplantısından sonra lokalden çıkanlardan 4 yoldaş polisin saldırısına uğradı.

Gelen ilk bilgilere göre olay şöyle oldu: Toplantı bitince evlerine gitmek üzere lokalden ayrılan 4 yoldaşın peşine sivil giyimli 4 kişi takıldı. Sonradan, sivil giyimli polis oldukları söylenen bu kişiler, lokalin biraz ilerisinde durup dururken, arkalarından bağırarak yoldaşlarımıza hakaret etmeye başladılar. Tartışma çıktı. Hakaretlerini sürdürdüler. Tartışma tırmandı. Ortalıkta resmi polisler de belirdi ve bu arada yoldaşlarımıza ateş edildi.

İkisi ağır olmak üzere üç yoldaş yaralandı. Yoldaşlardan dördü de tutuklandı, üçü hastahaneye, biri hapishaneye götürüldü. Ağır yaralı bir yoldaşımız, tutuklandıktan sonra hastahanede dövüldü. Bir yoldaşımızın da tutuklanırken polisin kelepçeyle yüzüne vurması sonucunda yüzü parçalandı. Olayda polislerden de yaralananların olduğu söyleniyor.

Ağır yaralanan yoldaşlarımızdan birinin belkemiğine ve başına birer kurşun girdi. Yoldaşlarımız ameliyat edildi. Sakat kalma olasılığının tam olarak giderilip giderilmediği bilinmiyor. Yine ağır yaralanan yoldaşlarımızdan birinin de bacağına kurşun girdi. Bu yoldaşımızın sakat kalma olasılığı büyüktür.

Evet olayda saldıran polisler Alman, saldırıya uğrayanlar Türkiyeliydi. Ama olay ulusal bir ayrımı değil tam tersine sınıfsal bir aynılığı gösterdi. Burjuva polisinin nasıl özde her yerde aynı olduğunu gösterdi.

Bazı gelişmiş kapitalist ülkelerde barışçıl dönemlerde polis biçimde biraz daha "kibar" olabiliyor. Türkiye'de her zaman barbarca davranır. Bu olay gösterdi, Alman polisi Türk polisiyle yalnızca özde aynı değil, biçimde de oldukça yakın benzerlikler taşıyor.

İŞÇİNİN SESİ

Masrafı: İngiltere'de 50p, Almanya'da 2DM ■ Yıllık abone: İngiltere'de 15 pound, Almanya'da 50DM ■ Türkiye'den 4 kitap gönderilerek abone olunabilir. ■ Yazışma adresi: PO Box 407 London, E16 2EA ■ Baskı: Morning Litho Printers Ltd. (TU) ■ Gönderilen yazıları yayınlayıp yayınlamama ve tersine bir istek belirtilmedikçe düzeltme, ya da kısaltma hakkı yayın kurulunundur. Hiçbir yazı geri gönderilmez.

DİKKAT

Yoldaşlar,
İşçinin Sesi'*nin adresi değişti*
Yeni adresimiz şudur:
İşçinin Sesi
PO Box 407
London, E16 2EA

Kafalarını sert kayaya çarptılar

Toplu Sözleşmeler ve Devrim Savaşımı kitabının girişinde Yürükoğlu yoldaşımız şöyle diyordu:

"...Ya Leninci görüşler TKP'de egemen olacak, TKP'nin Leninci birliği sağlanacaktır, ya da çeşitli anti-Leninci yöntemlerle TKP oportünizm elinde çürümeye, yavaş yavaş ölüme itilecektir. Bu ikinci olasılığın önüne geçmek için canla başla çalışmak, yoldaşça bir eleştiri-özeleştiri ortamı tanındığında ödünler vermeye hazır olmak (ilkesel değil), öte yanda ideolojik savaşımı daha da yükseltmek tüm komünistlerin görevidir." (Emine Engin, *Toplu Sözleşmeler ve Devrim Savaşımı*, s.17)

Bu sözlerden bu yana 5 yıl geçti. Oportünizm partide eleştiri-özeleştiri mekanizmasının işletilmesine olanak tanımadı. Tasfiyecilik yaptı. Partinin bir yanı bu yönetimin elinde çürürken, Leninciler TKP'yi pırıl pırıl komünist ideolojileriyle yükselttiler.

Menşevikler burjuvalara ve öteki küçük burjuva sosyalistlerine çağrılar yaparken, yaşam bize çok şeyi öğretti. Bugün Türkiye'de ileri bir işçiye menşevikleri sorsanız parmağıyla size gösterir. Çünkü komünistler onları işçi sınıfına gerçek yüzleriyle tanıtıyorlar.

Menşevikler kafalarını öyle sert bir kayaya çarptılar ki aptallaştılar. Yalpalıyorlar. İşçi içinde bir hareket olarak iflasa gidiyorlar. İşçi sınıfının önünde onların her sergilenişi bu süreci hızlandırıyor. Bundan böyle ancak küçük burjuva bir hareket olarak güçlenebilirler.

Onlar Kautsky dedelerinin yanına giderken TKP'miz işçi sınıfı içinde serpilip gelişiyor.

A.Ş., İsviçre

10. yıl gecesi kıpkızıldı

Onyedi Mart'ta Londra'da yapılan *"İşçinin Sesi* 10. Yıl Kutlaması"na katılan büyük yığın içinde ben de vardım. Geceyi büyük bir zevk ve coşku ile izledim. Toplantının örgütlenme düzeyi ve genel akışı bende gerçekten unutulmaz izler bıraktı.

Folklor guruplarının gösterileri çok etkili oldu. Bu başarının sürekli olmasını dilerim. Ondan sonra çıkan pandomim gösterisi çok anlamlı idi. Onları da içtenlikle kutlarım. LİB korosu çok çok başarılıydı ama hiç kuşkusuz toplantının tepe noktasını *İşçinin Sesi* korosu oluşturdu. Koronun başarısını sözle anlatmak güç! Sözleri Yürükoğlu yoldaşımıza ait olan ve bestesini Alan Bush'un yaptığı "10. Yıl Marşı" hepimize güzel bir armağan oldu.

Bu toplantıya emeği geçen bütün yoldaşlara en içten sevgilerimizi iletiriz. Gelecek yıllara yeniden buluşmak üzere...

K.N., Paris

Örgütlendik örgütleneceğiz

Değerli yoldaşlar,
Ben bir süredir Paris'teyim. *İşçinin Sesi*'ne gidip geliyorum. Yığın çalışmalarına, kültürel çalışmalara katıldım. Nöbet tutuyorum, toplantılara katılıyorum. Eğitim çalışmalarına katıldım. Ayrıca Türkiyeli kadınlar arasında toplantı yapıyoruz. Tabii ev ziyaretine gidip geliyoruz.

Türkiyeli kadınlar toplanıp, bilmeyenlere okuma yazma öğretiyoruz. Ayda bir gezi yapıyoruz. Müze gezisi yapıyoruz. Her hafta toplantı yapıp kadın sorunlarını tartışıyoruz. Bir kadın yoldaş kadın konusunda konuşma yapıyor. Toplanan kadın yoldaşlar not alıp dinliyorlar, tartışma yapıyorlar. Atölyede çalışan kadın yoldaşları birlikte ziyaret edip sorunlarını soruyoruz. Bazı kadınlar ne sorunları varsa söylüyorlar. Tabii en çok şikayetleri ev işinden, çocuk bakımından. Biz bu yığın çalışmalarımıza hız vereceğiz.

Geçenlerde 8 Mart Dünya Kadınlar Günü'nü kutladık. Toplantı yaptık. Kadınları davet ettik ve geldiler. Bir yoldaşımız 8 Mart'la ilgili seminer verdi. Bir başka kadın yoldaşımız Türkiyeli kadınların sorunlarını anlatan bir konuşma yaptı. Bir yoldaş şiir okudu. Epey tartışma oldu.

Tüm emekçi kadınları bizim toplantılarımıza katmak isteriz. Kadınlar olarak, yumruklar sıkılmış havada, olacağız yine o meydanda!

Zehra Gümüş, Paris

Kazanan biz olacağız

Yoldaşlar,
Kısa bir süre önce Türkiye'den dönen bir gurup arkadaşla ülkedeki son gelişmeler üstüne konuştuk. Biraz gecikmiş olmakla birlikte yazmakta yarar gördüm.

Konuştuğum arkadaşlar, pahalılığın tahminlerin üstünde olduğunu, açlık ve sefaletin dayanılmaz bir duruma geldiğini, işsizlik ve yoksulluğun aile cinayetlerine, boşanma ve intiharlara yol açtığını söylediler. İnsanlar sık sık "bize yol gösterecek, öncü olacak kurmay gerekiyor" diyorlarmış.

Bu arada *Hürriyet* gazetesi, Evren'in Özal'ın istifasını isteyeceğini ama Güvenlik Konseyi'nin araya girip durumu yatıştırdığını duyurduğu için bir gün kapatılmış.

Bu haberler, Türkiye devrimci hareketinin önündeki olanakları ve görevleri yansıtıyor. Halk yığınlarında öfke ve hoşnutsuzluk her gün biraz daha artarken burjuvazi arasındaki çatışmalar da artıyor.

Ya oportünizmin de ihanetiyle burjuvazinin Demirelleri ve yeni Ecevitleri sahte demokrasi ve sahte umutlarla yığınlara önderlik edecek ve Türkiye kapitalizminin ömrünü biraz daha uzatacak. Ya da yığınlara gerçek demokrasinin, kurtuluşun yolunu göstererek ileri demokratik halk devrimiyle, oportünizmi de, burjuvaziyi de yeneceğiz. Kazanan biz olmalıyız!

Seydo Fırat, Hollanda

R. Yürükoğlu yoldaşımızın kitaba yazdığı ve kitabın işlevine de değindiği önsözün bir bölümünü yayınlıyoruz.

Kitaba önsöz

"İyi Öncü Değil, Kötü Artçı Bile Değil"i, yeni menşevik programın eleştirisi olarak ele almak, resmilere istenmeden yapılan büyük bir iyilik olur. Yeni menşevik program kapsamlı bir teorik hesaplaşmayı hak eden ve olanaklı kılan bir belgedir.

Örneğin, Lenin'in *devrim sonrası* Rusya için yaptığı bir ekonomik-toplumsal *sektörler* tablosu vardır. Lenin bu tabloyu, kapitalist ekonominin yüksek tepelerinin (tüm kapitalist ekonomiyi anlamlı bir tek mekanizma yapan büyük kapitalist kurumların) proletarya eline geçtiği bir dönemde yapmıştır. Kapitalist ekonominin yüksek tepelerinin ve devletin proletarya egemenliğine girmesiyle ekonomiyi anlamlı tek bir mekanizma yapan unsur *ortadan kalkmış* ve o güne dek Rusya'daki kapitalizmin parçaları olan birbirinden farklı üretim süreçleri bu anlamda birbirlerinden belli bir kopuşma, sektörleşme içine girmiştir.

Lenin'in, *devrim sonrası* Rusya ekonomisinde yapılması gerekenleri anlatabilmek için kullandığı ve *devrim öncesinde* nedense(!) kullanmadığı bu kısa tanımlamayı, tablolamayı Sovyet yazarı R. Ulyanovski anlaşılmaz bir mekanik taşımayla kapitalizm altında yaşayan ülkelerin ekonomisini tahlilde kullanmış ve o çok bilinen, çok su götürür "sektörel analiz"i yaratmıştır.

R. Ulyanovski'nin görevi Hindistan'dan Türkiye'nin gelişmesiyle ilgilenmeye değişince yeni resmi programda "sektörel analizin" yer alması, Türkiye'nin çok sayıda ekonomik sektörlere bölünmüş olduğunun söylenmesi şaşırtıcı değildir. Resmilerimizin, Türkiye üzerine nasıl görüş ürettikleri açık bir sırdır.

Ne var ki, finans-kapitalin ekonomiye egemen olduğu, devlet-tekelci kapitalizmine büyüdüğü, tüm ekonominin bu öncünün ördüğü ilişkiler içinde, *anlamlı tek bir mekanizma* olduğu Türkiye ekonomisinde birbirinden ayrı sektörlerin varlığını iddia etmek teorik ve pratik bir saçmalıktır. Devrimimizin içeriğini ve hedeflerini gözlerden gizlemek içindir.

Yeni menşevik programın ve ardından gelerek onu "açan" yazıların, emperyalizmi ve Türkiye ile ilişkilerini anlayışı da aynı şekilde bilim dışı, aynı şekilde hedef şaşırtıcıdır. *"Artık bir iç faktör olan emperyalizm ve onun getirdiği faşizm"* anlayışı. Bu anlayış, iç dinamik ve dış etken ilişkisi, dünya çapında emperyalist sistemin işleyiş mekanizması, "artık"la anlatılmak istenen 1980'ler Türkiye'si, emperyalizm-Türkiye burjuvazisi ilişkileri gibi bir dizi felsefi, ekonomik, toplumsal, siyasal konuda son derece şaşırtıcı bir bilgisizliği açığa vurmaktadır. Bilgisizlik diyorum çünkü, bilinçli oportünist çarpıtmalar bile daha derin ve yakalanması zor bir düzeyde getirilebilirdi.

Hepsi de önümüzdeki devrimci adımı sulandırmaya ve burjuva demokrasisi sınırlarına hapsetmeye yarayan böyle konuları ele almayan bir program eleştirisi menşeviklere can simidi atmak olmaz mı?

R. Yürükoğlu
Nisan 1984

ABD'nin arka bahçesi dünya devriminde alev alev yanan bir alan oldu. Dünya emperyalist zincirinin zayıf halkası bu bölgede tutuşan devrimci ateşin zafere ulaşacağı günler öyle gözüküyor ki uzak değildir.

Seçimler de kurtaramayacak

El Salvador'da 25 Mart'ta başkanlık "seçimi" yapıldı. Farabundo Marti Ulusal Kurtuluş Cephesi ve Devrimci Demokratik Cephe (FMLN-FDR) seçimleri boykot ettiler. Belgileri "To voto no vale!", yani "oylarınızın hiçbir değeri yok!" idi. Nitekim tüm baskılara karşın, katılım yüzde 50'yi geçemedi. Bu sonuç ise burjuvazi için büyük bir yenilgi oldu. Hiçbir adayın kullanılan oyların yüzde ellisini alamadığı seçimlerin ikinci turu, nisan ayı sonunda yapılacak.

Hristiyan Demokrat Parti'nin lideri Jose Napoleon Duarte, seçim öncesinde erkin devrimcilerin eline geçmesine karşı olduğunu açıkladıktan sonra, sırf bunu önleme çabası içinde, sosyal adaletin sağlanması, reformlar yapılması gereğine inandığını belirtti. Barışçıl bir "devrim"den yana olduğunu bile söyledi.

Duarte'nin en büyük "hasmı" olan D'Aubuisson ise seçimlerde "Vatan, evet! Komünizm, hayır!" belgisini savundu. El Salvador'un komünistlere mezar olacağını ileri sürdü. Ölüm mangalarının yaptıklarını haklı göstermeye çabaladı. Bu aday, El Salvador tekelci burjuvazisinin önemli kesimlerinin desteğini alan Milliyetçi Cumhuriyetçi Birlik (ARENA) partisindendir.

FDR'nin yöneticisi, Sosyalist Enternasyonal'in II. Başkanı Guillermo Manuel Ungo, *Newsweek*'e verdiği demeçte, FMLN-FDR'nin çeşitli siyasal güçlerin bağlaşıklığı olduğunu vurguladı, "evet, aramızda komünistler, sosyal demokratlar, bağımsızlar, Hristiyan Demokratlar'dan ayrılanlar vardır, hepimiz birden çoğulcu bir hükümet hedefliyoruz" dedi. (*Newsweek*, 26 Mart 1984) Devrimci gerillaların siyasal düzeydeki bağlaşıkları arasında olan bu yöneticinin söylediği diğer ilginç nokta, Duarte'nin "ılımlı ortacı" görünümünün, ABD'nin bölgeye deniz piyadelerini göndermesine ve Orta Amerika'da askeri faaliyetlerini maskelemesine yaradığını söylemesiydi.

Gerçekten de görünürde ABD'nin bugünkü tercihi Hristiyan Demokrat "ılımlı reformist" Duarte'dir. Bu ABD'nin faşist D'Aubuisson'u yedekte tutmasına engel değildir. Devrimin başarıya ulaşması durumunda Sosyalist Enternasyonal'le bağlı olan liberalleri kullanmaya çalışacağını da kestirebiliriz.

El Salvador'da devrimci savaşım bir dönemeç noktasına yaklaşıyor. Gerillalar artan askeri etkinliklerine karşın henüz erki deviremez durumdadırlar. Burjuvazi kendi içindeki çelişkiler nedeniyle devrim güçlerine karşı toplu darbe vuramaz durumdadır. Öte yandan ABD bölgedeki askeri faaliyetlerini hızla arttırıyor.

ABD'nin El Salvador burjuvazisine yaptığı askeri yardım 1981'den bu yana 8 kat arttı. ABD'nin bağlaşıklıklarına yaptığı 15.7 milyar dolarlık "yardım"ın 1.3 milyarı Orta Amerika'ya, "arka bahçe"ye gidiyor.

ABD, askeri güçlerini Honduras'a yığarken, bir kara ve bir hava-deniz manevrası planlıyor. ABD-Honduras birlikleri nisan-temmuz ayları içinde bir Çevik Kuvvet hazırlık manevrası yapacak. Bu manevralara El Salvador, Guatemala, Panama'dan, ABD'den 5000 özel eğitilmiş asker katılacak. Ayrıca, yine nisan ayı sonlarından mayısın 6'sına dek sürecek olan devasa bir hava-deniz manevrasına 30.000 asker katılacak.

ABD'nin arka bahçesi dünya devriminde alev alev yanan bir alan oldu. Son elli yılın kısa tarihi ABD'ye verilecek en iyi yanıtın, devrimci yangını bölge çapında zafere ulaştırmak, buradan daha da yaymak olduğunu gösteriyor.

İngiltere Ulusal Kömür İşletmeleri'nin 20 bin maden işçisinin işine son verileceğini açıklaması üzerine 12 Mart'ta yığınsal bir katılımla başlayan grev başarıyla sürüyor. Etkisi ve grevle dayanışma genişliyor, güçleniyor.

Maden işçilerinin grevi başarıyla sürüyor

Mart ayında İngiltere, uzun yıllardır görülmemiş boyutlarda bir greve, militanlıklarıyla tanınan madencilerin grevine sahne oldu.

Olaylar, Ulusal Kömür İşletmelerinin (NCB) önümüzdeki 12 ay içinde 20 maden ocağının kapatılacağını, 20.000 işçinin işine son verileceğini açıklaması üzerine başladı.

Yorkshire madencileri 12 Mart'ta greve gideceklerini açıkladılar, ama Güney Yorkshire bölgesindeki 15 maden ocağında 14 bin işçi 6 Mart günü işi durdurdu. Grevi bölgede yaygınlaştırmak için çalışmaya başladılar. Greve çıkmaya kararlı İskoçya ve Yorkshire bölgelerindeki madencilerin toplam sayısı ise 70 bini buluyordu.

Madenciler grevinde işçiler kararlı bir savaşım sürdürüyorlar. 1974 yılında da madencilerin büyük bir grevi olmuş ve hükümetin düşmesiyle sonuçlanmıştı.

Arada hükümet işi bırakacak işçilere önerdiği ödemelerde ani bir değişiklik yaptı: 21-50 yaş arasındaki madenciler eğer kendileri işi bırakmayı kabul ederlerse çalıştıkları her yıl için 1000 sterlin alacaklardı. Bu ödeme bazı bölgeler için şimdiye dek ödenenin 2-3 katı demek oluyordu. Buna göre 39 yaşında 19 yıldır madencilik yapan bir işçi, işi bırakınca eskiden 7.467 sterlin alırken şimdi 19 bin sterlin alacaktı. Hükümet bu planını 7 Mart'ta parlamentoya sundu.

İşsizliğin yaygın, fiyatların yüksek olduğu koşullarda bu ödeme hiçbirşeye yetmezdi. İngiltere Maden İşçileri Sendikası (NUM) Yönetim Kurulu İskoçya ve Yorkshire madencilerinin grevini destekleme kararı aldı. Liderler, bu desteğin "domino etkisi" yapacağını, diğer maden ocaklarındaki işçilerin de birbiri ardından greve çıkmalarını beklediklerini açıkladılar.

Ardından gelen 1-2 gün içinde çeşitli bölgelerdeki maden işçileri sendikaları birbiri ardından toplantılarını yaptılar. Greve karşı çıkan yalnızca Leicestershire bölgesi oldu. Diğerleri 12 Mart Pazartesi günü başlayacak greve katılma kararı aldılar. Böylece hafta sonunda 180.000 üyesi olan sendikanın 100.000 üyesinin greve çıkacağı kesinleşmişti. Önceden işi durduran 14 bin işçiye yenileri de katılmış, toplam grevci sayısı 20 bini bulmuştu.

Grev başlıyor

On iki Mart Pazartesi günü grev yığınsal bir şekilde başladı.

On üç Mart Salı günü ise yüzlerce madenci grevin başladığı Yorkshire'den, Nottinghamshire ve Lancashire bölgelerine akmaya başladı.

İskoçya'dan ve Güney Galler'den de çok sayıda işçi geldi. Amaçları iki gün içinde grev oylaması yapılacak olan bu bölgedeki işçileri kazanmaktı.

Grevin ve grevdeki madencilerin yaptığı gezinin etkisi büyük oldu. Üçüncü gün bu bölgelerde 28 ocakta iş durduruldu. Dördüncü gün ise grev, endüstrinin dörtte üçüne yayılmıştı bile. Bazı madenlerde dayanışma nedeniyle, bazı madenlerde ise grevcilerin yoğun kampanyası sonucu iş bırakıldı. Daha grevci işçiler 14 Mart gecesinin yoğun kampanyasını başlatmadan önce 133 ocakta iş durdurulmuştu.

Kömür İşletmeleri NCB, mahkemeye başvurarak grevdeki madencilerin başka bölgelere dağılıp çalışan işçileri etkilemelerinden şikayetçi oldu.

Değişik bölgelerden gelen madenciler ajitasyon yürüttükleri maden ocaklarındaki işçilerin desteğini kazanıyorlardı. Örneğin bu tür bölgelerden birinde gece vardiyasına gelenlerin üçte ikisi geri döndü.

Yüksek Mahkeme işçilerin yürüttüğü bu kampanyayı yasadışı ilan ederek işçilerin çekilmesine karar verdi. Grevciler önce uyumlu bir şekilde geri çekildiler. Gece saat 10 sularında, gece vardiyası başlarken güçlü bir şekilde döndüler. Polisle işçiler arasında çatışma oldu.

Grevin 4. günü sabahı, Ollerton madeninde kampanya yürüten madencilerle polis çatıştı. 24 yaşında bir madenci öldü. Aynı gece grevin etkisi daha da yayılmıştı. Kömür İşletmeleri'nin açıklamasına göre 138 ocak grevdeydi.

Bu arada İçişleri Bakanı 17 birlikten 3.000 polislik bir gücün bu olaylar için hazır beklediğini açıkladı. (*The Times*, 16 Mart 1984) Başsavcı Sir Michael Havers bir maden ocağında 6'dan fazla gösterici işçinin bulunmaması için polisin çaba göstermesini ve korkusuzca hareket etmesini isteyen bir demeç verdi. Başsavcının açıklamasına göre, bir polis memuru, seyahat eden insanların barışın bozulma olasılığının bulunduğu bir greve katılmak üzere seyahat ettiklerine kanaat getirmişse bu seyahate devam etmemelerini istemeye yetkisi vardır. Böyle bir isteme karşı çıkmak, polis memurunun görevini yapmasını engellemek anlamına gelecektir. (*The Times*, 17 Mart 1984)

Scotland Yard 22 Mart günü yaptığı açıklamada 43 bölgede kampanya yürüten grevcilerin sayısının 4.600'e çıktığını, polis sayısının 7.000 olduğunu, grev başladığından beri 96 grevcinin tutuklandığını açıkladı. (*The Times*, 23 Mart 1984)

Grevin 10. gününde, Lancashire gibi ılımlı şubelerin bulunduğu bölgelerdeki liderler de "birliği devam ettirmek için" grev çağrısı yaptılar. Oysa bir hafta önce bu şube grev yapmama kararı almıştı.

Grev 3. haftasına girdiğinde giderek daha çok madenci katılıyordu. Ilımlı bölge Lancashire'de 7 ocak greve katılacağını açıkladı. Böylece greve çıkmayan tek bölge olarak kalan Nottinghamshire tüm gözlerin çevrildiği yer haline geldi.

Ancak Başsavcının yaptığı açıklamanın ardından yollarda polis aramaları arttı. 27 kadar tutuklama oldu. Buna karşılık madenciler de ana yolları bırakıp ara yollardan ocaklara gittiler.

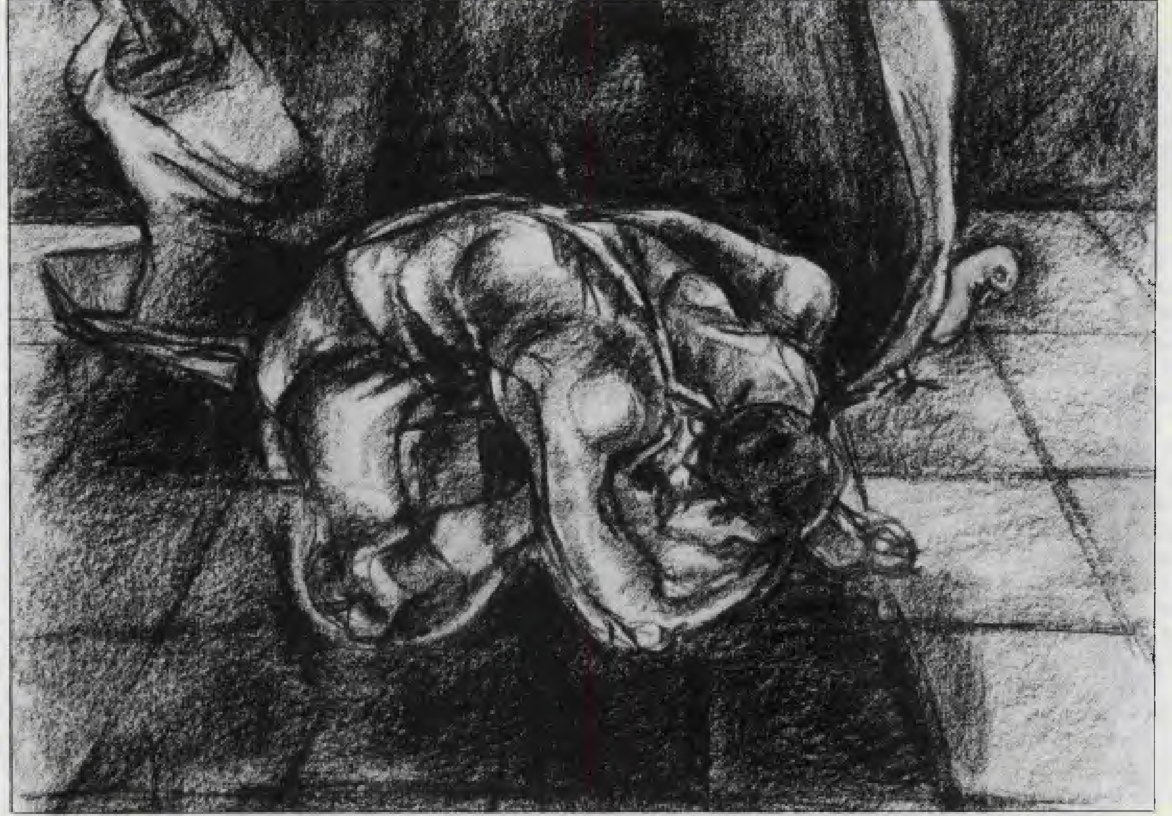
Arabaların durdurulup aranması üzerine madenciler otoyolda 150 arabalık ve saatte yalnızca 5 mil hızla giden bir konvoy oluşturdular. 18 sürücü tutuklandı.

Bunun üzerine bir kavşakta 100 araba daha konvoya katıldı. 3 şeridi de kaplayan konvoy 10 millik yolu böyle katetti. Polis otoyolun bu bölümünü iki saat trafiğe kapalı tuttu. Ame yine de madencilerin konvoyunun ardında 12 millik bir araba kuyruğu oluştu. Bu tür konvoylar otoyollar dışındaki yollarda da görüldü. Polis 300 kadar madenciyi tutukladı. (*The Times, 29 Mart 1984*)

Bu arada İskoçya ulaşım, çelik ve demiryolu sendikaları madencileri destekleyen eylemlerini arttırdılar. 29 Mart'ta da İngiltere çapında ulaşım, demiryolu, gemi ve çelik endüstrisi işçilerinin liderleri, madencileri desteklemek üzere Britanya çapında kömür ulaşımını engelleme kararı aldılar. Denizcilik İşçileri Sendikası Başkanı madencilerin bu grevden yenik çıkmalarının çok pahalıya malolacağını belirterek, "bu bizi 1926'lara geri götürür ve tekrar toparlanabileceğimiz kuşkuludur" dedi.

Grev şu anda başarıyla sürüyor, etkisi ve grevle dayanışma genişliyor, güçleniyor.

Faşizmin çözüldüğünü burjuvazi çoktan görmüştür. Yerel seçimlerde burjuva siyasetçileri çözülme sürecini yavaşlatmak ve çarpıtmak, komünistler de tam tersine hızlandırmak ve doğru devrimci kanala akıtmak yönünde davrandılar. Sonuçta faşizmin çözülme süreci hızlandı. Burjuvazi geriledi, işçi sınıfı ileri bir adım attı.

Faşizm çözüldükçe burjuvazinin dizlerinin bağı da çözülüyor

Emine Engin

Kasım'daki seçimlerden sonra Yürükoğlu yoldaşımız, "Türkiye bu seçimi düzenleyenlerin öznel istemlerinden, hesaplarından bağımsız olarak *yeni bir döneme* girmiştir", "faşizmin çözülme dönemi başlamıştır" diye yazmıştı.

Sol örgütlerden hiçbiri bunu kabullenemedi. Hatta "kızanlar" oldu. Bazıları bir süredir tutturup gittikleri propaganda kalıpları, bazıları daha yeni kavuştukları "faşist deme" oyuncakları ellerinden alınacakmışçasına bize kızdılar. Bazıları ise bizim dediklerimiz, kendi okudukları garip kitaplardaki zorlama tanımlara uymuyor diye huysuzlandılar.

Gerek yazılarda, gerek sözlü tartışmalarda faşizmin çözülmediğini iddia edenlerin getirdikleri ortak "yanıt", öz olarak şuydu: Faşizm *demokrasi* getirmek *istemiyor.*

Bizim dediklerimizi böyle "yanıtlayabilmek" için, çözülmeyle demokratikleşmeyi birbiriyle özdeşleştirmek ve durumun ne olduğunu yalnızca egemen güçlerin öznel istemlerinin çerçevesinde görmek gerekirdi. Yani "yanıtlayanlar"da burjuvazinin legal sistemlerine ve öznel istemlerine biraz "fazlaca" saygı vardı. Gözlükler böyle buğulu olunca, yaşamın basit gerçekleri bile düzgün görülemez, gerçeğe uygun doğru tutum alınamazdı. Nitekim yerel seçimler konusunda öyle de oldu.

Kimse, yine Yürükoğlu yoldaşımızın deyişiyle Türkiye'nin *bu* ortamında, sınıf güçlerinin *bu* yeralımında *bu* yerel seçimlerin önemini anlayamadı. Oysa yerel seçimler çok önemli bir rol oynadı. Yaşam bunu kanıtladı, daha da zincirleme kanıtlayacak. Yerel seçimler burjuvazi için hem bugün büyük sorunlar yarattı, hem de yeni yeni sorunların tohumlarını attı.

Değişen havalar ve tutan romatizmalar

Yığınlar arasında siyasallaşma eğiliminin yükseldiği, hareketli bir havanın yayıldığı, hatta tekil, nitelik olarak düşük düzeyde, küçük ama anlamı büyük bazı protesto eylemlerinin yeraldığı bir ortamda yapılan seçimler bu ortamı daha da körükledi.

Faşist Evren, her nekadar tüm yasal denetim iplerini devletin yürütme denen baskı aygıtı adına hâlâ sıkı sıkıya elinde tutuyorsa da bu seçimlerde kavalın alt deliği durumuna düştü.

Af konusunu yasaklamıştı. Takan olmadı. Af çıkarılamaz dedi. Dikkate alınmadı, af çıkaracağız diyenler oldu. Dayanamayıp, sokakları kirletiyorlar (!) diye partilere söylendi. (*Günaydın, 24 Mart 1984*) *Tercüman* bile bu söze pabuç kadar dil uzattı. Yavuz Donat, "gidiyor diye ses etmiyorlar" demeye getirdi. (*Tercüman,* 27 Mart 1984)

Seçim sonrasında ortalıkta DYP'yi kapatma, dikta tehlikesi, Ulusu'nun yeniden başa getirilmesi gibi faşist Evren'den kopuk düşünülemeyecek sözler dolaşmaya başladı. Yine, *Tercüman* bile bu söylentileri "protesto" etti. Ahmet Kabaklı bu tür sözler hoş karşılanmıyor, başımıza iş açacaksınız diye kızdı. Haydi diyelim DYP'yi kapattınız biz sustuk, ama ya SODEP konusu ne olacak dedi. DYP'yi kapatırsanız SODEP'i de kapatırsınız, biz sussak da, sahte sol olan SODEP'e oy veren ama kendisi gerçek sola bakan yığınlar artık susmaz diye uyarıda bulundu. (*Tercüman,* 11 Nisan 1984)

ANAP ve Ozal bu seçimlerden gerçekten yıpranarak çıktı. Atılan "zafer" manşetleri bunun incir yaprağıdır. Oy kaybı bir yana, Özal ardarda çok açık verdi. İkide bir bayağı aldatmacalara başvurdu. Tüm "yeni", "başka" görünümünü sildi attı, bayatladı.

Uydurma tapu belgeleri dağıttı. İki gün önce (22 Mart 1984) "artık benim de tapum var" diye başlık atmış olan *Tercüman* gazetesi, olayın kokusu çıkınca, iki gün sonra (24 Mart 1984) bunun asılsızlığını kendisi "sergilemek" zorunda kaldı. Seçim öncesinde ANAP'lılar Urfa'nın adı Şanlı Urfa olsun diye önerge verdiler, Urfa'da kaybedince önergeyi geri çektiler. (*Hürriyet,* 30 Mart 1984) Seçimlerden sonra zamlar saldırıya geçti. Özal "bilerek beklettik" diye çok "açık" konuşarak açıkça sirkatin söyledi. Seçim öncesinde af konusunda, "iyi düşünmeli" türünden yuvarlak sözler eden Özal, seçim sonrasında olmaz böyle şey diyerek (*Hürriyet,* 1 Nisan 1984) açık konuşan bir ikiyüzlülük siyaseti izlediğini sergiledi. Özal seçim sonrasında eski MHP'li kadroları önemli noktalara yerleştirerek iyice sevimsizleşti.

Seçimler olaylı geçti. Seçim öncesinde birçok olay çıktı. Seçim günü çıkan olaylarda 6 ölü, seçim sonrasında çıkanlarda ise 5 ölü olduğu açıklandı. Anadolu Ajansı bunları hep "kişisel" olaylar diye yorumladı. Sonra, seçim günü Ankara Akdere mahallesinde 500 kişilik gösteri oldu. Oylama daha çok kişiye sıra gelmeden 17.30'da kapanmıştı. Bunu protesto eden gösteriden sonra gece 22'de yeniden oylama yaptırıldı. Gösterinin siyasal niteliğini bilmiyoruz ama bildiğimiz birşey var: Toplumda eylem ve kavga havası yaklaşıyor. Yanaşımlar, davranışlar değişiyor.

Nitekim burjuvazi bu değişmenin barındırdığı tehlikelerden duyduğu korkuyla, bir süredir Marksizm-Leninizm'le uğraşıyor. Bu çerçevede, Marks, Engels, Lenin de yerel seçimlere aktif katıldılar!

Burjuvazi Marksizm-Leninizm bulutunun gölgesinde ve korku içinde

Burjuvazi Marksizm-Leninizmi yasakladı, kitapları topladı, rahata kavuşması gerekirken aylardır Marksizm-Leninizm'le uğraşıyor. Hikayenin başlangıcı "aylardır"dan da eski ama burada son döneme kısaca bakalım.

Önce Calp, *Nokta*'da "ben Marksı da okudum" diye böbürlendi. (*Nokta,* sayı 48, s.12) Lenin'i de okuduğunu ekledi ve bunlara kanmanın kolay olduğunu, ama kanılmaması gerektiğini buyurdu! Okuduğu halde böyleyse, okumasa nasıl olacaktı acaba?

Bu arada Marksizm-Leninizm adı ve ona ait çeşitli terimler ortalıkta dolaştı. Barlas "finans-kapital", "Bonapartizm", "şövenizm", "kapitalizm"den söz ederken Ajda Pekkan "diyalektik materyalizm"den dem vurmuş. Nereden nereye?

Derken, Inönü, "insan emeğini mal sayan zihniyetin karşısındayız" diyerek eskiden Özal'ın da yaptığı bir demagojiyi yineledi. Buna karşı Calp, "Lenin de sosyal demokrat parti kurmuştu" diyerek SODEP'le RSDİP arasında "paralel"lik(!) kurmaya çalıştı.

Sunalp durur mu, tam seçim öncesinde *Nokta*'da "komünizmi anlattı". (*Nokta,* sayı 4, s.20) "Evlere şenlik" bu anlatım ayrı bir mizah yazısı konusu olabilir. Sıkıyönetim komutanıyken toplattırdığı 167 sol kitaptan 83'ünü okumuş ve öğrene öğrene Lenin'le Krupskaya'nın devrim nikahıyla evli olduğunu öğrenmiş!

Zavallı burjuvazi, Türkiye barut fıçısına döndükçe Marksizm-Leninizm ateşinden yine ölesiye korkmaya başladı ve kendi acizliğini sergileyen bir "ideolojik" çırpınışa daldı. Ahlak da sınıfsal bir sorun. Lenin'le Krupskaya'nın güzelim ilişkisini aklınca karalamaya kalkışan burjuvazinin kendi ahlak ölçütlerini gazetelerin baş sayfalarında görüyoruz. Bu sayfalarda çocuklarımıza saçtıkları zehrin, kadınlarımıza ettikleri hakaretlerin hesabını hem işçi sınıfı olarak, hem de kadın hareketi olarak onlardan soracağız. Zaten onlar da bunu sezdikleri için uzun süredir Marksizm-Leninizm bulutunun gölgesinde yaşamaya, korkudan çırpınmaya başladılar.

Seçimlere dönersek, Calplerin, Sunalplerin Marks'ı, Lenin'i konu alan ve içinde en küçük bir zeka pırıltısı bile taşımayan çırpınışları, tam da seçim sırasında, anti-propaganda değil propaganda etkisi yapıyordu. Burjuvazinin daha akıllı sözcüleri bunu gördüler.

Önce Mehmet Akif, oradan İstiklal Marşı, oradan Enternasyonal'ı söyleyenler, Mehmet Akif'ten Nazım Hikmet konusu açıldı. (Ergun Göze *Tercüman,* 20 Mart 1984) Derken Özal dış mihraklara çatarak adeta bir sinyal verdi (*Hürriyet,* 21 Mart 1984) ve hep bir ağızdan TKP'ye karşı bir saldırı kampanyası başlatıldı. Seçimler öncesindeki son iki üç gün bu yoğun kampanyayla geçti. Seçimlerden sonra konu bıçak gibi kapandı.

Burjuvazi bununla bir taşla birkaç kuş vurmuş oldu. Bir kez, TKP *adını* konu edip antikomünizm propagandası yaptı. İkincisi "resmi"lerin kuyrukçu yaklaşımlarını aynen aktardı ama onların üç parti için önerdiklerini SODEP'te odaklaştırdı. Böylece, TKP *adını* konu edip "sağların en solu" olan SODEP'e saldırmış oldu. Zaten kendi uyuz "sosyal demokrat" gölgesinden bile korkan SODEP bu saldırı nedeniyle değil, onun karşısında aldığı sünepe tutum nedeniyle oy kaybetti. Üçüncüsü, TKP *adıyla* ama menşeviklerin kuyrukçu yaklaşımları aktarılarak SODEP'e yöneltilen saldırı, hem burjuva siyasal sözcüler arasında sağa, hem de sol hareket içinde sağa, yani burjuva kuyrukçusu menşeviklere destek anlamı taşıyordu.

Başka bir deyişle, faşizmin çözüldüğünü, toplumda göreceli olarak daha sola doğru sürekli bir kayış olduğunu burjuvazi çoktan görmüştür. O, yerel seçimlerde bu süreci yavaşlatmak ve çarpıtmak yönünde davranmıştır. Elinden gelirse, bu süreci geri çevirme girişiminde de bulunur. Komünistler de tam tersine aynı süreci hızlandırmak, geri döndürme çabalarını engelleyecek bir ortamın oluşmasına katkı yapmak ve aynı zamanda sürecin düzgün, doğru devrimci kanala akmasını sağlamak yönünde davrandılar. Onlar da "sağlar içinde en sola", SODEP'e oy verdiler. Aynı zamanda SODEP'i sergileyip, dolu dizgin devrimci propagandayı yükselttiler.

Sel gibi akacağız

Değerli yoldaşlar,
Ülkemizde gelişmeler hızlanmakta, ve işçi sınıfımızda, emekçi halkımızda siyasal bilinçlenme yükselmektedir.

İşçi sınıfımızın düşüncesi, fabrikalardan meydanlara dökülmeye doğru yürüyor. Kır emekçileri de tarlalardan çıkmaya başlıyor.

Yoldaşlar, bulunduğum yerde yığınların nabzını yokluyorum. Bir kahveye gittim, oturdum. Kahvede sobanın etrafında 20 kadar, sanıyorum çoğu işçi, ısınıyorlar. Siyasal konular açıldı.

Önce partilerin, Özal hükümetinin ülkeyi uçuruma götürdüğü söylendi. İşçinin biri bu partilerin eski partilerin devamı olduğunu söyledi. Diğer bir işçi, bu partilerin maddi desteği nereden aldığını sordu ve seçim otobüslerinin parasını, seçim masraflarını, partinin masraflarını kimler karşılıyor, dedi. Bir işçi de bu ve her partinin arkasında patronlar var, dedi. İşçilere gelince %25 zammı çok görüyorlar, partilere ne kadar para harcıyorlar, diye sözler geçti. Zengin patronların kendilerine ait milletvekileri olduğu, oy toplamak için milyonlar harcandığı söylendi. Bir işçi Türkiye ve Yunanistan arasında savaş çıkma olasılığından söz etti. Savaş çıkarsa, patronun malını biz mi koruyacağız, dedi. Patron işime son verdi de 3 yıldır hakkımı alamıyorum dedi.

Benim vardığım kanı, halkımız her geçen gün komünistlere ihtiyaç duyuyor. Komünistlerin illegal çalışma yaptıklarını biliyor ve bu zor günde kendilerinin tek dostu olduklarını anlıyor.

Bir Kızıl İşçi,
Ege

Özal'ın selamı burjuvazinin korkusunu sergiliyor

Turgut Özal konuşmalarında ve toplantılarında ellerini tepede birleştirerek selam veriyor. Bunun nedenlerine ilişkin olarak gazetecilerden gelen soruları da sağ ile solu birleştiriyorum diye yanıtlamıştı. Bu yanıt en hafifinden eksiktir. Bu selam biçimini kullanış nedenleri arasında Özal'ın es geçtiği çok önemli bir neden daha vardır.

Bu selam biçimi Kemal Türkler'e aittir. Kemal Türkler, işçiler tarafından sevilen bir sendika lideriydi. İşçilerin bilincinde Kemal Türkler'e bağlı olarak yer etmiş bu selam biçimini kullanarak Turgut Özal işçilerin ona duydukları sevgi ve saygıdan yararlanmak istiyor.

Bu, burjuvazinin işçi sınıfından korkusunu çarpıcı bir biçimde simgelemektedir. Burjuvazi işçi sınıfına hoş gözükme gereksinimi ve çabasıyla yola çıkıyor.

Bugün işçi sınıfımız sınıf düşmanını gözlüyor, sessizliğiyle bile burjuvaziyi ürkütüyor. Yarın gelenekleriyle, deneyimleriyle, büyük bir gürültüyle tüm sınıf düşmanlarını hakettikleri yere çalacaktır.

Dönem değişiyor görevler artıyor

Size, 25 kişilik bir fabrikada işçilerin, patronlara karşı verdiği mücadeleyi kısaca anlatacağım.

Biz, iki sempatizan (biri ilişkili, biri ilişkisiz) arkadaşla uzun zamandır iş arıyorduk ve nihayet asgari ücretle bir fabrikada işe girdik. Fabrika, 23-30 işçi arasında değişen kadrosuyla vardiyalı çalışmaktadır. Sosyal hak olarak yalnız ve yalnız yemek verilmektedir. Ücret olarak ise, mesailer hariç 10.000 lira ödenmektedir. İşçiler, yaş bakımından toy, yani hayata yeni atılan bekar işçilerden seçilmektedir.

Böyle bir ortamda, başlangıçta çok kısıtlı legal çerçevede de olsa patrona karşı mücadele yürütmeye ve işçilerin, çok kısıtlı da olsa haklarını savunmaya çalıştık.

Daha 2-3 aylık işçi iken, bana ve iki işçi arkadaşa sudan nedenlerle çıkışımızın verildiği "müjdesi" geldi.

Bu işten atılma olayı işçiler arasında öyle bir şok etkisi yarattı ki, neredeyse "yasadışı greve" gidilecekti.

İşçilerin baskısıyla tekrar işe girdik. İşe tekrar girme üç gün sürdü. Bu, işçiler arasında, dayanışmanın, gücünü gösterdi. Bu yeni koşullarda örgütlenmeye koyulduk. Başlangıçta 5 kişilik bir komite ile sendikaya gittik, daha sonra sayımız 7, 9 oldu. Bu gidişle tüm fabrikadaki işçiler sendikalı olacak. Bu örgütlenme çalışmamızda; kadın işçiler, erkek işçilerden geri kalmıyor. Onlar da yazılıyor, sendikaya. Fabrikanın en çok sayılan ve sevilen işçi öncülerinden birini kazandık. Doğal olarak, bu çalışmamızda, illegal parti çalışmasıyla legal örgütlenmeyi birbirine sıkı sıkı bağlamaya büyük önem veriyoruz.

Fabrikalar, ateş ocaklarına, hepsi patlamaya hazır kömür kazanlarına benziyor. İşimiz çok ve zor. Bunu biliyor ve savaşımı hızlandırıyoruz.

Partinin de, devrimin de güvencesi işçilerdir!

K.K., Marmara

Artık işçiler önde olacak

Bir üniversitede çalışan iki işçiyle tanıştım.

Zaman içinde dostluğumuz gelişti. İşçilerin pratikten kazandıkları derin bir sezgi ve anlayış yetenekleri oluyor. Doğruları yaşamın öğrettikleriyle çok kolay birleştirebiliyorlar. Olaylar üstüne düşünüyor, birşeyler öğrenmek için çabalıyorlar. Bizim de onlardan öğrenecek çok şeyimiz var.

Bu arkadaşlarla çocuk eğitiminden SODEP'e alınacak tutuma kadar her konuda tartıştık. Onlar uzun uzun geçmiş dönemde öğrenci gençliğin kendilerine karşı takındığı tutumlardan yakındılar. Söyledikleri özetle şöyle: "Eğer birşeyleri değiştireceksek hep birlikte değiştireceğiz. Ama sürükleyicisi artık işçiler olacak."

İşçiler hegemonya sorununu bu kadar duru bir dille koyuyorlar. Bu işçiler seçimlerde SODEP'e oy atılmasından yanaydılar. Tanıdıkları işçilerin SODEP'e oy vereceğini ve bu kadar dağınıkken boş oy atmanın bir anlamı olmayacağını söylüyorlardı. Ama bunları söylerken SODEP'in tıkanacağını onlar için değiştireceği hiçbir şeyin olmadığını da biliyorlardı. Bu örnek işçilerin derin sezgilerinin doğru bir ideolojiyle birleştirilmesinin önemini çok güzel anlatıyor.

Ankara

Özel Dedektif

Özel Dedektif (Private Eye) İngiltere'de yayınlanmakta olan, geniş tirajlı, sağ eğilimli bir burjuva skandal dergisidir. Bu derginin 6 Nisan 1984 tarihli 582. sayısında çıkan ve çoğu bizim hakkımızda olan garip bir yazıyı aşağıda tümüyle yayınlıyoruz.

Yazıdaki "bilgilerin" kaynağı menşeviklerdir. Onlar arkamızdan yaptıkları "siyasal anti-propagandada", toplantılarda, görüşmelerde işte aynen bunları söylüyorlar. Menşeviklerin yaydığı "bilgilerin" düzeyi bu skandal dergisiyle denk düşmüş ki dergi bunları alıp yayınlamış.

Gerçekte bu burjuva derginin yayınındaki asıl hedef biz değiliz. Bizim hakkımızda üretilen "bilgilerden" yararlanarak, Türkiye işçi ve devrimci hareketinin her zaman sağlam destekçisi olmuş, İngiltere işçi hareketinin önde gelen liderlerine, özellikle de şu sırada grevde olan maden işçilerinin lideri Arthur Scargill'e ve çalışmalarını Muhafazakar hükümetin salvo ateşi altında sürdüren Büyük Londra Belediyesi'ne vurmaktır. Şimdi menşeviklere sormak gerekir: Gözü dönmüşçesine böyle "bilgiler" yayarak hangi emperyalist oyunlara hizmet ettiğinizin farkında mısınız?

Britanya'nın zor duruma düşürülmüş yerel yönetimi olduğunu iddia eden Hackney Belediyesi bazı çocukların eğitimini karanlık bir Türkiyeli aşırı gurubun ellerine bırakıp 86.000 sterlin harcamış görünüyor.

'Türk Eğitim Gurubu" Hackney bölgesinde çoğunluğu Hackney bölgesine yerleşmiş Türkiyeli azınlığın çocuklarına değerli bir hizmet götürüyormuş gibi görünüyor. *Financial Times* yazarı David Tonge'un ayrı yaşadığı karısı İffet Tonge, eski başbakanlardan Lord Wilson'un bir zamanlar asistanlığını yapmış ve gençler için bir seks kitabı yazmış olan Jane Cousins da çoğu kez bu guruba kanat gerenler arasında.

Aslında "Türk Eğitim Gurubu"nun gerçek denetleyicileri ve ardındaki gölgesi TKP'den atılan *İşçinin Sesi* gurubudur. Dünyanın en sertlik yanlısı komünist partileri arasında olduğu halde, TKP, *İşçinin Sesi* gurubunu ve R. Yürükoğlu takma adını kullanan liderini yutulması çok zor bir lokma olarak görmüştür. "Yürükoğlu" Londra banliyölerinden birinde, bekçilerle çevrili yarı-kale gibi bir yerde oturuyor. İzleyicileri Kuzeydoğu Londra'da baraka tipi evlerde yaşıyorlar.

Eye'ın araştırmaları sonucunda, Türk azınlığın işleriyle ilgilenen Hackney Belediyesi memurunun 86.000 poundluk tahsisat verildiğinden haberi olmadığı ve tahsisatın verilmesine karşı olduğu açığa çıktı. Başvuru sahipleri doldurulan başvuru formalarında açık bir adres vermekten kaçınarak Belediye kurallarına ters düşmüşlerdir. Bu formada verilen adres aşağı yukarı şöyle: "c/o Hackney College"

İşçinin Sesi gurubu, kendisine kılıf olan örgütler yaratmış. TUC (Sendikalar Birliği-İ.S) ve bazı sendikaları aldattıkları 1983'ten bu yana çalışmalarını "yüce dava" üstünde yoğunlaştırdılar. Bazı kişileri, yasaklanmış Türk Sendikalar Federasyonunun (DİSK) liderleri olarak tanıtan gurubun "dayanışma" cephesi, federasyonun yurt dışına kaçan gerçek liderleri TUC merkezlerinde kimlikleriyle ortaya çıkıp *İşçinin Sesi*'nin desteklediği sahtekarları açığa çıkarınca zor durumda kaldı. Aldatılanlar arasında Arthur Scargill de vardı. Bu arada NUM (Ulusal Madenciler Sendikası — *İ.S.*) 700 sterlin dolandırılmış bulunuyor.

Başlıyor mu nedir?

Sevgili yoldaşlar,
Yoldaşlarımız bizlere sürekli çevrenizde olan biteni, görüp duyduklarınızı, yazın demişlerdi. Ama biz bunun önemini kavrayamadığımız ya da "basit" şeyleri yazmak göründüğü için mi bilmem, duymazlığa gelir, üzerine bir kalem çekerdik.

Herşey gibi bizler de değiştik. Bir sene içinde insanlardaki düşünce ve davranış farkını gözlemleyebildiğimiz ve anlayabildiğimiz için olsa gerek, yazmanın önemini kavradık. Ve her ay iki kez yazmaya karar verdik.

Birkaç sözle de olsa, geçen gün tanık olduğum bir olaya değinmek istiyorum. Sıradan ama halkımızın durumunu yansıtması açısından önemli.

Balıkların bile böyle bir samimiyete katlanamayacağı bir durumda otobüsle Bornova'dan dönüyoruz. Öyle ki kimimiz tek ayak üzerinde kimimiz ayaklarımız yere değdi-değmedi bir durumda. (Kesinlikle abartma değil) Otobüsün böyle kalabalık olmasının nedeni hemen hemen aynı saatlerde işçilerin, öğrencilerin ve memurların paydos etmeleri ve evlerine gidip biraz dinlenebilmeyi düşlemeleri. Otobüse binebilmek, otobüsten inebilmek bile bir cefa.

İşte böyle bir otobüste kadının biri birden patladı:

— Seçimler yaklaştı. Her gece kapı aşındırıyorlar "bize oy ver" diye. Tüm sorunlarını biz çözeriz bu ülkenin. Otobüsler fazlalaşacak, sular akacak, yollar yapılacak falan filan. Nah yaparlar. Başa geçince hepsi aynı. Kendi ceplerini doldurmaya başlarlar. Hangisinden hayır gördük.

Şoför lafa karıştı.

— Al birini vur birine.

Kadın bir sürü şey daha söyledi. Zamlardan hayat pahalılığından bahsetti. Şoför onu destekledi. Nihayet kadının yanındaki arkadaşı onu sert bir dille eleştirdi.

— Sus artık. Kapa şu çeneni. Hangi devirde yaşıyoruz. Polis kapını çalar da alır götürürse görürsün gününü.

Şoför yine doğrulayarak onayladı.

Demokratik (!) seçimlerin yapıldığı bir zamanda ne güzel konuşma. Sağdan soldan hiç ses çıkmadı. Kimse red ya da evet türünde bir belirti göstermedi. Herkes düşüncesini kendine sakladı. Ama o sıkışık durumda bu sohbeti dinlemek benim o kadar hoşuma gitti ki anlatamam.

Tamam dedim, başlıyor. Hazır olalım.

Devrimci selamlarımızla,

Kızıl Güneş İMG

Seçim sonuçları hem faşizmin çözülüşünün sürdüğünü gösterdi hem de çözülüşü hızlandıracak önemli bir etken oldu.

Tek alternatif devrimdir

Üç buçuk yıllık faşizme rağmen Türkiye burjuvazisi bir arpa boyu yol gitmiştir. Kendi düzenlediği en anti-demokratik seçimlerde bile oyların yüzde 41,5'ini alabilen bir azınlık hükümeti ve 4,5 ayda iflas etmiş bir parlamento! Burjuvazinin işi artık iyice zordur.

Aliye P.Atılgan

Yerel seçimler yapıldı. Türkiye'de faşizmin çözülme sürecine girdiği bir dönemde yapılan bu seçimler, bir yerel seçimin ötesinde anlam taşımaktadır.

Seçim sonuçları hem yansıttığı gerçekler, hem de yol açabileceği gelişmeler açısından çok önemlidir. Bunu kavrayabilmek de bir o kadar önemlidir.

Burjuva diktatörlüğü altında, olabilecek en demokratik seçim bile kuşkusuz işçi sınıfının, emekçi halkın *gerçek* "seçimlerini" *doğrudan* göstermekten uzaktır.

En ılık burjuva demokrasisinin yaşanmakta olduğu ülkeler için bile geçerli olan bu gerçek 25 Mart seçimleri için haydi haydi geçerlidir. Parlamentoyu burjuva anlamda bile temsili bir kurum olmaktan çıkaran anti-demokratik bir seçim yasasının, siyaset yasaklarının yürürlükte olduğu, ülkede yasak, baskı, zorbalık ve işkencenin kol gezdiği bir ortamda yapılan 25 Mart seçimleri *doğrudan* hiçbir şeyi göstermez. Ama yapılan göstermelik de olsa "seçim"dir. Ve çeşitli sınıflardan milyonlarca kişi oy kullanmıştır. Halkımız Anayasa oylamasında, Kasım seçimlerinde olduğu gibi, önüne konan bu en dar "seçenek"ler karşısında bile faşizme duyduğu hıncı, öfkeyi *yansıtmanın* yolunu bulmuştur.

Faşizmin çözülüşü hızlanarak sürüyor

Yerel seçimlerin baştan sona tümü, öncesinde ve seçim günü olan herşeyle, seçim sonuçlarıyla birlikte tümü, faşizmin çözülüşünü hem yansıttı, hem de hızlandırdı.

Yerel seçim sonuçlarının gösterdiği en önemli gerçek, faşizmin çözülüş sürecinin hızlanarak sürdüğüdür. Bunun *birinci* göstergesi cunta partilerinin seçimlerde aldığı oy sayısıdır.

6 Kasım seçimlerinin adı cuntayla özdeşleşmiş partisi MDP, 25 Mart'ta büyük bir yenilgiye uğradı. Oyları 6 Kasım'a göre yüzde 69 oranında geriledi.Aldığı yüzde 7'lik oyla Seçim Yasası'na göre milletvekili çıkarabilme barajının (yüzde 10) bile gerisine düştü.

6 Kasım'da "sol oyları" toplamak görevini üstüne almış bir başka cunta partisi HP de seçimlerde hezimete uğradı. Oyları yüzde 70'in üzerinde bir düşme gösterdi. Yüzde 10'luk barajı o da tutturamadı. Oyların ancak yüzde 9 kadarını alabildi.

Üçüncü cunta partisi ANAP'ın oyları ise Kasım'da aldığı oylara göre yüzde 7 dolayında bir düşüş gösterdi. İktidar partisi ANAP oyların yüzde 41,5'ini alabildi.

Kasım'dan bu yana geçen 4.5 aylık bir sürede tüm cunta partilerinin önemli oranda oy kaybına uğramaları faşizmin çözülüşünü yansıtıyor.

İkincisi, 6 Kasım'da faşist iktidarın seçimlere katılmasına izin vermediği üç parti (SODEP, Doğru Yol ve Refah Partisi), yerel seçimlerde yüzde 41 kadar oy almışlardır. Faşist cuntanın binbir baskı, yasak ve terörle oluşturduğu, meşru göstermek için çırpındığı "koca parlamento", burjuva mantıkla bile 4.5 ay içinde gayrımeşru bir duruma düşüvermiştir. Bugün "parlamento"yu oluşturan partiler seçmen kitlesinin yalnızca yüzde 57,5'inin oylarını alabilmiştir.

Şimdi ana muhalefet partisi durumuna gelen SODEP'le (yüzde 23,5) yüzde 10 barajını aşabilmiş üçüncü parti Doğru Yol'un (yüzde 13,50) "parlamento"da temsil edilememesi Türkiye burjuvazisinin "yönetebilirliği" yönünden büyük bir açmazdır.

Bu açmazın öteki yüzü, MDP ve HP'nin milletvekili çıkarabilmek için gerekli olan yüzde 10 oranında bile oy alamamaları, buna karşılık "parlamento"da önemli sayıda milletvekili ile temsil edilmeleridir. Şimdi bunlar kimi temsil ediyor?

Türkiye burjuvazisi 1960'lardan bu yana "güçlü, millet çoğunluğunun desteğini alan bir iktidar" hayaliyle yanıp tutuşuyor. Faşist darbe öncesinde AP-CHP koalisyonunu sağlama girişimleri, faşizmi getirmeye hazırlanan Evren'i "ulusal kahraman" olarak yutturma çabaları, "yüzde 91'lik sağ ve sol oyları toplayacak devlet partisi" planları hep bu hayalin ürünüdür.

Yıllardır uyguladıkları azgın faşizme, getirdikleri sıkı örgütsel yapıya, büyük partilerin "parlamento"da daha fazla temsilini sağlayan anti-demokratik Seçim Yasası'na vb. karşın Türkiye burjuvazisi gide gide bir arpa boyu yol gitmiştir: Ancak yüzde 41,5 oranında seçmen kitlesinin oy verdiği bir *azınlık hükümeti* ve 4,5 ay içinde iflas etmiş bir "parlamento"!

Türkiye burjuvazisi yerel seçimlerde Dimyat'a pirince giderken evdeki bulgurdan, parlamentodan da olmuştur.

Seçimlerin "sol" gülü

Yürükoğlu yoldaşın dediği gibi SODEP olsa olsa "utangaç bir liberaldir". Yığınların öfkelerine, özlemlerine ışık tutacak, onlara yol gösterecek bir programının, belgilerinin olmaması bir yana, SODEP sosyal demagoji anlamında bile sol görünüm takınmaktan çekinmiştir. SODEP mitinglerinde "bağımsız Türkiye", "siyasal tutuklulara özgürlük" belgileri atıldı. Bu belgileri taşıyan kocaman pankartlar açıldı. SODEP'in bunlara karşı "yükselttiği" belgi komikti: "Seni seviyorum."

SODEP'in yerlerde sürünen "sol"culuğuna karşın aldığı oylar, yığınların "SODEP'i sevdiğini" değil, ülkede gözlerini ısrarla olabilen en sola dikmiş, bulabildiği her fırsatta faşist rejimde bir delik açmasını becerebilen büyük bir potansiyelin varlığını gösteriyor.

Bir başka konu kayıtlı seçmen sayısının Türkiye'deki seçmenlerin ne kadarını kapsadığı sorusudur. Kasım seçimlerinden sonra Türkiye'de seçmen sayısının 1977'den bu yana sürekli düşme (!) gösterdiğini yazmıştık. 25 Mart'ta kayıtlı seçmen sayısı 4,5 ay içinde de düşme gösterdi.

Kendilerini rahatlatma bağırışları

Seçimler sonrasında tüm gazeteleri "ANAP ezdi geçti", "Bu bir rekor", manşetleri kapladı. ANAP'ın bu seçimlerde aldığı oy oranı yüzde 41,5'tir. Artma değil gerileme vardır. Azalmakta olan ve ancak yüzde 41'lik bir oya böyle manşetler atmak, burjuvazinin ayağının altındaki halının hızla kaymakta olduğunun bilincinde olduğunu gösteriyor. Kendi kendilerini rahatlatmaya, bu arada halkı da aldatmaya çalışıyorlar.

Baş yazarı "sol"culuktan Özal'cılığa çarketmiş olan *Milliyet*'in attığı başlık en ilgincidir: "Vatandaş istikrarı seçti"! *Milliyet*'in bu başlıkla birlikte attığı üst başlık ise daha da ilginçtir: "Erken seçim reddedildi." Bu başlıklar gerçekle o denli çelişiyor ki aynı *Milliyet*'te dört bir köşeden uğraştıkları başlıca sorun, bu seçim sonuçlarının istikrarlı bir çerçeveye nasıl sokuşturulacağı ve erken seçimin bu sonuçlarına rağmen nasıl önlenebileceğidir. Başlıklar olanı değil, olması isteneni ve istenen olmadığı için de duyulan derin rahatsızlığı yansıtıyor.

Başka gazete ve dergilerde de seçimlerin 5 yıl sürecek bir istikrar sağladığı yönünde çeşitli yazılar çıktı. Özal, "beş yıl seçim yok" dedi. Öte yandan SODEP ve DYP de parlamentoda temsil hakkı isteyecekleri yerde erken seçimin hiç de gerekli olmadığını söylemeye koyuldular. Ortada istikrar değil, istikrar sağlamak için uzlaşma çabaları vardır.

Faşizm çözülüyor. Bu 25 Mart seçimlerinin de açıkça ortaya koyduğu bir gerçektir. Öte yandan 25 Mart seçimleri bu çözülüşü şu ya da bu ölçüde kamçılayacak bir sonuç yaratmıştır. Burjuvazi kendi istikrar istemini olabildiğince sık tekrarlayarak yığınlar üzerinde gerçekten güçlü bir yönetim kurabildikleri havasını yaratmak istiyor. Yığınların üst katlarda koca çatlaklar oluştuğunu sezip eylemleri yükseltmesinden korkuyor.

Burjuvazinin bu korkusu seçim propagandaları sırasında da açıkça görülüyordu. Seçimler, tüm partiler ama özellikle de daha sol beklentilerle karşı karşıya olan SODEP tarafından *siyasetsizleştirilmeye* çalışıldı.

Seçim öncesinde ayrıca bir hayvanlar edebiyatıdır ortalığı sardı. Arılar, horozlar derken DYP Başkanı "en büyük hayvan biziz" diye bir açıklama yaptı.

SODEP'in miting alanları, parti başkanı İnönü'nün de mikrofona gelerek katıldığı "Zeytin Gözlüm" şarkısıyla inledi. Özal'ın şarkısı "Arım Balım Peteğim", HP'nin ise "Bir Sevgi İstiyorum"du.

Tüm bu siyasetsizleştirme çabalarına karşın 25 Mart seçimleri oldukça sert geçen seçimler oldu. Köylerde, kasabalarda, semtlerde eski seçimleri hatırlatan kavgalar çıktı. İnsanlar yaralandı. Seçim öncesindeki bir kavgada 4 yaralı oldu. Seçim günü parti kavgası nedeniyle 6 kişi öldü, 60 kişi yaralandı. Kavgalar seçimlerden sonra da sürdü. 5 kişi öldü. Seçim sonrasında ise *Milliyet*'in büyük puntolarla attığı başlık şöyleydi: "Yerel seçimler olaysız geçti."!

Milliyet'e nasıl geliyorsa tabii öyledir! Ama bize de öyle geliyor ki seçimlerde görülen bu tansiyon bile toplumda "birşeylerin" yükselmeye başladığını göstermeye yeterlidir.

Alternatif vardır

SODEP'ten gazeteciliğe dönmek için istifa ettiğini söyleyen Oktay Ekşi, bu seçimlerde ANAP karşısında ciddi, tutarlı hiçbir muhalefetin bulunmadığını çok güzel anlatıyor.

"Artık sokaktaki vatandaş veya örgütümüzün en uç noktasındaki bir partili alternatif çözümler talep etmektedir. Eskisi gibi memleketi kalkındıracağız, hizmet vereceğiz, vatandaşa, dostça bakacağız türünden yuvarlak laflarla politika yapmak mümkün değil. O yüzden SODEP ve diğer partilerin de ilk yapmaları gereken şey, alternatif çözümdür. Bu, politika konusunun açıldığı her yerde karşımıza çıkan bir talep oldu." (*Nokta,* yıl 2, s.6)

Ekşi alternatif çözüm üretmenin sanıldığı kadar kolay olmadığını söylüyor. Nedenini de siyaset yasakları, baskılar nedeniyle alternatif çözüm üretebilecek kadrolarla siyasal partiler arasına çekilmiş duvar olarak gösteriyor.

Ekşi'nin söylediğinde bir haklılık payı vardır. Ülkedeki ilericilerin, aydınların böyle siyaset dışı bırakılmışlığı olmasaydı, Özal'ın karşısına biraz daha "seviyeli" bir muhalefet çıkabilirdi. Ama Özal'a karşı alternatif bir çözüm getirilememesinin altında daha derin nedenler vardır.

Türkiye'nin bugünkü ortamında hem burjuva sınırlar içinde kalmak, hem "insan haklarından" yana olmak, hem de alternatif çözüm üretebilmek mümkün değildir. Bugünkü bunalımı işçiden emekçiden yana çözebilecek tek "alternatif çözüm" devrimdir. Bu alternatifi yığınlar arasında güçlü bir alternatif haline getirmek için kolları sıvayalım. Partimizi güçlendirelim.

İŞÇİNİN SESİ

ÇEK-AL

Bütün ülkelerin proleterleri birleşin!
Karkerên hemû welatan yekbin!

Gelecek onun için savaşanların!
Yıl:10, Sayı:256 16 Nisan 1984

Gazetemiz küçük boy çıkarken program tartışmasını ayrı program ekleri olarak yayınlamıştık. Bundan sonra çek-al olarak yayınlamaya başladık. Sıralamada bu çek-al 7. Program Eki'nden sonra geliyor.

Direniş'te program tartışması

Yoldaşlar,
Ankara Direniş İMG'de 1. taslak üzerine tartışmalarımız sürüyor. Bölüm bölüm okuyup, toplu olarak tartışma şeklinde programı çalışıyoruz. Bizlere karmaşık gelen, daha da açılmasını istediğimiz bölümler ideolojik yetersizliğimizden olabilir. Sizlere bunları aktararak aydınlığa kavuşturabiliriz.

Bu mektupta 1. ve 2. bölüm üzerindeki tartışmalarımızı aktarıyoruz.

Dünyadaki uluslararası yeni işbölümlerinin gelişerek, üretim süreçlerinin uluslararası düzeyde bir entegrasyona gitmesi sonucu dünya işçi sınıfının bütünleşmesi olgusu uluslararası örgütlenme üzerine ne gibi öneriler gerektirmektedir?

Emperyalist devletle uluslararası tekeller arasındaki çelişki kapitalist devletin ulusal niteliğinden dolayı hiçbir zaman ortadan kalkmaz. Bu çelişki, dünya emperyalist kapitalizminin içine düştüğü bunalım, hangi süreçlerin başlangıcı veya sonu olabilir? Bu konunun yanıtını biz veremedik. Biraz daha açılması gerekir.

"Az gelişmiş ülkelerde efektif talep düşük, iç pazar dardır." Ancak bu emperyalizme bağımlılık sürecinde uygulanan yeni ekonomik politikanın sonucudur. "Dolayısıyla az gelişmiş ülkeler ve özellikle gelişmenin en hızlı olduğu orta kuşak ülkeleri, bütün sıkıntıların, çelişkilerin, bunalımların odaklaştığı noktalar oluyor." İşgücü talebinin düşük, ileri teknolojinin gereksiniminin yüksek olduğu ileri sektörler metropollerde kalırken, ucuz işgücü kullanımının yüksek kârlar sağlayabileceği geri sektörler az gelişmiş ülkelere transfer ediliyor.

"Dünya sosyalist sistemi"

Sosyalist ülkelerde geri kalmışlık mirasından dolayı gerçek anlamda proletarya demokrasileri gerçekleşememiştir. Bu olgu likidasyon tehlikesinin siyasi platformdaki en önemli göstergesidir. Bunu belirtmek gerekir.

"Ekonomik ve toplumsal yönden en gelişmiş sosyalist ülke olarak işçi sınıfı hareketinin en yüksek boyutlara ulaştığı yerdir." Bu cümleyle SSCB'nin *toplumsal* yönden gelişmişliği belirtiliyor. Ama diğer sosyalist ülkelere oranla daha yüksek düzeyde de olsa demokrasinin bu ülkede de gerçekleşmemiş olması "toplumsal gelişmişlik" kavramı ile çelişmiyor mu? Ayrıca SSCB nesnel olarak dünya devrimci merkezi olsa da aynı likidasyon tehlikesi altındadır.

"Bilimsel teknolojik devrim...sınırları iyice gericileştiren..." cümlesindeki gericileştiren kelimesi yerine *"gereksizleştiren"* desek daha açıklayıcı olur.

"Üretken emek" kavramı ile ne denmek isteniyor? Üretimin giderek karmaşıklaşması sonucunda önceleri bilimsel bazı çalışma alanları artık üretim sürecinde belirleyici uzmanlık dalları durumuna geliyor diye mi anlamak gerekir?

"Emeğin zorunlu yapısı" kavramının daha da açılması gerekir.

2. Bölüme ilişkin tartıştığımız noktalar ise şunlar:

Türkiye kapitalizminin gelişme özellikleri" bölümünde bahsedilen burjuvazinin dışa bağımlı ticaret burjuvazisi olduğu belirtilmeli. Ticaret burjuvazisi sermaye birikimini gerçekleştiremediği için Cumhuriyet döneminde devletin aracılığına gereksinim duydu.

1923-1950 dönemi ile ilgili sınıf analizleri daha fazla açılmalı.

"Kapitalizm Türkiye'de serbest rekabetçi dönemi yaşamadan daha baştan tekelci olarak gelişti." Çünkü bu burjuvazi sermaye birikimini sağlıyacak yapıda değildi.

"...finans kapitalin yanısıra... yaygın bir basit meta üretimi vardır." Emperyalizme bağımlı olarak gelişen tekellerden arta kalan sektörlerde basit meta üretimi vardır ama bu da yavaş yavaş ölmektedir.

"Orta gelişmiş taban" kavramını anlayamadığımız gibi bu taban ile objektif talebin düşük olması arasındaki bağlantıyı kuramadık.

Kürdistanda ayrı bir sömürgeleştirme politikası uygulanmamıştır. Kürdistan'daki sömürü Türkiye burjuvazisinin sermaye birikimini sağlamak için kırsal kesimi sömürme politikasından ayrı değildir. Kuzey Kıbrıs'ın sömürgeleştirilmesi ise dış pazar gereksinimiyle de beraber gelişen bir olay, Kürdistan gibi değil.

Türkiye'de ordunun tüm kurumsal yapısı emperyalizme bağımlı bir biçimde oluşturuluyor.

1970'lere gelindiğinde tekellerin egemenliğindeki üretim ilişkilerinin gelişmesi, üretimin toplumsallaşması ve buna bağlı olarak kapitalizmin bunalımları, devleti düzenleyici bir mekanizma olarak ortaya çıkarmıştır. Bu da devleti dolaysız olarak üretim süreciyle ilişkiye sokar. Devlet tekelci kapitalizminin oluşumunda bu da bir neden değil midir?

Aşırı yaygın küçük üretim devletin tekellerle içiçe geçtiği bir yapıda artık sönmektedir.

Çalışmalarınızda başarılar dileğiyle.

Direniş, Ankara

Norveç'te program tartışması

Norveç'te biz İMG'liler 4. Program taslağını aramızda tartıştık, tartışma toplantımızda çıkan ortak görüşlerimizi aşağıda yansıtıyoruz.

Çağımız kapitalizmden komünizme geçiş çağıdır

Dünya sosyalist sistemi

Program taslağında kullanılan, basit bir işçi için anlaşılması zor olan sözcüklerin açıklanmalarını getiren bir sözlüğün program sonuna eklenmesi.

"Emperyalizmin dünyayı geri çekici rolü" başlığı altında 4. paragraftaki "...ve sınırları iyice gericileştiren..." cümlesinin açıklanması gerekir.

12. paragrafta, "Dünya emperyalist sisteminden devrimler yoluyla parçalar koparılmazsa, emperyalizmin gitmekte olduğu yol, dünya pazarını alabildiğine derinleştirmek, komünizmi alabildiğine yaklaştırmaktır". Eleştiri: Eğer dünya emperyalist sisteminden devrimler yoluyla parçalar koparılırsa komünizm alabildiğine yakınlaşmayacak mı? Paragraf kendi içinde çelişmektedir.

Dünya sosyalist sistemi

5. ve son paragrafta "Dünya devriminin çıkarı, Sovyetler Birliği dahil, tüm parçaların çıkarından önemlidir" cümlesinde "Sovyetler Birliği dahil" cümlesinin çıkartılması.

Gerekçe: 1) Sovyetler Birliği'nin kendi çıkarlarını genelin çıkarının önüne koyduğu şüphesini uyandırıyor.

Dünya kapitalist sistemi

7. paragrafta, "Ayrılıklar yalnız ekonomik değil, aynı zamanda siyasal ayrılıklardır"a ek olarak: *"bu ayrılıklar yaşayan sosyalizmin varlığı ve güçlenmesi nedeniyle giderek daha uzlaşır olmuştur"* denmesi.

10. paragrafta, "Endüstri belirli biryoğunluğa ulaşınca ya malını dışarı satacak ya da çökecektir" cümlesinde *"çökecek olan endüstri değil endüstriyi elinde bulunduran tekelci burjuvazi, yerli finans oligarşisidir"*. Bu nedenle *endüstri* sözcüğünün yerine *"tekelci, finans kapital"* sözlerinin konulmasını öneriyoruz.

15. yani son paragrafta: "Az gelişmiş ülkelerde halka karşı kaba güç, diktatörlüğün çıplak yüzünü kullanma zorunluğu ve fiilen kullanma, yapısal bir özellik olarak sürüyor." Eleştiri: Çıplak diktatörlük sadece az gelişmiş ülkelere has bir özellik değil, genelinde devrimci durumun doğabileceği her boyutta gelişmiş kapitalist ülkelerde kendini gösterir. Örneğin, Almanya, İtalya, Portekiz, Şili, Türkiye, Arjantin, Yunanistan vb.

Emperyalizm ve savaş tehlikesi

Son paragrafa ek: *"Sosyalist sistemin barış savaşımı, mutlak barışı sağlama amacı için değil, dünya halklarına emperyalizmi teşhir etmesi düzeyinde ele alındığında ancak sonuç verebilir."*

Dünya devrimi

4. paragrafta, "... sosyalist ülkeler, asıl olarak tarihten devraldıkları az gelişmişlik mirası nedeniyle..." Eleştiri: Dünya sosyalist sisteminin kısmi geriliği sadece (asıl olarak) geri konumundan değil, aynı zamanda emperyalizmin sosyalist sistem üzerindeki baskısı ve dünya sınıf savaşımının ekonomik, siyasal sorumluluğunu sırtında taşımasından gelir.

2.1. Türkiye kapitalizminin gelişme özellikleri

1. paragrafta, "Türkiye burjuvazisinin işine geldi" yerine "Türkiye ulusal burjuvazisinin... " yazılması.

3. Türkiye devriminin karakteri ve halkın birliği

"Devrim iktidarının sınıf karakterini işçi sınıfının bilinci ve örgütlülüğü belirleyecektir" alt bölümünde, 5. paragrafta "...Bu iktidar, proletarya hegemonyası altında ise, proletarya diktatörlüğünün bir çeşididir ve belki ikinci bir kavgayı, fakat *ancak proletaryanın utkusuyla sonuçlanabilecek bir kavgayı içerecektir."* Eleştiri: Sosyalizmden dahı (teorik dahi olsa) geri dönülebileceğine göre İDHD'nin herhangi bir aşamasında hangi hegemonya söz konusu olursa olsun geri dönülebilir. Proletarya ile bir diğer sınıf veya katmanın içinde bulunduğu bağlaşıklıkta bir çelişki söz konusu olduğunda, emperyalizmin böyle bir bağlaşıklığın emekçi-küçük burjuva lehinde gelişmesi ve çözülmesini var gücüyle destekleyeceği göz önüne alınınca proletarya hegemonyasının önemi daha da açıklık kazanır.

3.2. İleri demokratik halk devriminde sınıfların konumu

Burjuvazi

Soru: Neden tekel-dışı burjuvazi devrimcidir?

Devrimci görünümü olan tekeldışı burjuvazi (örneğin Latin Amerika) aslında halkın devrimci potansiyelinin ağır bastığı zamanlarda, güçler dengesinin halkın lehinde ağır bastığında bu konuma bürünür, ve sadece varlığını bir nebze daha sürdürebilmek için bunu yapar. O halde devrimciliğinin sahte olduğunu bildiğimiz bir katmanın devrimciliğinden bahsetmek çelişkidir, bilinç bulandırabilir. Sonuç: Tekel-dışı burjuvazi sadece Türkiye'de değil, dünyanın hiçbir yerinde devrimci değildir. Taslakta bu konum Türkiye'ye özgü bir olgu gibi görünüyor. Türkiye'deki tekeldışı burjuvazi bazı ülkelerdeki tekel-dışı burjuvaziye oranla daha gerici olabilir. Fakat bu söz konusu ülkelerdeki bu katmanı ilerici yapmaz, ancak daha ilerici yapar, ki bu aynı anlamı taşımaz.

4.1. İşçi sınıfının ekonomik savaşımı

Sendikal hareketin görevleri acil istemler

(5) İşgünü süresinin sekiz saatte dondurulması doğru değildir. Sosyalizme geçmeden önce de ülke çapında işgünü sınırı düşürülebilir. Bunun bir nedeni, örneğin, işsizlik sorununu çözmek olabilir. İşsizlik sigortasının ödeyeceği değeri böylece üretime sokup değer üretme artırılır. Bu üretilen değer ise çalışan bir fert için (evde çalışmak zorunda olan ev kadınları dahil) sosyal sigorta, emeklilik gibi sosyal ödentilere kanalize edilebilir.

(7) Buraya ek olarak parça başı, götürü işin yasaklanmasını öneriyoruz. İnsan sağlığını kendi eliyle tehlikeye attıran, olumsuz rekabet yaratan ve bencilliği körükleyen bu kapitalist buluş insana yakışır bir ücret biçimi değildir. Norveç gibi kapitalist bir ülkede dahi son yıllarda birçok yerlerde kaldırılmıştır.

Komünistlerin sendikalara karşı tutumu

1. paragraftan hemen sonrası için ek: *"Sendikaların örgütsel bağımsızlığı yasayla, siyasi bağımlılığı ise gönüllü olarak saptanmalıdır. Sendikaların ne derecede partinin siyasetine bağımlı olacağı komünistlerin ikna gücüne ve işçi sınıfı için somut kazanımlarına bağlıdır. Yanlış siyaset izleyen bir partinin çizgisini körükörüne savunan bir sendika işçi sınıfına hizmet etmek yerine tam tersini yapmış olur."*

Küçük burjuvazi

Kent ve kır küçük burjuvazisi nesnel olarak sözkonusu yeteneklere sahipse de, özellikle Türkiye özelinde bu kesim burjuva ideolojisinin tesirlerine oldukça açıktır. Özellikle şövenizm bu kesimde yaygındır. Bu katmanın devrimci bir potansiyel taşıdığı *nesnel* bir doğrudur. Fakat Türkiye'de bu potansiyel devrimci bir dinamiğe dönüşmüş değildir. Bir sınıf veya katmanın nesnel konumu o sınıf veya katmanın sadece nesnel, o günkü siyasal bilincinden bağımsız bir şekilde ilerici olmasını getirir. Devrim kavgasını ise bu sınıf ve katmanların bilinç düzeyi belirler. Türkiye'de köylü çoğunlukla henüz anti-tekelci, anti-faşist değildir, bunların tersi de değildir. Bu konuda abartmanın ileride, taktik belirlemede ciddi yanlışlara yol açması kaçınılmazdır.

Türkiye'de ulusal sorun

Kürt sorunudur

Son paragrafta "Ulusal sorunun gerçek ve kesin çözümü ise ancak sosyalizm koşullarında olanaklıdır." Eleştiri: Kürt halkı, ayrılma hakkını İDHD ertesinde fakat sosyalizm koşulları henüz olgunlaşmadan isteyebilir.

4.8. Genel ekonomik önlemler

5. madde, toprak mülkiyeti konusu. Tüm toprakların üzerinden özel mülkiyetin kaldırılması çoğunlukta olan küçük toprak sahiplerini karşı-devrimci bir konuma itebilir. Zorunlu olmadığı sürece bunun yapılması bir süreç içerisinde, özendirme yoluyla yapılmalıdır.

15. maddede, "başkaldırma" sözcüğünün daha ayrıntılı, örneğin "örgütlü başkaldırı" veya "devrim devletini yıkmayı amaçlayan faaliyetlerde bulunanlar" vb. gibi yazılması.

5.3. Türkiye'de sosyalizm kuruculuğu ve sosyalist demokrasi

"Kollektifleşme hareketi özellikle yavaş ve gönüllü yürütülecektir" cümlesi yine 4.8'in 5. maddesiyle çelişiyor.

Komünist Partisi

TKP ve Din'e ek. *"Dini inancın sınıf savaşımında ortak düşmana karşı omuz omuza çarpışmaya engel olmayacağını vurgular."*

***

Yukarıda getirdiğimiz eleştiri ve önerilerin yanısıra program taslağını onaylıyoruz.

Frankfurt Türkiyeli İşçiler Birliği'nde program tartışması

Programın "İleri demokratik halk devrimi" bölümünü tartıştığımız bu toplantımızda şu soruları da tartıştık:

1. Şili'deki Allende iktidarı bir siyasal devrim miydi?

Bazı yoldaşlar, devlet erkini parçalamadığı ve tam fethetmediği için siyasal devrim değildir dediler. Bazı yoldaşlar, siddetle ve zora dayanmayan bir siyasal değişikliğin siyasal devrim sayılamayacağını, bu nedenle Şili'deki değişikliğin bir siyasal devrim olmadığını söylediler. Bazı yoldaşlar da, Allende'nin iş başına gelişiyle siyasal iktidarın sınıf kaynağının değiştiğini (değişmeye başladığını) ama devlet erkini parçalayamadığı için karşı-devrimin geldiğini, dolayısıyla tamamlanmış bir siyasal devrim olduğunu söylediler.

2. Küçük-burjuvazi kimleri kapsıyor?

Toplantıya katılan Kürdistanlı bir arkadaş, program taslağını tümüyle ve dikkatle okuduğunu genel olarak çok olumlu bulduğunu, alışılmışın dışında ve yeni fikirler getiren bir program olduğunu söyledi. Programın en önemli iki özelliğinin tekel-dışı burjuvazi ve köylülük konularında getirdikleri olduğunu, tekel-dışı burjuvazi ile ilgili bölümü çok olumlu bulduğunu, köylülük sorununun ise tartışmak gerektiğini söyledi.

Fransa İlericiler Birliği'nde program tartışması

Örgütümüzde 2. Taslağın tartışılması sırasında gelen öneriler şöyledir:

1. Bölüm *(Çağımız kapitalizmden komünizme geçiş çağıdır):*

"1917 Devrimi... sosyalizmi teoriden pratiğe indirdi" cümlesinde "indirdi" yerine *"geçirdi"* denmesi. (2. paragraf)

Sosyalizmin dünya sistemi oluşuna ilişkin (II. Dünya Savaşı'ndan sonra) olarak, Doğu Avrupa ülkelerinde olanlar *devrim* olarak anlaşılıyor. İlgili cümlede, 1) "gerçekleşen" kelimesinin *"gerçekleştirilen"* olarak değiştirilmesi, 2) Kızılordu'nun rolü de belirtilerek *"...faşizmin yıkılmasında belirleyici rol oynadı. Kızılordu'nun şemşiyesi altında gerçekleştirilen devrimlerle sosyalizm bir dünya sistemi oldu"* olarak değiştirilmesi. (3. parag.)

Barış konusunda, "kalıcı ve adaletli bir barış"tan "adaletli" sözcüğünün çıkarılması. (24. parag.)

Dünyanın bir savaşa çekilmesi için sosyalist ülkeler üzerlerine düşen herşeyi yapıyorlar anlamı çıkıyor. Bunun değiştirilmesi. (27. parag.)

2. Bölüm (Türkiye'de devlet-tekelci kapitalizmi):

Yarı-feodal kalıntılardan sözederken bir-iki örnek verilse iyi olur. (14. parag.)

Kıbrıs'taki yeni durum programda ele alınırken "biçimsel bağımsızlık" olarak belirtilmesi. (20-21 parag.)

"Türkiye'de orta yol geçicidir" yerine *"Türkiye'de orta yol yoktur"* denmesi.

Münih'te program tartışması

Münih İMG program taslağı üzerine ilk toplantısını yaptı. Arkadaşların önerileri aşağıdadır. O zamana kadar taslağı henüz inceleyememiş arkadaşlar da bir hafta sonrasına görüşlerini belirtmiş olacaklar.

1. Ekonomik önlemler bölümünde Kürdistan'ın ekonomik, endüstriyel kalkınması ile ilgili önlemler yok. Eksiktir. Kürdistan'a fabrika ve endüstriyi götürmek gerekir.

2. Ulusal sorunun kesin çözümünün sosyalizm koşullarında olanaklı olduğu tartışılabilir bir sav. Çünkü ulusal sorun demokratik programın sorunudur.

3. Çevremizdeki Kürt ulusundan devrimcilerin sık sık sordukları bir soru, "Kürt ulusu ayaklanırsa tavrınız ne olur, ne olacak? Soruya program yanıt vermeli.

4. Ermeni sorununda biraz zorlama var. Tarihsel olarak kapanmış bir soruna bu kadar yer vermek gereksiz.

5. "En yüksek memurun aylığı nitelikli işçinin aylığını geçmeyecektir" ölçütü gereksiz ve bugün için de yarın için de Türkiye işçisinin çelişkisi olmayacak. Ayrıca bu ölçüt gerçekçi değil.

6. Proleter devriminin toplumu *"yavaş"* bir süreçle değiştireceği doğru değil.

7. Sosyalizmdeki sınıfların ne olduklarını açmak lazım. Bunlar için belirtilen nitelikler aynen kapitalizmdeki sınıflar için de geçerlidir. Oysa sosyalizmin sınıfları biçim değiştirir. Bunu belirtmek gerekir.

8. Tek ulkede komünizm olamayacağı görüşünü biraz açmak lazım.

9. Devrimin temel sorunu iktidar sorunu iyı açıklanmış. Genel olarak yaşayan sosyalizmin nesnel konumu dalkavukça olmayan bir anlayışla doğru konmuş. Proletarya hegemonyası doğru, net ve açık

10. Köylülük yeterince açık değil. Yarı-proleterler bölümünü de açmak lazım. Türkiye'de yarı-proleterler büyük bir kesimdir. Konunun önemi açısından daha fazla yer vermeliyiz.

11. Sarı, pembe sendika terimleri yerine burjuvazinin güdümündeki sendikalar demek daha iyi olur.

12. Taban ücretin tesbiti soyut oluyor. Daha somut koymak lazım.

13. Hafta sonu tatilinin 48 saat olacağını yazmak yerine haftalık çalışma süresinin kaç saat olacağını belirtmek daha doğru olur.

14. Kollektifleşme neden özellikle yavaş olacak?

15. Sivil toplum nedir ne değildir, açmak lazım.

16. Komünist partisi bölümü programda yeraldığı biçimiyle gereksizdir.

17. Komünist partisinin tüm işçilerin partisi olduğu görüşünü doğru bulmuyoruz. Programımız, genel olarak doğru, burjuvaziye bel bağlamayan ama burjuvazinin çelişkilerini dikkate alan, devrimci bir programdır. Taslağı daha derinliğine tartıştıkça görüşlerimizi ileteceğiz.

Vurur deviririz havası var

Program taslağının genel olarak devrimci bir üslupla yazıldığına inanıyorum. "Fırsat elimize geçti mi vurur deviririz!" havası var. İki noktası genel olarak eksik kalmış. Birincisi, programa bir bitiş yazılmalı. Başlangıç olarak iyi başlamışız ama en sonunda "TKP ve din" paragrafıyla kesiliyor. Sanki devam edecekmiş gibi. Oysa program başıyla, sonuyla bir bütünlük göstermeli. İkincisi, ulusal soruna daha geniş yer verilmelidir.

Daha önce "yurt dışındaki işçiler arasında çalışma" üzerine yaptığım öneride fazla ısrarlı değilim. Yurt dışındaki işçilerden kazanacağımız kişiler elbette vardır. Bu çalışmayı yapmak zorundayız, yapıyoruz da. Ama bunu mutlaka programa koymak bence şart değil. Bizler burada çalışmanın özgüllüklerini ayrı bir programla saptar ve geliştiririz, bu hareketimizin güçlenmesi sorunudur. Bu nedenle önerimi geri çekiyorum. Bu konuda özellikle F. Almanya örgütümüze bir görev düştüğü inancındayım. Bu konuda eski deneyimlerden öğreneceğimiz çok şey vardır.

II. taslakla ilgili şu somut önerilerim olacak: 1. bölümle ilgili bir önerim yok. 2. bölümde "...ya emperyalistleşme, ya çürüme. Kapitalizmin çerçevesi içinde düşünmek zorunda olmadığımız için ya emperyalistleşme ya sosyalizm" yerine *"Ya emperyalistleşme, ya çürüme. Bizim bu soruya cevabımız ne emperyalistleşme, ne de çürümedir. Alternatif, sosyalizmdir."* diye basitleştirirsek vurucu olur.

3. Bölümde "Siyasal devrim gerçek demokrasi sorunudur" altbaşlığında geçen gerçek demokrasi kavramı çevremizdeki bir iki örgüt tarafından tartışma konusu yapıldı. Bu konuda ilk cümlenin şu şekilde değiştirilmesini öneriyorum. *"Türkiye'de siyasal devrim sorunu gerçek demokrasiyi, ezilen işçi ve emekçi çoğunluğun demokrasisini yerleştirme sorunudur"*

Ayrıca bu bölüm için İMG içindeki tartışmalarda yoldaşlar ıkı noktaya dikkat çektiler. Birincisi, klasik anlamda köylülüğün Türkiye'de olmadığını söylüyoruz. Kırsal kesimdeki nüfusu değişik sınıfsal kategori ve katmanlar içine doğru bir biçimde yerleştirdik. Eksik olan kırsal kesimde yaşayan nüfusun bütünsel olarak analizi. "Köylülük" kavramı yerine koyabileceğimiz bütünsel bir analiz. İkincisi ise, yarı-proleter kavramı çok soyut bırakılmış.

5. Bölümde sivil toplum yeni bir kavram olduğundan birçok yoldaşın kafasında soru yaratıyor. Bu yüzden sivil toplumun cılızlığı savımızı biraz daha genişletelim ve "civic" kelimesini kaldıralım.

6. Bölümde "Partinin ne olduğu" yeterince açıklanmış ama "Partinin gerekliliği"ne de giriş bölümünde cevap verilmelidir.

"TKP demokratik merkeziyetçidir — Disiplin anlayışı" bölümünde son cümlesi bir önceki paragrafla uygun düşmüyor. Ekleme yapılmış gibi duruyor.

Bu bölümde şu iki cümlede de dilsel düzeltme yapılmalıdır.

1. "Ulusçuluk ve oportünizmin ve revizyonizmin derin bağının bilincindedir " yerine "Ulusçuluk, oportünizm ve revizyonizmin derin bağının bilincindedir".

2. "İşçilerin... savasımda yetki ve sorumluluk devrini ve girişkenliğini arttırır" yerine "İşçilerin... savaşımda yetki ve sorumluluk devrini, girişkenliği arttırır".

Ayrıca bu bölümde (1. Taslak girişindeki gibi) parti tarihinden bahsedilmelidir. Hatası ve sevabıyla bunca yıllık mirasa karsı açık olan tavrımız programda yerini bulmalıdır.

E. D., Almanya

Demokrasi

Program birçok konuda uzun erimli gelişme perspektifleri içermesine rağmen demokrası konusunda ileriye dönük önerilerden çok, geçmişin ve bugünün eleştirisel bir değerlendirmesini içermektedir. Diğer konularda olduğu gibı demokrası konusunda da uzun erimli bir perspektifin konması yararlı olacaktır.

Gerek burjuva demokrasileri gerekse bugünkü sosyalist demokrasi deneyleri "temsili demokrasi"yi temel almaktadır.

Bilim ve teknolojinin gelisme yönü önümüzdeki kısa erimde bile doğrudan demokrasiyi olanaklı kılacak düzeydedir. (Çift yönlü TV., kompüterler vb.)

Doğrudan demokrasinin pratik olarak olanaklı oluşu temsili demokrasinin tek varlık gerekçesini ortadan kaldırmaktadır.

(Nasıl kolhoz ve kooperatif örgütlenmesi ekonomik gelişmenin önünde engel olabiliyor ise bir temsili demokrasi örgütlenmesi olan sovyetler de politiksosyal gelişmenin önünde engel olabilir ve kanımca öyledirler de).

H.E., İngiltere

Devrim hükümetini tanımayanın borcunu ödemeyelim

Programda "Bu çağın ana çelişkisi sosyalizmle emperyalizm arasındadır" deniyor. Bence ana çelişki dünya çapında emek ile sermaye arasındaki çelişkidir. Bu çelişki kendini sınıf kavgası biçiminde dışa vurur. Bu alıntıda, çelişki yaşayan sosyalizmle emperyalizm arasındadır şeklinde mi kastediliyor, yoksa dünya çapında sosyalist hareket ile kapitalist-emperyalist hareket arasındadır şeklinde mi?

Eğer sadece yaşayan sosyalizm ile emperyalizm arasında bir çelişki kastediliyorsa o zaman akla şu soru geliyor. Devrimini yapmamış proletarya ile emperyalist-kapitalizm arasındaki ana çelişki nedir? Bu nedenle ana çelişkiyi emek ile sermaye arasındaki bir çelişki olarak alırsak sorun kalmaz. Çünkü sermayeyi dünya çapında burjuvazi temsil ediyor. Somutta kapitalist devlet olarak karşımıza çıkıyor. Emeği dünya çapında başta proletarya temsil ediyor. Alıntıda ise emek dünyanın sadece bir kısmında sosyalist ülkeler şeklinde gösteriliyor. Oysa geri kalan kısmında ise devletini kurmamış proletarya temsil ediyor.

Önerim cümleyi şöyle değiştirmektir *"Ana çelişki emek ile sermaye arasındadır. Bu somutta kendini yaşayan sosyalizm ve devrimini yapmamış proletarya ile emperyalizm-kapitalizm arasında bir çelişki olarak yansıtır."*

Bu öneriye bağlı olarak "Sosyalizm-emperyalizm kapitalist sistemin çelişkilerini azdırmakta, devrimci süreçleri hızlandırmaktadır" cümlesinin *"Emek sermaye çelişkisi, kapitalist sistemin çelişkilerini azdırmakta, yaşayan sosyalizmin aktif desteğiyle devrimci süreçleri hızlandırmaktadır"* şeklinde değişmesini öneriyorum. Böylece, sağa kaymış bir sosyalist hareketin kapitalizmin çelişkilerini azdırmadığını tam tersi o sistemdeki sınıf savaşlarını azdırdığını ve yaşayan sosyalizmin bu devrimci süreçlerin sonuçlanmasına yardımcı olduğunu anlatmış oluruz.

Programda "I. Dünya Savaşı ve asıl olarak Ekim Devrimi ile kapitalizmin genel bunalımı başladı" cümlesi yer alıyor. Aslında bu bunalım kapitalizmin emperyalizm aşamasına ulaşmasıyla başladı. Ekim Devrimi'nin kendisi de bu bunalımın bir sonucudur, asıl nedeni değildir. Ama Ekim Devrimi bu bunalımı derinleştirmiştir. *"Kapitalizmin, emperyalizm aşamasına ulaşmasıyla birlikte başlayan genel bunalımı 1917 Ekim Devrimi'yle daha da derinleşti"* şeklinde değişmesini öneriyorum.

Dünyada savaş tehlikesine ilişkin olarak "Emperyalist ülkeler işçi sınıfının enternasyonalist eğitimi de bu savaşları önleyebilmek için önemli bir koşuldur" deniyor. Bu cümlede sadece emperyalist ülkelerin işçi sınıfının görevi dile getiriliyor. Emperyalist olmayan ülkelerin proletaryasının görevine ilişkin birşey yok Oysa emperyalist olmayan ülkeler de savaş çıkarıyorlar *"Emperyalist ve kapitalist ülkelerin proletaryasının enternasyonalist eğitimi de savaşı önleyebilmede bir kosuldur"* şeklınde değişmesini öneriyorum

"Sendikal hareketin görevleri. Acil istemler" bölümündeki 5 maddeye yemek paydosunun da iş saati içinde sayılmasını ekleyerek şu şekilde yazılmasını öneriyorum: *"İşgününün sınırı 1 saatlik yemek paydosu dahil olmak üzere 8 saat, tehlikeli ya da sağlığa zararlı işlerde 6 saat olacaktır."*

Kadın sorunuyla ilgili istemler bölümünde 4. madde şöyledir: "Kadınlara hamilelik süresince ve doğum sonrasında ücretli izin verilecektir." Bu madde tam açık değildir çünkü hamilelik ve doğum sonrası dönemdeki iznin süresi yazılmamıştır. Bunu ve olumsuz yönde de çekiştirmek mümkundür. Şu şekilde yazılabilir *"Kadınlar hamilelik süresince 8 hafta, doğumdan sonra 10 hafta ücretli izinli sayılacaktır."*

Ayrıca bu konuya su iki maddenin de eklenmesini öneriyorum:

1. Kadınların çalıştığı tüm atölye, fabrika ve işletmelerde çocuk emziren analar üç satte bir yarım saat süreyle izinli sayılmalıdırlar.

2. Yeni doğum yapmış analar için 1 yıl boyunca çalışma süresi 6 saate indirilmelidir.

Ulusal sorunla ilgili bölümde Hatay ve Arap ulusal azınlığıyla ilgili TKP Leninciler II Konferans kararında olduğu gibi bahsedilmesinde yarar vardır Aynı zamanda ulusal azınlıkların varlığı ve devrimden sonra onların da eşit haklara kavuşacağını vurgulamakta yarar vardır.

Genel ekonomik onlemler bölümüne ilişkin ise ikı önerim vardır.

11. maddede "Miras hakkı sınırlandırılacak ve daha sonra kaldırılacaktır" deniyor. Bu tüm halk kesimini kapsıyor, yani müttefiklerimizi de ilgilendiriyor. Küçük burjuvazi böyle bir isteğe karşı çıkacaktır. Bence bu madde ancak sosyalist toplumda tüm halk için geçerli olabilir. Demokratik devrim sürecinde sadece toplumun zengin kesimini kapsamalıdır. Bu nedenle bu maddeyi *"Zenginlerin miras hakkı sınırlandırılacak ve sonra miras hakkı tamamıyla ortadan kaldırılacaktır"* diye değiştirelim.

Devlet borçlarıyla ilgili bir madde ekleyelim. *"Devrim hühumetini tanımayan ya da devrim hükümetine karşı burjuvaziyi destekleyen devletlere olan borçlar iptal edilecektir"* diyebiliriz. Böyle koymakla borçlu olduğumuz devletlere karşı manevra alanımız olacaktır.

H. Ç., Almanya

Neden ileri demokratik halk devrimi

Program önümüzdeki devrimin neden "ileri" ve neden "halk" devrimi olduğunu anlatıyor. Fakat 3. bölümün tümünü göz önüne alırsak tam izleyemediğim bir yanı var. "Neden sosyalist devrim değildir"e tam bir yanıt oluşturamadım. Kısa bir çalışma ve getirilen yeni fikirleri iyi özümseyememem nedeniyle olabilir. Yine de anlayabildiğim kadarını kısaca bir özetlersem:

Önümüzdeki toplumsal devrim sosyalizmdir. Hem çağ, hem de Türkiye'de devlet-tekel kapitalizminin varlığı bunu böyle dayatıyor. Fakat her toplumsal devrim siyasal devrimi içinde barındırır. Çünkü her devrimin temel sorunu iktidar sorunudur. İDHD'de toplumsal devrime, sosyalizme yolu temizleyecek *siyasal devrimdir.*

İDHD'nin iktidar çeşitleri ya proletarya diktatörlüğü, ya da işçi-emekçi diktatörlüğüdür. Eğer işçi-emekçi diktatörlüğü proletarya hegemonyası altında ise bunu da proletarya diktatörlüğünün bir çeşidi sayabiliriz. Bunlar toplumsal ruha sahip devrimler olur. Proletarya hegemonyasında gerçekleşmeyen bir işçi-emekçi diktatörlüğü ise ancak proleter hegemonyasına girerse toplumsal ruha sahip olur. İktidarı küçük burjuva devrimci demokrasisi ele geçirirse bu İDHD olmaz.

İDHD'nin sonucunda nasıl bir iktidar kurulursa kurulsun ilk uygulanacak program yine İDHD'nin devrimci demokratik dönüşümleri olacaktır. Yani İDHD programı uygulanacaktır.

Tüm bunlardan şu sorular akla geliyor:

1. Toplumsal devrim uzun ve tedrici bir süreçse, bunu sağlayabilmek için gerçekleştirilen proletarya diktatörlüğü siyasal anlamda sosyalist devrim olmuyor mu?

2. Böylesi bir siyasal devrim de aynen İDHD programını uygulamayacak mı?

3. Siyasal anlamda sosyalist devrimin programı da bu değil mi?

4. Siyasal anlamda sosyalist devrim proletarya diktatörlüğü ise (örneğin 1917 Ekim Devrimi) işçi-emekçi diktatörlüğü proletarya hegemonyasında proletarya diktatörlüğünün bir çeşidi olduğuna göre bu da sosyalist devrim olmaz mı?

M.V., İngiltere

Devrimin temel sorunu iktidar sorunudur

Yoldaşlar,

Programa ilişkin görüşlerimi sürekli derinleştiriyorum. Bu, Türkiye devriminin programı olacak. Bunu ta içimde hissederek program üzerine vardığım sonuçları size iletiyorum. Görüşlerim doğru veya yanlış olabilir ama daha iyiye varma niyetini taşıyan tartışmalarla en sonunda en iyi programa ulaşacağımıza inanıyorum.

"Dünya sosyalist sistemi" başlığı altındaki bölümde "Sovyetler Birliği'nin dünya devrimci merkezi oluşu, bu nedenle izlediği siyasete bağlı olmayan nesnel bir konumdur" belirlemesini olumsuz ve tehlikeli yorumlara açık olarak nitelendiriyorum. İlk okunduğunda Sovyetler Birliği'ne iltifat gibi görünse de dikkatle incelendiğinde bugün Troçkistlerin, Maocuların vb. söyledikleri bir sonuca varılabilir. Anti-Sovyet guruplar "Sovyetler Birliği ekonomisi sosyalist olmakla beraber yönetimi oportünist, revizyonist, sosyal faşist v.b.dir" diyorlar. Bunu salt yönetimin iç ve dış siyasetine bakarak söylüyorlar.

Biz "Sovyetler Birliği bugün dünya devrimci merkezidir çünkü işçi sınıfı hareketinin en yüksek aşamaya ulaştığı yerdir. Komünizmin maddi temeli atılmaktadır." diyoruz. Sonra dönüp tüm bunlara rağmen dünya devrimci merkezi oluşu yönetimin izlediği siyasetle bağlı değildir diyoruz.

İnsanın aklına şu sorular geliyor: İşçi sınıfı hareketinin böylesine yüksek olduğu bir ülkede yönetimin izlediği siyaset bu durumla nasıl bağlaşmaz? Yoksa görünmeyen bir el mi bu gelişmeyi sağlıyor? Herşey doğa olayları gibi mi gelişiyor, bilincin müdahalesi olmuyor mu? Bugün Sovyetler Birliği'nde egemen ideoloji Marksist-Leninist değil de küçük burjuva ya da burjuva olsa Sovyetler Birliği'nin devrimci merkez oluşu sürer mi?

Emin değilim ancak bu belirlememiz ekonomiyi siyasetten ayırma yani ekonomizm ya da iradeciliktir. Ya da kimilerin dediği gibi alınganlıktır.

Konuya başka açıdan yanaşırsak örneğin dünyada gericiliğin merkezi ABD emperyalizmidir. Bu nesnel bir konumdur. Bu gericilik merkezinde uygulanan siyaset nesnel konuma uygun olmayacak mıdır? ABD tekellerinin politik sözcülerinden ilerici bir siyaset beklenebilir mi? Olmaz öyle birşey.

Aynı şekilde Sovyetler Birliği'nde de benzer bir durum var. Sovyetler Birliği'nin nesnel konumu yani devrimci merkez oluşu siyasetini de belirliyor. Belki ancak şu denebilir, siyaset *bazı* durumlarda belirleyici olur. Buna katılıyorum. Ancak bugün Sovyetler Birliği'nin uyguladığı iç ve dış siyaset konumuna uygundur. Zaten aynı başlık altında şöyle deniyor: "Dünya sosyalist sistemi, yaşayan sosyalizm dünya işçi sınıfının en büyük kazanımıdır. Varlığı ve pratik dayanışmasıyla emperyalizme karşı işçi sınıfı ve halkların sağlam dayanağıdır."

Romanya'yı ele alalım. Sosyalist ekonomiye sahip olmasına rağmen savaşan halklara ve işçi sınıfına hiç de yardımcı olmuyor, neden? Çünkü Marksist-Leninist ideolojiden saptılar.

Bugün aynı şey Sovyetler Birliği için söz konusu olur mu? Bu çok hassas bir konu. İleride başımızı ağrıtmasını istemiyorsak üzerinde dikkatle düşünmek gerekir. Ben kişisel olarak "Sovyetler Birliği'nin dünya devrimci merkezi oluşu nesnel bir konumdur ve izlediği siyasetle yakından bağlıdır" diye düşünüyorum.

"Dünya kapitalist sistemi" bölümündeki saptamaların tümüne katılıyorum. Ancak a) Türkiye devrimiyle bir ilgisini göremediğimden, b) Global bir siyaset anlayışının sonucu olduğundan, c) Bir dünya partisi programı anlayışıyla yazılmış olduğundan aşağıdaki bölümlerinin çıkarılması öneriyorum.

1) 3. sayfa 2. sütun 1., 2. paragraflar

2) 3. sayfa 3. sütun 1, 2, 3, 4. paragraflar.

3) 4. sayfa 1. sütun "Emperyalizm ve savaş tehlikesi" başlığına kadarki bölüm.

4. Emperyalizmin dünyayı geri çekici rolü başlığı altındaki bölümün tümü.

5. Dünya devrimi başlığı altındaki bölümün tümü.

Dikkatlerimizi yoğunlaştıracağımız nokta Türkiye toplumu, Türkiye devrimi ve Türkiye kapitalizmidir. *"Türkiye'de devlet-tekelci kapitalizmi"* bölümünden ise 5. sayfa 1. sütun 2. paragraftan 6. sayfa 2. sütun 2. paragrafa kadar olan bölüm çıkabilir.

"Devrimin temel sorunu iktidar sorunudur" başlığı altındaki bölümde "Türkiye'de ana düşman yerli finans *oligarşisi* ve emperyalizmdir. Yıkılacak erk budur." deniyor. Bundan anladığım, yıkılacak erk finans kapital değil, onun sadece bir *zümresi* olan finans oligarşisidir. Yani finans kapitalin tümü değil sadece bugün erkte olan küçücük bölümüdür.

Daha sonra gelen bir paragrafta yıkılacak erkin emperyalizm ve yerli finans kapital olduğu söyleniyor.

İlk belirleme bugün tüm Türkiye devrimci ve reformist hareketinin hatta belki AP'nin, CHP'nin istemidir. Ancak AP ve CHP finans oligarşinin tabii ki devrimle değil evrimle yıkılmasını isterler.

İkinci belirleme ise yalnızca bize özgüdür. Şimdi bu iki belirlemeden hangisi gerçekçi ve elde edilebilir sorusunun yanıtı elbette ilk belirleme, yani finans oligarşisidir.

Bugün objektif bir değerlendirme ile yıkılması gereken erkin finans kapital olduğu görülür. Bu erk yıkılmadan Türkiye'de sorunların çözümü mümkün değildir. Ancak bugün geniş halk yığınları için bu geçerli değildir. Halk yığınları için bugün baş düşmanın cunta olduğu, finans oligarşi olduğu besbelli. Yığınları ayağa kaldırmak için gösterilecek hedef, düşman sanıyorum finans oligarşidir. Yığınlar ancak ayağa kalktıktan sonra gerçek düşmanın finans kapitalin tümü olduğunu görür. Çünkü yığınlar ayaklanınca tüm burjuva kesimler uzlaşarak halkın karşısına bir bütün olarak dikilecektir. Özal'ı, Doğru Yol Partisi, Halkçı Parti, MDP ve tüm halk düşmanı güçleri ve demagogları halk ayaklandıktan sonra görecektir.

Komünistler için sorun somut bir düşman ya da hedef için yığınları ayağa kaldırmaktır. Yığınlar bir kez ayaklanınca onlar kendi pratiklerinden kimin düşman kimin dost olduğunu göreceklerdir. Bu nedenle yıkılacak erk finans oligarşidir demek bence doğrudur. Halk ayaklandığı noktada halka gerçek düşmanın tüm burjuvazi ve finans kapital olduğunu göstermek daha kolay olacaktır.

Sonuç olarak her iki belirlemenin de birbirini tamamlayan bir bütünlük içinde olduğuna karar verdim.

"Siyasal devrim gerçek demokrasi sorunudur" altbaşlıklı bölümde "Türkiyede siyasal devrim sorunu gerçek demokrasiyi yerleştirme sorunudur" cümlesindeki gerçek demokrasi yerine halk demokrasisi terimini kullanmak daha doğru olur. Çünkü gerçek demokrasi yoktur. Demokrasi gerçek olmaya başladığı anda yok olur. Diğer yandan her demokrasinin sınıfsal karakteri vardır. Halk demokrasisi dendiğinde işçi sınıfı başta olmak üzere sömürücü olmayanların yani çoğunluğun demokrasisi anlaşılır. Bunun ajitasyon yönü de vardır. Halk kendi demokrasisine daha bir bilinçle sahip çıkar.

"Küçük burjuva devrimci demokrasisinin erke ortaksız el koyacağı bir devrim ise toplumsal ruha sahip olamaz" cümlesi bence tartışma götürür. Bunu mutlaklaştırmak doğru değildir. Küçük burjuvazinin ortaksız bir erki toplumsal bir devrim demektir. Çünkü erkin sınıf karakteri değişmiştir. Ancak bu devrimin ilerleyebilmesinin, yerinde saymasının veya geriye gitmesinin koşulları o günkü güçler dengesi, uluslararası koşullar vb. nedenlerle olabilir.

"Devrimden sonra kurulan iktidar işçi-emekçi diktatörlüğü ise ve hegemonyayı proletarya sağlayamamışsa, toplumsal ruha sahip bir siyasal devrimden kolayca sözedemeyiz" deniliyor. Bence toplumsal ruha sahip bir devrim olur. Tekellerin egemenliğinin ortadan kalktığı, yeni erkin sınıfsal karakterinin değiştiği bu devrim artık salt bir siyasal devrim değildir. Ancak işçi-emekçi diktatörlüğü toplumsal bir devrim olmasına karşın bu devrimin ilerleyebilmesinin bir koşulu işçi sınıfının hegemonyasıdır. İşçi sınıfının hegemonyası olmasa da bu toplumsal bir devrimdir ve Türkiye gibi bir ülkede bu devrimin ilerleyebilmesinin sanıyorum tüm koşulları vardır.

"Tekeldışı burjuvazi" altbaşlığı taşıyan bölüm "Burjuvazi" altbaşlığı altında anlatılmıştı. Bu tekrara gerek var mıdır? Diğer yandan "Yarı-proleterler" altbaşlığı taşıyan bölüm ise daha geniş tutulabilir. Yarı-proleterlerin ne olup olmadığı anlatılmalı, potansiyel güçleri doğruya yakın belirlenmelidir.

"İşçi sınıfı" altbaşlıklı bölümde "finans oligarşisi, onun devleti" deniyor. Her devletin bir sınıf karakteri olduğuna göre finans oligarşisinin devleti olmaz, finans kapitalin devleti olur.

"İşçi sınıfının hegemonyası ve birlik" bölümünden *gerçek* kelimeleri kaldırılmalıdır. "İşçi sınıfının gerçek birliği yerine" işçi sınıfının birliği demek daha doğru olur.

4. Bölümde "Türkiye'de devlet, işçi işveren ilişkilerinde, ücret, toplu sözleşme, sosyal güvenlik, kıdem tazminatı gibi işçiyi doğrudan ilgilendiren her konuda taraftır" deniyor. Doğrudur, ancak bu durum sadece Türkiye devletine özgü değildir. Tüm kapitalist ülkeler için geçerlidir. Türkiye'de farklı olan devletin çok daha *açık olarak* taraf olmasıdır. Vurguyu buraya vurmak gerekir. Şimdiki haliyle diğer kapitalist ülke devletlerini aklar gibi bir izlenim bırakıyor.

"İşçi sınıfımız sınırsız bir sömürü ve zorbalık altındadır" cümlesinde bilimsel bir dil kullanmak daha doğru olur. Yani fiziki varlığını koruyamayacak bir sömürü ve zorbalık altındadır demek daha doğru olur. Bir sonra gelen cümle ise zaten "en temel ekonomik ve sendikal haklardan yoksundur" diyerek durumu bilimsel olarak açıklıyor.

"...çünkü ekonomik ve toplumsal bunalım altında kapitalizmin vermesi gereken istemleri de elde etmenin yolu devrimdir" diye bir belirleme var. Burada söz konusu istemler ekonomik, demokratik istemler olduğundan burjuvazi kendi erkini tehlikede gördüğü an bu istemleri geçici bir süre için de olsa karşılayabilir. Dünya burjuvazisinin desteğini alarak bu istemleri karşılayabilir. Karşılayabilmesi de bana pek hayalci gibi görünmüyor. "Elde etmenin yolu devimdir" şeklinde mutlaklaştırmak bu nedenle doğru olmuyor. Burjuvazinin canını vereceğine parasını verdiği tarihte görülmüştür. Tabii ki vermeyebilir, o zaman da devrim alır.

"Sendikal hareketin görevleri — acil istemler" altbaşlığında 13. maddeyle vergi kaçakçılığına karşı önlem konmuş. Ancak vergi yükünün fiyatlara yansımasını engellemek için işyerlerinde, bankalarda *hesap denetim komitesi* kurulacak deniyor. Bu güzel ama fiyatları denetleyecek kimse yok. Bu komite ise bu görevi yapamaz. *Fiyatları kontrol ve dağıtım komitelerini* içeren bir yeni madde eklenmeli.

"Komünistlerin sendikalara karşı tutumu" bölümü ise elimizi kolumuzu bağlayan bir bölümdür. Bence gereksizdir, ya da programda yer almaması gerekir. Şu cümleyi anlayamadım: "Ancak sendika seçme özgürlüğünü kaldırarak gerçekleştirilmeye çalışılan zorla birleşmelere karşıdırlar." Bu cümle cunta koşullarında bugünü mü anlatıyor, yoksa siyasal devrimden sonraki dönem için de geçerli midir?

"Kadın" bölümünde biraz bol keseden atıyoruz havası var. Kadınlara "hamilelik süresince izin" bana biraz hayalci gibi geliyor. Doğumdan üç dört ay önce ve doğumdan sonra bir yıl bana daha gerçekçi geliyor. Doğumdan sonra annenin çocukla uzun süre kalmasının çocuğun gelişmesi üzerinde çok olumlu sonuçları olur. 5. maddedeki "kadınları aşağılayan" sözcüğüyle ne demek isteniyor? Aşağılamak yerine hor görmek kelimesini kullansak daha doğru olur.

"Gençlik" bölümünde yer alması gereken acil bir sorun daha var. Türkiye'de 500 bine yakın liseyi bitirmiş, işi gücü olmayan, çoğu devrimci bir kesim var. Bu yığının sorunlarının çözümünü formüle eden bir maddenin eklenmesi yararlı olur.

A.A., Almanya

Sancağımız önde, yürüyoruz kinle

Gülen Erdilek

Bilindiği gibi son zamanlarda burjuvazi "bürokrasiye karşı savaş" veriyor. Ancak onun "bürokrasiye karşı savaşı"nın sınırlarını belirleyen işçi sınıfına karşı savaşıdır. Bu nedenle burjuvazi, işçi sınıfını ilgilendiren konularda "bürokrasiye karşı savaş" vermek şöyle dursun, bürokratik engel döşüyor. Son dört yıldır burjuvazinin işçi sınıfına getirmediği bürokratik engel kalmadı. Kendisi için varolan engelleri temizlemeye çalışırken, işçiler için eskisinden daha da katmerlisini getiriyor.

Sendikalar Yasası bunun canlı örneğidir. Yasa, işçi sınıfının sendikal mücadelesini engellemek için ortaya atılmış bürokratik engellerle doludur.

Üyelik için beş kopya form doldurulması, işçilerin yüzde 10'unu temsil etmeyen sendikaların toplu sözleşme imzalayamaması, organların seçimi için üyelerin adlarının mutlaka listeye yazdırılması, üyelikten ayrılmanın bile noter huzurundan başlayarak ve çeşitli "huzur"lara çıkılarak 3 ay içinde gerçekleşebilmesi ve bu üç ayda işçilerin "sendikalar üstü" kalması gibi...

Yüksek Hakem Kurulu'nun işçi ücretlerine yaptığı zammın hikayesi de burjuvazinin işçi sınıfının önüne döşediği bürokratik engellere bir başka örnektir. Aylarca komisyon ha bugün toplanıyor, ha yarın toplanıyor denildi. Komisyon çeşitli bürokratik nedenlerle bir türlü toplanamadı. Toplandığında da ücretlerden çok "kurufasulye" tartıştı.

Zam geciktiğinde YHK Başkanı Naci Varlık, "ücret zamlarının geç kalmasıyla işçinin kaybı olmaz" dedi. *(Hürriyet,* 21 Ocak 1984) Varlık bu sözleriyle elinde olmadan bir gerçeği dile getirmiş oluyordu. Gerçekten aylar sonra yapılan yüzde 25+2000 lira gibi "devede kulak" bir zam işçilerin hayatında neyi değiştirecekti. İşçiler hem bu gerçeği hem de kaşıkla verilen zammın kepçeyle geri alınacağını çok iyi biliyorlardı.

Nitekim Özal hükümeti yerel seçimleri bile beklemeden zamların ilk partisini bindirdi. Bunlar "tam anlamıyla" zamlardı. Yüzde yüz, yüzde iki yüz oranında zamlar!

Özal tam da seçimler öncesinde yığınların öfkesini savuşturabilmek için, "zamları biz değil KİT'ler yaptı" diyerek işin içinden sıyrılmaya çalıştı. Bu, Özal'ın son zamanlarda icat ettiği yeni bir taktik! Toplu sözleşme zamları sırasında da önce "yüzde 25'ten fazla benden çıkmaz, vermem" diye kestirip atmış, hemen ardından da toparlanıp "zamları ben değil, YHK veriyor" demişti. 16 Şubat tarihli gazetelerde yer alan açıklaması ise Özal'ın artık saçmalamaya başladığını gösteriyordu:

"İşçinin istediği ücreti alma dönemi sona erdi. İşçiler toplu sözleşme döneminde makul ücret artışı talebinde bulunmalıdırlar. Aksi taktirde kazandıklarını da kaybederler." *(Günaydın,* 16 Şubat 1984)

Özal'ın böyle pervasızca, şımarıkça konuşmasının nedeni kuşkusuz siyaset bilmezlik değildir. Tam tersine ekonomik durumun sosyal demagoji yapmaya bile izin veremeyecek sefaletidir.

Özal'ın "işçinin istediği ücreti alma dönemi" diyerek kastettiği her halde devrimci durum günleridir. İşçi sınıfının devrimci savaşımı yükselttiği, bunun bir yan ürünü olarak da önemli ücret artışı sağlandığı günlerdir. Ama o yılların rakamlarına bakarsak, "işçilerin istediği ücreti aldıkları" yalanı bir yana, Türkiye'de ortalama işçi ücretlerinin düzeyi bile niteliksiz işgücü değerinin, yani olması gereken asgari ücretin çok altındadır. (R. Yürükoğlu, *Emperyalizmin Zayıf Halkası Türkiye,* 5. basım, s.75)

İkincisi Özal "o günlerin artık bittiğini", işçiler yeniden savaşımı yükseltecek olursa kazandıklarını bile kaybedeceklerini söylüyor.

Bu sözler burjuvazinin yeni ve daha güçlü bir devrimci durumun kabarmasını hem nasıl olası gördüğünü hem de bundan ölesiye korktuğunu gösteriyor. Ekonomik bunalımı çözmekten aciz kalan burjuvazi çareyi tehditler savurmakta buluyor. Ama bu tehditlerin ecele faydası yoktur. Bugün Türkiye'de üç kuruş, beş kuruş kavgasının başarısı bile yüksek sınıf savaşından geçmektedir. Türkiye işçi sınıfı geçmiş deneyimlerinden çıkardığı derslerle bunun bilincindedir. Bugün yalnızca dar anlamda üç kuruş, beş kuruş kavgası değil, devrim için kavgaya hazırlanmaktadır.

Turgut Özal'ın asgari ücretin neden seçimlerden sonra açıklandığı konusunda ettiği sözler de ilginçtir. Özal seçim yatırımı olabilecek birçok konuyu kullanmaya tenezzül etmediklerini bunlardan birinin de asgari ücretin açıklanması olduğunu söylüyor. Ne gözü tok bir iktidar partisi! Sanki gecekondulara asılsız "tapular" dağıtmak gibi hem de yalan seçim yatırımları yapanlar kendileri değildi!

Asgari ücretin neden seçimlerden önce değil de sonra açıklandığının en güzel yanıtı asgari ücretin kendisidir: Brüt 24.525 lira! Bu seçimlerden önce açıklansaydı seçim anti-yatırımı olurdu.

Seçimlerden sonra açıklanan asgari ücreti aynı gün başlatılan zamlar izledi. Bu zamların nedeni ise dolardı! Asgari ücretin getirdiği kırıntıyı misliyle bir çırpıda geri alan bu yeni zamlar karşısında gerici burjuva yazarlar bile utandılar. Zamların ücret zamlarını çoktan silip süpürdüğünü yazmak gereğini duydular.

Asgari ücreti tesbit çalışmaları sırasında çeşitli burjuva ve "işçi" çevreler "en iyi işçi hakları savunucusu" kimdir yarışmasına girdiler. Şevket Yılmaz önce yüzde 47.8 oranında zam yapılmalıdır, dedi. HP ise net 55 bin lira olmalı diye önerge verdi. Şubat ayının 11'inde toplanan Asgari Ücret Tesbit Komisyonu'nda Sadık Şide, "değil hükümetin düşündüğü yüzde 25'lik artışı, yüzde 48'i bile kabul etmeyiz" dedi. *(Milliyet,* 14 Mart 1984). Sabancı bile kalkıp "asgari ücretle geçinen sihirbazdır" dedi. *(Milliyet,* 14 Mart 1984)

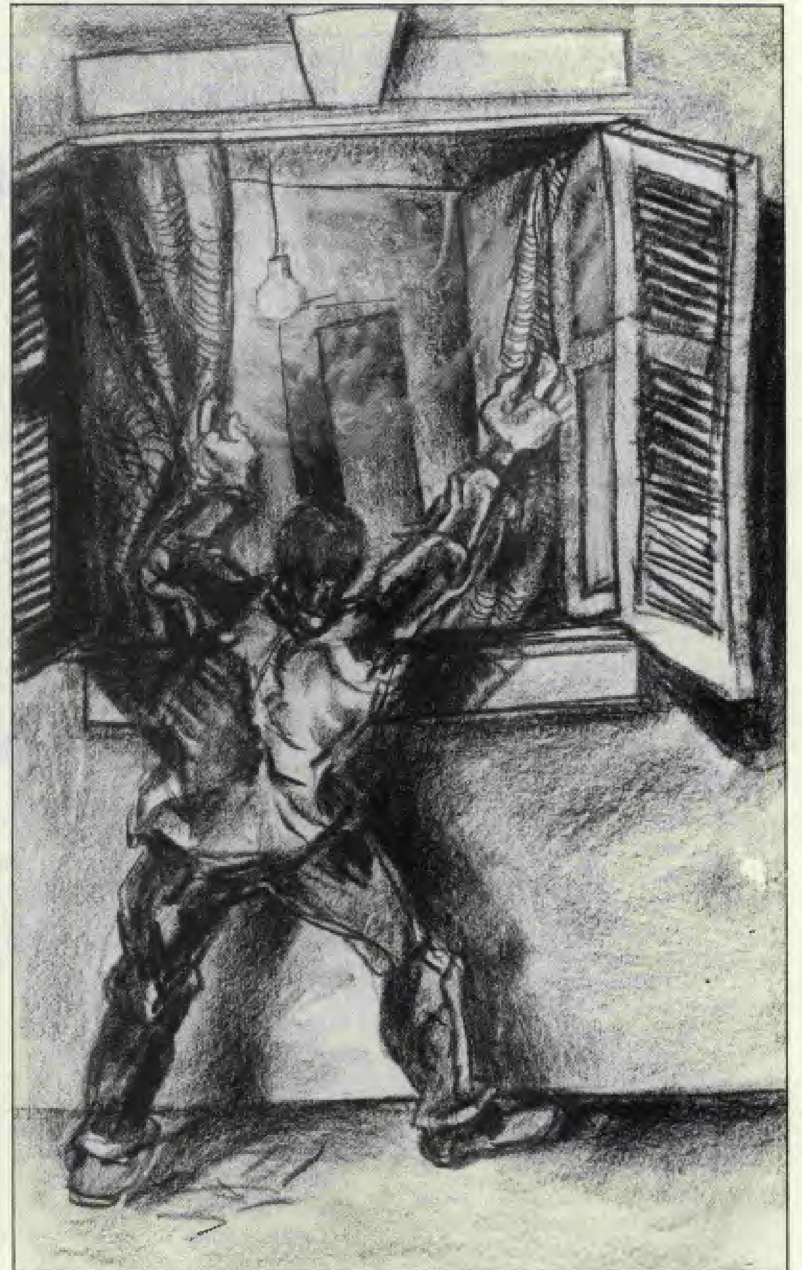
Asgari ücret açıklandı. Bu müthiş işçi hakları savunucularından bir protesto sesi bile yükselmedi. Emir büyük yerden çıktı deyip oturdular. Şevket Yılmaz 12 Mart günü "işçi mücadelesinin bayrağını açıyorum" demişti. *(Milliyet,* 12 Mart 1984) Oysa işçi sınıfının savaş bayrağı çoktan göndere çekildi ve dalgalanıyor.

Sancağımız önde
Yürüyoruz kinle
Türkiye Komünist Partisi
Halkın öncüsü
Gelecek onun için savaşanların.

"Önleyici karşı devrim" ve önlenemeyecek sorular

Hasan Komser

Menşevikler şimdi 12 Eylül'ün "önleyici karşı devrim" olduğunu söylüyorlar. Bu, 12 Eylül öncesinde devrimci durum vardı demektir. "Önleyici karşı devrim"den sözederken, bu konuya hiç değinmiyorlar ama dediklerinin ne anlama geldiğini biliyorlar ve bilerek örtbas ediyorlar. Faşist darbeden hemen sonra, menşevik merkeze bağlı bilim kurulu hazırladığı bir raporda "önleyici karşı devrim" terimini kullanınca, o zaman da bugün de Politbüro üyesi olan ve ideolojik işlerle ilgilenen yetkili, "bu terimi kullanırsak devrimci durumun varlığını kabul etmiş oluruz" diyerek terimi rapordan sildirmişti. Şimdi terimi kullanıyorlar ama devrimci durum konusuna hiç değinmiyorlar. Geçmişteki ihanetlerini katmerlendiriyorlar!

Menşevik kongre 12 Eylül'den üç yıl sonra darbenin "önleyici karşı devrim" olduğunu saptamış. Şimdi yazılarda bunu böbürlenerek söylüyorlar. *Atılım*'ın aralık sayısında çıkmıştı. Son olarak Haydar Kutlu'nun *Yol ve Amaç*'taki yazısında da geçiyor.

Gerçekte böbürlenecekleri bir durum yok, tam tersine utanmaları gerekiyor. 12 Eylül'e "önleyici karşı devrim" diyerek, 12 Eylül öncesinde devrimci durumun varlığını şimdi kabul etmiş oluyorlar. Üç yıl geriden gelerek nal topladıklarını açık ediyorlar. O zaman devrimci durumun varlığını yadsıdıkları ve devrimi sattıkları için çok ciddi bir özeleştiri yapmadan, birşey olmamış gibi söyleyerek, oldukça yüzsüz bir konuma düşüyorlar.

Atılım'da şöyle demişler:

"Sonuç olarak 12 Eylül devirmesi, devrimci, demokratik, yurtsever güçleri erkten uzaklaştırmak ya da devrimci halk ayaklanmasını bastırmak amacını taşıyan karşı-devrimlerden farklı olmakla birlikte, devrimci sürecin derinliği nedeniyle kaçınılmaz güçlenmesini durdurmak için başvurulan bir *önleyici* karşı-devrimdir." *(Atılım,* Aralık 1983)

Burada iki karşı devrim kategorisinden söz ediyorlar. Birisi, devrimci güçleri erkten uzaklaştırmak ya da halk ayaklanmasını bastırmak için yapılandır. Bunu güzel güzel anlatmışlar. Ama iş "önleyici karşı devrim"e gelince kıvırtma başlamış. Bunun da en kısa anlatımıyla devrimci durumun devrime ulaşmasını önlediğini söyleyememişler. Fazla kurcalarlarsa, ürkütücü bir soruyla karşılaşacaklarının farkındalar: *Öyleyse devrimci durum vardı, öyleyse neden yadsındı?*

Bu soruyu önlemek için önleyici karşı devrimin anlamını pek açmadan kıvırtarak geçiştirmişler. Ama istedikleri kadar geçiştirsinler. Önleyici karşı devrimin, öteki karşı devrimden farkı devrimci durumun devrime varmasını önlemektir. Önleyici karşı devrimin tanımı budur. Devrimi önleme gerekliliği varsa, zaten devrimci durumun olması da kaçınılmazdır. "Önleyici karşı devrim" sözünü ederek bile menşevikler korktukları soruları kendi elleriyle yaratmış oldular: Öyleyse o zaman *İşçinin Sesi*'ne neden saldırdınız? Neden devrimci durumun gereklerini yerine getirmediniz?

Evet, 12 Eylül önleyici karşı devrimse, 12 Eylül öncesinde devrimci durum var demektir. Öyleyse bunu o zaman neden inkar ettiniz? Neden, karşı devrimi önlemek için savaşan komünistlere saldırıya geçtiniz? Neden devrimi önlemek için uğraştınız?

Türkiye'de demokrasi ve sosyalizm savaşımında, kadın hareketinde değerli bir yeri olan gazeteci-yazar Sabiha Sertel'in 16. ölüm yıldönümü nedeniyle Sinem Katıksız'ın bize yolladığı bu yazıyı yayınlıyor ve Sabiha Sertel'i saygıyla anıyoruz.

ÖLÜMÜNÜN 16. YILINDA

Sabiha Sertel'i anıyoruz

Sinem Katıksız

Çağdaş Türkiye'de kadının bir direniş sembolü olan Sabiha Sertel'in, Cumhuriyet'in ilanından sonra kadın haklarının alınmasında da, devrim mücadelesinin hızlanmasında da büyük katkısı olmuştur.

Genç yaşta Batı kültürü edinen, birkaç dil bilen Sabiha Sertel, tam elli yıl demokratik haklar için savaşmış, *Tan* gazetesi'nde çıkan yazılarıyla faşizme, emperyalizmin yerli uşaklarına karşı amansız bir kalem savaşına girişmiştir.

Türkiye sol hareketinin tarihinde temel yazarlar sayılan Nazım Hikmet, Sabahattin Ali, Naci Sadullah, Kemal Sülker, Samim Kocagöz, Aziz Nesin, Rıfat Ilgaz, Cevat Şakir (Halikarnas Balıkçısı), Suat Derviş, Reşat Fuat Baraner, Esat Adil Müstecaplıoğlu, Faris Erkmen, Behice Boran, Niyazi Berkes, Adnan Cemgil, Pertev Naili Boratav'ın yazılarına *Tan* gazetesinde yer vermiş, ilk yapıtlarının yayınlanmasında ön ayak olmuştur.

İkinci Dünya Savaşı'nın bitim yıllarında *Tan* gazetesi, gerici basının tahriki sonucu yağmalanmış, yerle bir edilmiş, işsiz, desteksiz kalan Sabiha Sertel, eşiyle birlikte yurt dışına çıkmak zorunda bırakılmıştır.

Memleketimin insanlarına sesleniyorum

Bir süre önce Bulgaristan Devlet Kitabevi (Narodna Prosteva) bir kitap yayınlandı: Kitabın adı: *Dünyada Ünlü Kadınlar*'dı.

Bu kitabın Türkiye bölümünde yer alan iki ünlü kadın Sabiha Sertel ve Halide Edip Adıvar. Değerli yazar Fahri Erdinç'le Sofya Üniversitesi öğretim üyelerinden İbrahim Tatarlı, yıllarca hazırlanıp, böyle önemli bir yapıtın ortaya çıkmasına yardımcı oldular.

Sabiha Sertel 1960 sonrasında şöyle seslenmişti:

"Memleketimden ayrıldığım 1950 eylülünden bugüne çok yıllar geçti. O günden bugüne köprülerin altından çok sular aktı... İşçiler davalarını ellerine almış, bilinçlenmiş, kendi partilerini kurmuşlardır. Gençler, memlekette demokrasinin savunulmasında ön saflarda çarpışıyorlar. Aydınlar, ilericiler bugün Amerikan burjuvazisiyle işbirliği yapan kompradorlara, burjuvaziyi temsil eden hükümete, Amerikan boyunduruğuna karşı savaşıyorlar. Sosyalizm hareketleri gelişiyor. Bunu uzaktan seyretmek dahi insanın gönlüne ferahlık veriyor.

"Biz en kötü koşullarda demokrasi için, diktatörlüğe karşı savaştık. Memleketimin bağımsızlığı için, geri kalmış memleketleri boyunduruğu altına alan emperyalizme karşı savaştık. Geniş köylü, işçi, dar gelirli halkı ezen sömürücülere karşı savaştık. Din, milliyet, ırkçılık propagandaları ile küçük milletleri silah zoruyla hegemonyası altına almak isteyen faşizme karşı savaştık. Gerici burjuvazi, bu hürriyet, sosyal adalet, demokrasi savaşını boğmak için, fikre baltalarla, dar yozlarla hücum etti. Hürriyet savaşı yapan matbaaları değil, memlekette gelişmekte olan bütün ilerici hareketleri yıktı.

"Bizim yarıda bıraktığımız savaşı, bugün, memleketin ilerici unsurları canla başla savunuyorlar. Fakat Amerika'ya bağlı kompradorlar, CIA, bu hareketleri boğmak için yine pusuda bekliyor. İlericilere, memleketimin insanlarına bu hürriyet ve bağımsızlık uğruna yaptıkları çetin savaşta başarılar dilerim.

(...)

"Bu satırları yazarken 32 yıl memleketime hizmet için yaptığım çalışmaları hatırlıyor, ödevini yapmış bir insanın rahatlığını duyuyorum. Bugün aynı davalar uğrunda savaşan kardeşlerime büyük başarılar dileyerek, sözlerimi bitiriyorum."

Sabiha Sertel'in yaşam öyküsü

Yazar-gazeteci Sabiha Sertel, 1898'de Selanik'te doğdu. İlk ve orta öğrenimini Selanik'te Terakki İdadisi'nde (lisesinde) tamamladı. Bir süre de bir Fransız okuluna devam etti. Balkan Savaşı yıllarında ailesiyle İstanbul'a yerleşti. 1917'de gazeteci Mehmet Zekeriya ile evlenerek eşiyle birlikte ABD'ye gitti. Columbia Üniversitesi'nde toplum-bilim okudu.

Türkiye'ye dönüşünde ... *Resimli Ay, Görüşler, Resimli Perşembe, Tan, Tan Cep Kitapları Dizisi* (1923-1946) dergi ve gazetelerinin yönetimine katıldı. Bu dergi ve gazetelerde ... insanların temel haklarından yana bir uygarlık savaşımının öncülüğünü yapan, bilimsel sosyalizme koşut ilkelerle yandaş yazılar yayınladı.

İkinci Dünya Savaşı yıllarında Alman faşizminin sesi durumuna gelen yazarlar karşısında, tutucu odakların saldırıları karşısında, Türkiyeli emekçi kadının simgesi oldu. Lenin, Bebel vb. başka kuram adamlarından çevirilerinin yanısıra kitap durumuna getirilmiş birçok yazısı vardır. *İleri ve Geri Kavgasında Tevfik Fikret* adlı yapıtında büyük şairi tarihsel maddeci görüş perspektifinden değerlendirerek edebiyatımızda ilk kez Tarihi Kadim'in felsefi yönünü açıklamayı başarır. 1960'tan sonra, diyalektik materyalizmin ana kurallarından sık sık alıntılar verdiği bu kitabının yeni basımı yapılmış ve *Roman Gibi, Sovyet Anayasası* adlı yapıtları da yayınlanmıştır.

Yaşamının son on yılını Sovyetler Birliği'nde geçiren Sabiha Sertel, Azerbeycan'ın Bakü kentinde 70 yaşındayken 1968 yılında ölmüştür.

Bu büyük insanın anısı önünde saygıyla eğiliyor, O'nu dünya ve Türkiye kadınlarının devrimci mücadelelerinde anıt bir insan olarak anıyor, her an içimizde yaşatıyoruz.

Menşevikler işçi sınıfının istemlerini burjuvazinin verebileceği kadarıyla sınırlayan oportünist tutumlarıyla gülünç duruma düştüler

Amsterdam'daki konferansta yabancı işçiler sorunu tartışıldı

Geçtiğimiz günlerde Amsterdam'da göçmen işçilerle ilgili bir konferans yapıldı. Konferansa 6 Avrupa ülkesinden (Hollanda, Almanya, Fransa, İngiltere, Belçika, Lüksemburg) 200'ün üstünde delege katıldı.

Hollanda parlamentosundan bir milletvekilinin açış konuşmasıyla başlayan toplantının birinci bölümünde her ülkeden birer temsilci konuştu. Konuşmalarda Batı Avrupa'daki ekonomik çöküntüyle birlikte ırkçılığın, göçmenlere ve göçmen işçilere karşı düşmanlığın hızla arttığı, çeşitli ülkelerdeki çarpıcı örnekleriyle vurgulandı. Yabancı işçilerin varolan toplumsal, siyasal, ekonomik haklarının kısıtlandığı belirtildi. Bazı ülkelerde ise yabancıların haklarının yok denecek kadar az olduğu açıklandı. (Lüksemburg'da nüfusun yüzde 25'i yabancı, ama oy hakları yok.) Yaz başında yapılacak olan Avrupa Parlamentosu seçimlerinden önce hızla harekete geçilmesi önerildi.

Konferansın gündeminde şu konular vardı:

1. Yerleşim hakkı. 2. Irkçılığa karşı korunma hakkı. 3. Kişiliğini koruma hakkı (dil, kültür vb. açıdan). 4. Ailelerin birleştirilmesi hakkı. 5. Toplumsal, siyasal, sendikal haklar. 6. Serbest dolaşım hakkı.

Konferansa katılan Londra İşçi Birliği (LİB) ve Hollanda İlericiler Birliği (HİB) temsilcileri bu istem ve haklara ek olarak, "hiçbir işçi illegal değildir" belgisiyle turist işçilere her türlü hakkın tanınması için ve eşit işe eşit ücret için savaşımı yükseltmeyi savundular.

Konferansın bir ilginç yönü, çeşitli öneri ve görüşlere ilişkin olarak devrimci ve oportünist yaklaşımların sergilenmesiydi. Bu, guruplarda çeşitli konular tartışılırken somut olarak şöyle ortaya çıktı:

1. Yerleşim hakkının savunulması tartışılırken bir demokrat, yabancılara uygulanan vizenin kaldırılması için savaşımı önerdi. Menşevik destekçisi bir örgütün temsilcisi bu öneriye, bunu istersek "bize gülerler" gerekçesiyle karşı çıktı. Ona göre burjuvazinin veremeyeceği şeyi istemek "komik" duruma düşmek olacaktı. Burada söz alan LİB temsilcisi ırkçılığın somut göstergesi olan vize uygulamasına karşı çıkmanın doğallığını anlattı. Asıl gülünç olanın toplumsal gelişmenin sağladığı olanaklardan yabancı işçilerin yararlanmasına karşı çıkmak olduğunu vurguladı.

2. Irkçılığa karşı savaşım konusunda menşevik temsilcinin bu savaşımı "ırkçı ve faşist yuvaların kapatılmasını hükümetlerden istemek"le sınırlamasına karşın LİB ve HİB temsilcileri bu savaşımın her türlü araçla yapılması gerektiğini, Türkiye'yi örnek vererek sergilediler. Bu görüş gurupta oybirliğiyle desteklendi.

3. Yabancı işçilerin dil, kültür gibi konulardaki haklarına ilişkin olarak LİB temsilcisi, bu konularda yabancıların kişiliklerini "devrimci" bir içerikle geliştirmelerini, geri anlayışlara karşı olunması gerektiğini söyledi. Menşevik temsilci, "devrimci" sözcüğüne hemen itiraz etti. Gerekçesi, göçmenler konusunda "bu tip" sözcükler kullanılmasının gereksiz olduğuydu.

4. Ailelerin birleştirilmesi konusunda menşevikler çocukların yaş sınırı için pazarlık yapmaya başladılar. LİB ve HİB temsilcileri ise bu konuda yaş sınırının ele alınmasının bile yanlış olduğunu savundular.

5. Serbest dolaşım hakkı konusunda LİB ve HİB temsilcileri sınırların gericileştiği dünyamızda çalışanların serbest dolaşımının ne kadar doğal, buna karşı çıkmanın ne kadar abes olduğunu anlatırken menşevikler ulusçu yüzlerini açığa vurmamak için susmayı seçtiler.

Konferans sonunda menşeviklerin örgütü HTİB bir karar tasarısı verdi. Türkiye'de demokratik hakların yokedilmesini protesto için hazırlanan karar tasarısında "cuntanın faşist olduğu" ve "Kürt halkına yapılan baskılar" es geçiliyordu. Bu konular LİB temsilcisinin uyarısıyla metne girdi.

Amsterdam'daki konferansta göçmen işçilerin haklarını savunmak ve geliştirmek için önümüzdeki günlerde yapılacak eylemler de programlanıp, planlandı. Konferans yerli-yabancı işçilerin ortak savaşımı yönünde iyi bir adım oldu.

Konferansı destekleyen örgütler

Etnik Azınlıklar Birimi (EMU), Londra
Londra İşçi Birliği (LİB), Londra
Portekiz "25 Nisan" Toplum Merkezi, Londra
Latin Amerika Toplum Projesi, Londra
Latin Amerika Danışma Komitesi, Londra
Fransa Yargıçlar Sendikası, Paris
Okuryazarlık Öğretimi ve Toplumsal Entegrasyon için İrtibat Komitesi, Paris
Göçmen Kadınlar Çalışma Gurubu, Paris
Irkçılığa, Anti-Semitizme ve Yabancı Düşmanlığına Karşı Hareket (MRAX), Brüksel
Göçmen İşçiler Derneği (ASTI), Lüksemburg
Surinam Sol Hareketi (BSL), Leiden
Karayip Kadın Hareketi (CWO), Amsterdam
Latin Amerika Emekçilerinin Dayanışma Derneği (ASOLAT), Paris
Göçmen İşçiler Dayanışma Dernekleri Federasyonu (FASTI), Paris
Filipinli Göçmen İşçiler Komitesi, Londra
Filipinliler Örgütü-Kapilang, Londra
İKVOS, Den Haag
Hollanda Faslı İşçiler Komitesi (KMAN), Amsterdam
Hollanda Türkiyeli İşçiler Birliği (HTİB), Amsterdam
Hollanda Yabancı İşçi Örgütlerinin Demokratik Platformu, Amsterdam
Karşılama ve Entegrasyon, Paris
Anti-Emperyalist Araştırmalar Merkezi (CEDETİM), Paris
Bunalımın Rengi Yoktur Çalışma Gurubu, Paris
Bengaldeş Dernekleri Federasyonu, Londra
Latin Amerikalı İşçiler Derneği, Londra
Göçmenler Eylem Gurubu (MAG), Londra

Almanya'da işçiler 35 saatlik iş haftası için yürüyorlar.

35 saatten de kısa iş haftası

İşçiler, emekçiler,
Federal Almanya'da IG Metal ve diğer sendikaların girişimleri sonucu haftada 35 saat istemi işçileri hareketlendirdi, işçilerin örgütsel savaşımına hız kattı. 35 saatlik iş haftası gerçekte yeterli değildir, bugünkü teknolojik düzey bunun çok daha azına elverir. Bu yaygın bir sezgi olduğu içindir ki 35 saatlik iş haftası istemi çok kolayca, hemen ortalığı sarıverdi.

Teknolojinin gelişmesiyle fabrikalarda işgücünden çok makinalar, elektronik beyin ve robotlar kullanılmaya başlanınca işsizlik oranı hızla yükseldi. Federal Almanya'da bugün işsiz sayısı 2.5 milyonu buldu, alım gücü yaşam koşullarına göre etkili derecede düştü. Tabii ki bunların tümünün sorumlusu patronlar, kapitalist sömürü düzenidir. Biz işçiler tekniğin gelişmesine karşı değiliz. Biz teknik gelişmeyi işçilerin yığınsal işsizliği pahasına vb. gerçekleştiren kapitalizme karşıyız. Kapitalizm olmasa, bugünkü teknolojik düzeyde hem iş saatleri çok daha kısa olur, hem de işsizlik olmaz.

İşçiler, emekçiler,
Kapitalist sistemin kâr hırsı, kâr güdüsü bunalımların nedenidir. Kapitalizm bir yandan kâr oranını çoğaltırken, diğer yandan sosyal bunalımları derinleştiriyor.

Biz işçiler için daha az süreli iş haftası demek, kapitalist sömürünün göreceli azalması olduğu kadar, bizlere toplumsal gelişmemiz için haftada daha fazla zaman demektir.

Frankfurt

1 Mayıs'a çıkarken

1 Mayıs dünya işçilerinin dayanışma ve savaşım günüdür. 1 Mayıs 1886'da Amerikan işçi sınıfının en bilinçli ve en örgütlü kesimi, 8 saatlik işgünü için ülke çapında genel greve çıktı. Ülkenin her tarafından çıkan sese, burjuvazi silahlarla cevap verdi. En haklı istemlerini haykıran yüzbinlerce işçinin üzerine ateş açıldı. Bir çok işçi tutuklandı. Uluslararası İşçi Derneği (I. Enternasyonal) üyelerinin de katıldığı bu grevlerde dört işçi liderini idam ettiler.

Bu olay kısa zamanda tüm dünyaya yayıldı. Artık dünyanın dört bir yanında 8 saatlik iş günü için genel grevler yapılıyordu. Dünya işçilerinin dayanışma göstermeleri onları bir birlerine daha da yaklaştırıyordu. 14-21 Temmuz 1889'da toplanan I. Enternasyonal Kongresi, 1 Mayıs'ı dünya işçilerinin birlik ve dayanışma günü olarak ilan etti.

Ülkemizde 1912'lerde başlayan 1 Mayıs kutlamalarının en görkemlileri 1976, 1977 ve 1978'de oldu. Bu yıllarda Türkiye işçi sınıfı yüzbinlerle alanları dolduruyordu.

12 Eylül 1980'de yönetime el koyan faşizm, halkın elinden tüm haklarını şiddet yoluyla aldı. Faşizmin sulandığı bu günlerde halkta bir kıpırdanma var. Cezaevlerinde direnen yiğit devrimciler cezaevi duvarlarını sarsıyor. Fabrikalarda işçiler düzenin çarklarını kırmağa hazırlanıyor. Sokaktaki halk öfkesini ve kinini artık çekinmeden anlatıyor. Dört yılda işsizliğin çığ gibi büyüdüğü bir ülkede halkın yaşamı elbette ki her alanda zindan olmuştur.

Ülkemizde 1 Mayıs'ı gizli koşullar altında komünistler, ileri işçiler kutlayacaktır.

Fabrika işçileri, devrimci tutuklular 1 Mayıs'ta birbirlerine sarılacaklardır.

Bizler Avrupa ülkelerinde diğer ülkelerin işçileriyle birlikte kutlayacağımız 1 Mayıs'ta ülkemizdeki faşizmi lanetleyecek, halkımıza ve dünya halklarına savaşkan komünist selamlarımızı ileteceğiz. Avrupa ülkelerinde yabancı düşmanlığının körüklendiği bir ortamda yaşamaktayız. Türkiye'de ya da Avrupa'da kapitalizmin işçi sınıfına vereceği ancak sömürü, açlık ve yoksulluktur. Biz komünistler şunu iyi biliyoruz ki, Türkiye devrimi, hem yaşayan sosyalizme hem de dünya halklarının geleceğine katkı yapacaktır.

1 Mayıs'ta dünya işçi sınıfının şanlı geleneği ve kızıl geleceği bizimledir!

C. Savaşır, Frankfurt

Derneğimiz yeni lokaline taşındı

Değerli yoldaşlar,
Mannheim Türkiyeli İlericiler Birliği yeni lokaline taşındıktan sonra, sosyal ve kültürel çalışmalara daha ağırlık vermeyi amaçlıyor. Bunun ilk adımı olarak 31 Mart 1984 tarihinde, lokalde bir açılış toplantısı düzenledik.

Derneğimizi *İşçinin Sesi* pankart ve afişleri ile süsledik. Afiş ve pankartlarda "Devrimci silahımız *İşçinin Sesi*", "Tanklarla gelen devrimle gitmelidir", "Sesini yükselt, Haydi 1 Mayıs 84'e" belgileri göze çarpıyordu.

Açılışa katılım geniş oldu. Kardeş örgütlerden yoldaşlarımız da toplantıya katıldılar. Ayrıca, yabancı örgütlerden de gelenler oldu.

Toplantı için küçük bir program düzenlemiştik. Açılış konuşmasını MTİB başkanı yoldaş yaptı. O, dernek çalışmalarını, sosyalist yığın örgütü konumunu ve yığın çalışmasının önemini kısaca anlattı.

Başkan yoldaşın konuşmasından sonra, iki kardeş saz ve sözleri ile halk türküleri söylediler. Bir yoldaşımız *İşçinin Sesi*'nin 10. yılı için yazmış olduğu şiiri okudu, lokalimiz "Yaşasın TKP-*İşçinin Sesi!*" belgileri ile inledi.

Daha sonra bir çekiliş oldu. Çekilişte S. Erek yoldaşın çok ilgi gören çerçevelenmiş resimlerini dağıttık. Birinciliği kazanan Schifferstadt'tan bir arkadaş, kendisine çıkan armağanı yeni lokalimize armağan etti. Çekilişten sonra, Türkiyeli, Yunanistanlı ve Almanlardan oluşan MTİB folklor ekibi, Türkiye ve Yunanistan folklorundan oyunlar oynadılar. Daha sonra bir yoldaş yine saz çaldı, marş ve devrimci türküler söyledi. Kardeş örgüt Frankfurt Gençler Birliği'nden gelen yoldaş ve ayrıca Yeşillerden gelen arkadaşlar mesajlarını okudular. Sonra hep birlikte toplumsal içerikli bir film seyrettik. Film bitince üzerinde kısaca tartışıldı.

Açılış toplantısı coşku ve neşe içinde son buldu. Tüm sempatizanlar ve Alman arkadaşlar çok memnun kaldıklarını, bundan böyle yanımızda olacaklarını söylediler.

Yoldaşlar, önümüzde yapılması gereken gerçekten zor görevler var, elimizi çabuk tutmalıyız. Yayın organımızın 11. yaşam yılında, kolları sıvayıp yığın çalışmasına daha çok önem vermeliyiz. Yanlışlık yapmaktan korkmadan, geçmişten ders çıkararak hep ileri!;

Erol Akman, İnanç Güven
Mannheim

Yeni lokalde kültür çalışmalarımız da hızlandı.

Hergün daha ileri gitmek için örgüt seferberliği

Mannheim Türkiyeli İlericiler Birliği yeni lokaline taşındı. Uzun süreden beri gereksinimini duyduğumuz yeni lokale taşındıktan sonra, derneğimizin tanıtımını ve yeni çalışmalarımızı sürdürüyoruz. Yeni lokal hepimize bir canlılık getirdi. Pırıl pırıl lokal, kültür çalışmalarımızla da sempatizanlarımıza çalışma şevki veriyor.

Derneğimizi her gün düzenli açıyoruz. Haftanın belirli günleri gazete satışına çıkıyoruz. Alman ve Yunanistanlı arkadaşların katıldığı folklor çalışmalarının yanısıra, her hafta düzenli spor çalışmaları yapıyoruz. Ayrıca, henüz rayına oturmamış olmasına rağmen, tiyatro çalışmalarını başlattık. Bir yoldaşımızın girişimiyle bir duvar gazetesi hazırladık. Her 15 günde düzenli olarak Türkiye'deki ve dünyadaki haberleri yorumluyoruz.

Derneğimizde satranç, tavla gibi oyunları oynama olanaklarını da yarattık. Haftanın belirli günleri toplumsal içerikli video filmleri gösteriyoruz. Seminerlere ve eğitim çalışmalarına da yakın bir zamanda, planlı olarak başlayacağız.

Amacımız, yığın örgütümüzü tanıtmak, insanları yaşamın tüm alanlarında örgütleyebilmek ve onları Türkiye'deki savaşıma hazırlayabilmektir.

Yürükoğlu yoldaşın dediği gibi, global siyasete hayır diyoruz. Yığınların psikolojik durumunu bilmek, anlamak, komünistlerin çalışmalarında ön planda yer tutmak zorundadır. Yığınların ekonomik, demokratik sorunlarından kalkarak, onları devrim savaşımına yönlendirmeliyiz. Yaşamın her alanında var olmalıyız. Yaşamın her alanında öncülük etmeyi bilmeliyiz. Bunun için sabırlı çalışma sağlıklı sonuçlar doğuracaktır.

Gelecek günler öyle görünüyor ki, yeni ve güzel çalışmaları beraberinde getiriyor. Bu yeni ve güzel çalışmaları da başararak aydınlık günlere ulaşma azim ve coşkusunu içimizde duyuyoruz.

Kemal Fırat, Mannheim

Kurtuluş komünizmdedir

Kapitalizmin gelişmesiyle kadın sorunu yeni bir içerik kazanmıştır. Kapitalizm kadınları da toplumsal üretime çekip, kurtuluşunun tohumlarını ekmiş, ama kurduğu sömürü ve baskı mekanizmasıyla kadınlar için yeni düzeyde bir tutsaklık ve ezgi getirmiştir. Yalnızca çocuk bakımı ve ev işleriyle ilgilenen kadınlar bile bu baskının çok yönlü etkisi altındadır. Onlar da bu baskıya karşı öfke duyuyorlar.

Kapitalizmde aile toplumun temelidir deniyor. Toplumdaki sorunlar bütün şiddetiyle bu birimde yansımaya başladı mı, çekilen bu duvarda gedik açıldı mı, bir kez kadın harekete geçti mi o düzenin temelleri gerçekten çürüyor demektir. Türkiye'de de durum budur. Burjuvazi bu durumdan rahatsız olduğunu ve de korktuğunu, hem basınında, hem de konuşmalarında yansıtmaktadır. Kadın "hakları"ndan sözediyorlar, kadınlarda biriken öfkeyi yumuşatmaya çalışıyorlar. Ama çabaları boşunadır.

Komünistler için kadının kurtuluşu komünizmdedir. Burada bize düşen görev, kadının kurtuluşunun toplumun kurtuluşundan ayrı düşünülemeyeciğini, kadınların tüm toplumsal istemlerinin devrime, işçi sınıfının devleti ele geçirme zorunluluğuna bağlı olduğunu göstermektir. Proletaryanın kadın-erkek bir bütün olarak kurtuluşu ve kadınların özgül sorunlarının çözümü birlikte savaşmaya, daha çok kadın yığınını bu savaşa katmaya bağlıdır.

M.S., Paris

Ne faşizm, ne sosyal demokrasi
Tek yol devrim

Yerel seçimler nedeniyle 25 Mart 1984 tarihinde derneğimizde bir tartışma yaptık. Katılım fazla idi. Tüm yoldaşlarla birlikte yerel seçimlere gidilen ortamı, komünistlerin tutumunun ne olması gerektiğini geniş tartıştık. Tartışmaya ayrıca kendilerinin Ala Rızgari taraftarı olduklarını söyleyen arkadaşlar da katıldılar.

Tartışmaya katılan bir Ala Rızgari taraftarı arkadaş söz alarak yerel seçimlerin birşey getirmeyeceğini, onları bugünün ilgilendirmediğini söyledi. Ayrıca defalarca tekrarlamamıza, yazıp çizmemize rağmen, *İşçinin Sesi*'nin SODEP'i destekleyerek bu partiyi iyi bir konumda göstermek istediğini iddia etti. Konuşmasının bir bölümünde faşizmin ayrı bir devlet biçimi olduğunu, bu biçim altında yapılan seçimlerde alternatifin "boykot" olması gerektiğini söyledi. Bunun üzerine söz alan konuşmacı yoldaşımız şunları söyledi.

Komünistler ülkede gelişen olayları izlemek zorundadırlar. Onlar işçi sınıfı siyasetçileridir. Her gelişen olayda devrimin çıkarları doğrultusunda tutum almak zorundadırlar. Bizler SODEP'e oy verin derken faşizmin çözülmesine oy verin diyoruz. SODEP'e oy verirken onun gerçek yüzünü ortaya koyuyoruz. Onu yığınlar önünde yalıtlamak görevimizdir. *İşçinin Sesi*'nin görüşleri açıktır. Bu görüşlerden başka anlam çıkarmak yanlıştır.

Faşizm konusunda da yoldaşımız şunları söyledi: Bazı hareketler faşizmi ayrı bir devlet biçimidir sözünü çok garip yorumluyorlar. Kapitalist devletten ayrı bir hava veriyorlar. Bu zararlı ve yanlış bir anlayıştır. Faşizm, kapitalist devletten koparılamaz, aksine burjuva diktatörlüğünün bir devlet biçimidir.

Daha sonra yoldaşımız, yerel seçimler konusuna değinerek konuşmasını şöyle sürdürdü. Genel olarak iki zararlı anlayıştan biri olan "boykot" önerisi ayakları havada bir öneridir. "Seçimler bizi ilgilendirmiyor" demek tavırsızlığın tavrıdır. Toplumsal olaylardan kaçmak ve görüş belirtme cesaretini kendisinde bulamamaktır. Bundan sonra yoldaşımız Lenin'den alıntılar yapıp Duma seçimleri, Lenin'in boykot konusunda yazdıklarını anlatarak konuşmasını bitirdi.

Evet yoldaşlar, yeri geliyor çok partililik diyoruz, yeri geliyor silahlanalım diyoruz. Bugün de yerel seçimlerde SODEP'e oy verin dedik. Her seferinde olduğu gibi neden böyle bir tavır aldığımızı Türkiye'nin bugünkü durumunu açık açık söylüyoruz. Biz SODEP'i değil faşizmin çözülmesini destekledik.

Nitekim SODEP, meclis dışı ana muhalefet partisi durumuna geldi. Yani kendi kurdukları meclisteki muhalefet sandık desteğinden yoksun kaldı. Muhalefetin meclis dışında olması onları bulundukları kaygan zeminde hayli uğraştıracaktır. Cunta partilerinin dışındakilerin kazandıkları belediyelerle, cuntanın hükümeti arasındaki uyumsuzluk ileride daha derin yansıyacaktır. Seçimler sırasında gelişen kanlı olaylar bir başka örnektir. Yerel seçimler bitti ama bunalım daha da büyüyerek devam etmektedir. Bu ortamı iyi kullanmalıyız.

Yürükoğlu yoldaşın dediği gibi bizim cebimizde "terden ıslanıp okunamaz duruma gelmiş" bildiriler yok. Faşizm hızla sulanıyor. Yerel seçimler bu sulanmayı daha da hızlandıracak. İşçi sınıfımızın öfkesi kabarıyor. Bu öfke burjuvazinin ve oportünizmin kafasında patlayacaktır.

Ne faşizm ne sosyal demokrasi, tek yol devrim.

Kemal Fırat, Mannheim

İsveç'te bulunan Tutuklu ve Mahkum Yakınları Komitesi'nin duyurusunu yayınlıyoruz.

Duyuru

Bizler ülkemiz Türkiye ve T. Kürdistanı hapishanelerinde yıllardan beri yatmakta olan tutuklu ve mahkumların Stockholm'de bulunan yakınlarıyız. Kocası, kardeşi, karısı, çocuğu hapishanede bulunan bizler bir araya gelerek yakınlarımızın ve onlarla aynı koşullar altında bulunan insanlarımızın durumlarını kamuoyuna duyurmayı ve onlara buradan sağlayacağımız maddi ve manevi desteğin güçlü olmasını amaç edindik. Çalışmalarımızı bu doğrultuda sürdürme amacındayız.

Şurası muhakkak ki aynı koşullar altında bulunan on binlerce insan vardır. Bu insanların yakınları, ana babaları onların bir takım istemlerini yerine getirebilmek amacıyla koşulların elverişsizliğine rağmen büyük bir çaba göstererek karınca kararınca birşeyler yapmaya çalışmaktadırlar.

Ve şuna da inanıyoruz ki siyasi örgütler kendi politik görüşlerini benimseyen ve onun uğraşını verirken yakalanıp hapishaneye konulan yoldaşlarının ve aynı konumda olan diğer yurtsever ve devrimcilerin seslerini, direnişlerini duyurmak için her türlü çabayı göstermektedirler.

Yakınlarımızın içinde bulundukları koşullar muhakkak ki herkesten daha fazla bizleri daha duyarlı olmaya zorlamakta. Bununla diğer insanların veya örgütlerin duyarlı olmadığını demek istemiyoruz. Şimdiye kadar yürütülen faaliyetlerin önemini ve değerini yadsımıyoruz. Ama diyoruz ki bizlerin de yapacağı şeyler vardır. Faaliyetlerimiz şu ana kadar sürdürülen ve bundan sonra da sürdürüleceğine inandığımız faaliyetlere güç katacaktır. Sorunun bu çerçeve dışında çözümlenmeyeceğin bilincinde olarak tüm tutuklu ve mahkum yakınlarını bulundukları ülke ve şehirlerde bir araya gelmeye, güçlerini birleştirerek yakınlarına, Türkiye ve T. Kürdistanı'nda tutuklu yakınlarının eylemlerine daha güçlü daha örgütlü bir biçimde maddi ve manevi destek vermeye çağırıyoruz.

Tüm politik tutuklular için genel af!

Tutuklu yakınları birleşin!

DEVRİMLE HESABINI SORACAĞIZ

Mamak'ta yoldaşlar direniyor
Gür sesleri buralara geliyor
Yırtıp attılar elbiseleri
Copla, işkenceyle
yıldıramadılar bizimkileri

Eğil burjuvazi, onların önünde eğil
Hapishanede kaybettikleri zaman değil
Döktüğünüz kan denizinde boğacağız
Hesabını devrimle, mutlaka soracağız

Bizim yoldaşlar böyle işte
Bir zamanlar, 1979'da
Küçük burjuvalar milli marşa sahip çıktılar
Bizimkiler Enternasyonal'i haykırdılar

Dalgalandı esti Enternasyonal'in yeli
Köy köy, şehir şehir Diyarbakır-Mamak
Bayrağımız ay yıldız değil kızıl sancak
Yakındır Enternasyonal dünyayı saracak

Hamburg

Zindanlardaki direniş ateşi, devrim yolumuza ışık tutuyor

Burjuvazi af dileniyor

Son günlerde, "genel siyasal af" konusu en çok tartışılan konulardan birisi oldu. Burjuvazinin yanısıra, en başta mençevikler olmak üzere, çoğu "sol" siyaset pasifist, kuyrukçu bir tutumla, bu konuda halkın bilincini bulandırmaya çalışıyor. Konuya komünist bilinçle yaklaşmak, yığınlara doğru yol gösterebilmenin ilk gereğidir.

Konuyu açmak için önce şu soruya yanıt vermek gerekiyor: Kimin için genel siyasal af? Halkın özgürlüğü uğruna savaşanların verdiği mücadele affedilmesi gereken bir "suç" değildir. Onlar, son derece haklı oldukları içindir ki faşizmin zindanlarına atıldılar, işkence tezgahlarından geçirildiler, yine de mücadelerine devam edebildiler. "Suçlu" olmadıkları içindir ki, başta Türkiye halkları olmak üzere dünya halklarının desteğini, saygısını kazandılar.

Onlar, Grenada'da şehit düşen Kübalılar, Arjantin zindanlarını dolduran devrimci-demokratlar, Filistin'de göğsünü emperyalizme siper edenler ve daha niceleri gibi, kendilerinin de kurtuluş yolunda dünya halklarının ödediği bedel içinde olduklarının biliyorlar. Bu nedenle savaşmaya devam ediyorlar.

Bu savaşta burjuvazinin onları yenemediği de çok açık. Direnişlerinden, eylemlerinden, en kanlı yöntemlerin bile onların bilincini geriletemediğini, mücadele azmini azaltmadığını görüyoruz. Tam tersine, siyasal tutuklular, burjuvaziyi geriletiyor, yenilgiye uğratıyor. Kanlı kıyım politikasına karşı, zindanlardan yükselen direniş ve halkın öfkesi, burjuvazinin çaresizliğini, çözümsüzlüğünü her gün hem daha çok yansıtıyor, hem daha çok arttırıyor. Burjuvazinin kanlı yüzü, halkımızın bilincinde iyice açığa çıkıyor. Tam da bu nedenle "genel af" en çok konuşulan konudur.

Baştaki sorumuza tekrar dönersek, "siyasal af" isteminin aslında burjuvazinin, halkımızdan af dilenmesi olduğunu görürüz. "Genel af" söylentilerinin seçim döneminde yaygınlaşması söylediklerimizin en canlı kanıtıdır. Burjuvazi halkımızdan, evlatlarına kıydığı için af dilenip, oy istiyor. Asıl suçlunun kendisi olduğunu, çeşitli demagojilerle gizlemeye çalışıyor. Her dönemde burjuvazinin şakşakçılığını yapan oportünistler ise tarihsel görevlerini gene yerine getirme çabası içindedirler.

Burjuvazinin de oportünizmin de çabası boşunadır. İşçi sınıfımız, emekçi halkımız, kendisine ve yiğit evlatlarına yapılanları unutmayacak, hainlerden hesap soracaktır.

Zindanlardaki direniş ateşi, devrim yolumuza ışık tutuyor.

Selma Soydemir, Hollanda

Soykırım hazırlığı

İnsan Hakları Kuruluşu Mart ayında Paris'te uluslararası sorunlar başkanı Robert Verdier'in başkanlığında bir basın toplantısı düzenledi. Toplantıya Avukat Ziya Akar ve Avukat Hüseyin Yıldırım konuşmacı olarak katıldılar. Yılmaz Güney de bir basın açıklaması gönderdi.

Konuşmalarda faşist cuntanın gelişinden bu yana Türkiye Kürdistanı'ndaki gelişmeler özellikle Diyarbakır cezaevindeki uygulamalar anlatıldı. Son olarak 31 Aralık 1983'te bir devrimci tutuklunun tekme ile öldürülmesi üzerine 3 Ocak 1984'de cezaevinde yangın çıktığı, cuntanın bu yangını tutukluların çıkardığını iddia etmesinin yalan olduğu, zira böyle bir olanağın olmadığı açıklandı. Cezaevi hamamının işkencehaneye dönüştürüldüğü, Ankara'dan gelen işkence uzmanlarınca işkencede sakatlanan, ölen 15 tutuklunun yakılarak ailelerine "kendilerini yaktılar" yalanı ile gösterildiği ve sıkıyönetimce gömüldüğü açıklandı.

Öte yandan son olaylarda Adalet Bakanı'nın Diyarbakır cezaevine sıkıyönetimce sokulmadığı ve bakanın Ankara'da olayların hükümetin boyutlarını aştığını açıkladığı belirtildi.

Son olarak Kürdistan'da Türkiye devletinin uzun vadeli soykırım hazırlığı içinde olduğu ve Avrupa demokratik kuruluşlarının cuntayı teşhir etmelerinin gerektiği açıklandı. Avrupa basınında bu konuda sesini yükseltmesi istendi.

FİB, Paris

Den Haag'da protesto eylemleri

21.3.1984 Çarşamba günü Den Haag'da parlamento binası önünde protesto gösterisi yapılarak faşist cuntanın cezaevlerindeki uygulaması lanetlendi.

Eyleme, Avrupa'da Dev-Genç, HTİB, *H. Devrimci İşçi, H. Serxwebun, H. Gerçek,* H. Cephe taraftarları, H. *İşçi Gerçeği,* KKY-H, DİB-FAK ve biz katıldık.

Diyarbakır ve Mamak cezaevlerinde süren açlık grevleri ile dayanışma gösterileri, Den Haag'da parlamento önündeki miting ve daha sonra da şehir içinde arabalı gösteri ile başarılı bir şekilde sürdü. Hollandalı parlamenterlerden kimileri protesto eylemini desteklediklerini belirterek eylem yerine geldiler. Kendilerine daha evvel hazırlanan bir mektup ve protesto kartları verildi. Protesto kartlarını diğer parlamenterlere verecekleri, "Türkiye Notası" tartışılırken isteklerimizi dile getireceklerine söz verdiler.

Cezaevlerindeki uygulamalara karşı ortak bildiri, şu istemleri içeriyordu: "... Değişik cezaevlerinde sürmekte olan baskı ve işkencelere, avukatlara ve tutuklu ailelerine konan görüş yasağına, tek tip cezaevi elbiselerine ve cezaevlerindeki katliam girişimlerine karşı, ... tüm politik tutuklularla dayanışma... Tüm politik tutuklulara genel af."

Zindanlardan yükselen direniş, ülkemizin her yanına dalga dalga yayılıyor, fabrikalarda, semtlerde, köylerde yankı buluyor. İşçi sınıfımız, halkımız, baskıların, işkencelerin, idamların, hesabını sormaya hazırlanıyor.

İşçinin Sesi, *oportünizme bayrak açıp parti kuruculuğuna daldığı ilk yıllardan beri, örgütsel işleyişte birörnekliği sağlama yolunda bilinçli bir enerjiyle çalıştı. Aradan geçen yıllar, saat gibi işleyen bir örgüt için harcanan uğraşların ürünlerini verdi. İşte parti işleyişine güzel bir örnek: Dört bir yanda, aynı anda ikircimsiz alınan birörnek tutum. Eylemde demir birlik düşmanı yenmenin zorunlu bir koşuludur. Aşağıda yoldaşlarımızın çeşitli bölgelerde dağıttıkları bildirilerden bölümler veriyoruz.*

Heryerde birörnek tutum

Yeni devrimci kabarışların olanakları artarken, faşizm tüm önlemlerine rağmen gerilemektedir. Gerilemekte olan faşizmin koyduğu kalıplar çatırdıyor. Amaçlarıyla faşist tüm yasalar, işleyişler, organlar başta durup dururken, toplumsal atmosfer bunların faşist amaçlarını geçersiz kılmaktadır. Türkiye'de faşizm çözülmeye başlamıştır.

TKP-*İşçinin Sesi*'nin tutumu, yerel seçimlerde burjuvazinin kendi iç çelişkilerinden ve çatışmalarından yararlanarak, faşizmin çözülmesi sürecini nesnel olarak hızlandırmaktır. Bu sürecin hızlanması büyük bir olasılıkla ülkede devrimci duruma tekrar yol açacak ve devrimci kabarış toplumu yeniden saracaktır.

SODEP gerçek anlamda demokrat değildir, anti-emperyalist değildir, tersine emperyalist siyasete gönüllülüğü, dış pazara açılma isteği, Kürt halkına karşı olan şövenist tutumu ve faşizme karşı tutarlı bir savaş vermekten uzak oluşu onun demokrat bile olmadığının göstergeleridir. Ama cunta partileri ve SODEP arasında önemli çıkar çatışmaları vardır.

Biz TKP-*İşçinin Sesi* olarak, işte bu çelişki ve çatışmaları sosyalizme açılan ileri demokratik halk devrimi yararına kullanmak için oylarınızı SODEP'e verin diyoruz.

Gerçek demokrasi işçi sınıfının ellerinde yükselecektir.

İşçinin Sesi, Mannheim

---

25 Mart seçimlerinden önce
yoldaşlarımızın Türkiye'de dağıttıkları bildiri

Faşizm halkımıza daha fazla açlık, işsizlik, zulümden başka hiçbir şey getirmemiştir. Ekonomik ve toplumsal sorunların karşısındaki acizliğiyle çözülme sürecine girmiştir. Faşizm duruyor ama geriliyor. Toplum patlayıcı madde dolu. Bu koşullarda yerel seçimler olağan dışı bir önem taşıyor. Oyların dağılımı faşizmin çözülmesini etkileyecektir. Yerel seçimler içeriğiyle, biçimiyle anti-demokratiktir. Halkımızın sonuçları özgür iradesiyle belirlemesi olanaksızdır. Bunun yanında sonuçları faşizmin çözülüşü açısından önemlidir.

SODEP anti-emperyalist, anti-faşist, anti-şovenist, halktan yana, demokrat bir parti değildir. CHP kadar bile liberal olmayan bir burjuva partisidir. Fakat onun oylarındaki artış günümüz koşullarında, nesnel olarak faşizme darbe olacak, devrim açısından daha olumlu toplumsal koşullar doğuracaktır. Oyunu varsa ilerici, demokrat, halktan yana adaylara, yoksa SODEP'e ver. SODEP'e verilen oylar, asılan adama yağlı ipin verdiği destek gibi olacaktır.

Gerçek demokrasi ancak devrimle gerçekleşecektir!

Yerel seçimlerde faşizme yumruğunu vur!

TKP-*İşçinin Sesi*

Ülkemizde yeni bir durum var. Devrimci kabarışın olanakları artıyor. Faşizm bir çözülme süreci içindedir. Komünistlerin ve devrimcilerin yerel seçimlerde tercihleri, burjuvazinin kendi içindeki çelişkilerden yararlanma ve faşizmin çözülme sürecini hızlandırma yönünde olmalıdır.

O zaman şöyle sorabiliriz, hangi partinin oyları yükselirse nesnel olarak faşizmin çözülüşü hızlanır? Oyların SODEP'e verilmesinde yarar vardır. Ancak bu destek sınırlı ve SODEP'e sempati uyandırılmadan verilmelidir. Aynı zamanda SODEP'in liberal burjuvazinin partisi olduğu ve burjuvazinin bir kesimini temsil ettiği yığınlara duyurulmalıdır.

SODEP gerçek anlamda demokrat değildir. Onun emperyalist siyasete olan gönüllülüğü, dış pazara açılma isteği, Kürt halkına karşı olan şövenist tutumu ve faşizme karşı tutarlı bir savaş vermekten uzak oluşu SODEP'in demokrat olmadığının göstergeleridir.

SODEP'in bu özelliklerini görmek onu diğer faşist cuntanın partileriyle aynı torbaya koymak demek değildir. Bunların (burjuva partilerin) arasında önemli çelişkiler, çıkar çatışmaları vardır. İşte bu çelişki ve çatışmaları devrimin yararına kullanmak için yerel seçimlerde oylarınızı SODEP'e verin.

Haydi, devrim için her türlü olanaktan yararlan.

İşçinin Sesi, Frankfurt

Faşizm Türkiye'nin derin ekonomik, toplumsal sorunlarını çözemedi. Devrimci duruma yol açan nesnel faktörleri ortadan kaldıramadı. Yığın desteği sağlayamadı. Halk arasında faşizme karşı baş kaldırı eğilimi gittikçe artan bir ivmeyle güç kazanıyor. Ülkede patlayıcı madde birikiyor.

Faşizm çözülme sürecine girmiştir. Çözülmenin nasıl bir eğri izleyeceğini bugünden kestirmek güçtür. Bunu asıl olarak devrimci güçlerin, halk hareketinin rejime bindireceği basıncın ağırlığı ve yönü belirleyecektir.

Önümüzde yerel seçimler var. Tutumumuz ne olmalıdır?

Önce öteki eğilimleri kısaca görelim. Birinci eğilimi temsilen TKP "resmiler". "Cuntanın partilerine oy yok. ANAP, HP, MDP'ye oy vermeyin. İlerici, demokrat, halktan yana güçlere oy verin" diyorlar. Kimdir bu ilerici demokrat, halktan, barıştan yana olan adaylar? Geriye SODEP, DYP, RP kalıyor. Tüm saydıkları bu iyi sıfatlar da bu partilere yakışmış oluyor. "Resmiler"in burjuva kuyrukçuluğu seçim "taktiklerinde" iyi yansıyor.

İkinci eğilim "sollar"dan geliyor. On yıldır her seçimde söylediklerini tekrarlıyorlar. "Seçimler burjuvazinin platformudur, bizi ilgilendirmez, devrimcilerin burjuva platformunda işleri yoktur. Seçimleri de partileri de reddediyoruz vb."

Bugün komünist tutum, faşizmin çözülme sürecini hızlandırıcı yönde davranmaktır. Niteliğinden ve istemlerinden bağımsız olarak SODEP'in bu seçimlerde alacağı oylar faşizmin işini güçleştirecek, onu iyice köşeye sıkıştıracaktır. Bu *nesnel* işlevinden dolayı bizim çağrımız SODEP'e oy vermektir.

SODEP ilerici, demokrat, anti-emperyalist, anti-faşist değildir. SODEP liberal bir burjuva partisidir. SODEP'e oy vermeyi ona karşı ideolojik savaşımla bileştirerek, yağlı ipin asılan adama verdiği destek gibi bir destek verelim.

Demokrasiye giden tek yol devrim!

İşçinin Sesi, Köln

İşçi sınıfımızın, halkımızın derinden biriktirdiği kin ve öfke giderek yükseliyor. Tütün üreticileri geçenlerde saptanan taban fiyatlarıyla kendilerini yıkıma sürükleyen faşizmin Maliye ve Gümrük Bakanı Arıkan'ı yuhalayarak kovalıyorlar. Onbinlerce devrimci ölümü göze alıp faşizmin zindanlarında, mahkeme salonlarında şanlı direnişler örgütlüyorlar. Bu direnişler emekçi halkımız tarafından destekleniyor. Türk-İş tabanında, işçi sınıfımızın bu sendikal örgütünü sınıf sendikacılığı temeline oturtma çalışmaları hızlanıyor. Basına yansımayan diğer örnekleriyle birlikte savaşımın böylesine açığa çıkması, faşizmin çözülme sürecine girdiğini gösteriyor.

Böyle bir ortamda yapılacak yerel seçimleri bu süreci hızlandırıcı biçimde kullanmak görevimizdir. Seçimlere karşı tavır boykot etmek olamaz. SODEP desteklenmelidir. SODEP'in yerel seçimlerde önemli başarılar elde etmesiyle burjuvazi içindeki çelişkiler giderek daha azacak, sınıf savaşının sokaklara taşma eğilimi artacak ve faşizm bir mevziden daha gerilemiş olacaktır.

Ancak, SODEP'in desteklenmesi onun hepten burjuva karakterinin etkin biçimde teşhir edilmesiyle devrimci bir içerik kazanabilir. Onun için komünistlerin desteği koşulludur. SODEP, liberal burjuvazinin tüm temel özelliklerini taşıyor: Demokrat olmaması, anti-faşist, anti-tekelci olmaması, şoven oluşu, emperyalist siyasete gönüllülüğü bunların en önemlileridir. Komünistlerin SODEP'e verecekleri destek, yağlı ipin asılacak adama vereceği destek gibidir. Desteğimizin anlamı tamı tamına budur!

Faşizme karşı zafere yalnızca halkın devrimci savaşımı gider!

İşçinin Sesi, Fransa

---

25 Mart'ta yerel seçimlere sadece burjuva partileri ve adayları katılabiliyor. Bunlar arasında emekten halktan yana diyebileceğimiz kimse yoktur. Buna rağmen seçimleri boykot etmek yanlıştır. Seçimler faşizme karşı savaşımda kullanılabilir, kullanılmalıdır.

Kenarda durmak yok.

Faşizmin çözülüşünü hızlandıralım.

Bunun için SODEP'e oy verilmelidir Biliyoruz ki, SODEP demokrat değildir, anti-faşist değildir, anti-emperyalist, barıştan ve halktan yana değildir.

SODEP'in oylarının artması, nesnel olarak, faşizmin çözülüşüne katkıda bulunacaktır.

Gerçekte bu tutum oylarımızı SODEP için kullanmak değil, faşizme karşı kullanmak anlamına gelir. Yerel seçimlerde, SODEP'e verdiğimiz bu destek, yağlı ipin asılan adama verdiği destektir. Bu tutumumuz, aynı zamanda sahte umutların yeniden yeşermesini engellemeye yöneliktir.

Norveç
İşçinin Sesi taraftarları

---

25 Mart'ta Türkiye'de yerel seçimler yapılıyor. Faşizmin çözülme sürecine girdiği bu dönemde komünistlere, bilinçli işçilere düşen görev, seçim ortamından devrimci amaçlar için yararlanmaktır.

Yerel seçimlerde TKP'nin "resmi"leri ve onların çevresindekiler CHP kuyrukçuluğunu, bugün daha üst düzeylerde sürdürmektedirler.

Öte yandan bazı küçük burjuva devrimcileri seçimlere katılmamayı, seçimlerde oy kullanmamayı öneriyorlar.

Komünistler ne ortamı burjuvaziye terkedeceğiz, ne de halkımızın boş umutlar peşinde sürüklenmesine izin vereceğiz.

SODEP halkımız için bir umut olamaz. Çünkü SODEP demokrat değildir...

Ama yine de Komünistler bu yerel seçimlerde halkımızı SODEP'e oy vermeye çağırıyor. Çünkü SODEP'in seçimlerdeki başarısı, bugünkü düzenin iç dengelerini bozacaktır. Faşizmin çözülme sürecini hızlandıracaktır.

Bu seçimlerde SODEP'e oy vererek sağlayacağımız destek, asılan adama yağlı ipin verdiği destekten başka birşey değildir.

İngiltere Türkiyeli
İlericiler Birliği

İşçinin Sesi'nin sosyal demokrasiye karşı tutumu değişti mi? Hayır. *İşçinin Sesi* başından beri sosyal demokrasinin gerçek yüzünü halka teşhir etmiştir, bugün de tutumumuz bundan başka birşey değildir.

Yerel seçimlerde yalnızca "SODEP'e oy ver" ya da menşeviklerimiz gibi "cunta partilerinin dışındaki (ANAP, HP, MDP) partilere oy ver" demek burjuva kuyrukçuluğunun ta kendisidir.

Sosyal demokrasi anti-faşist değildir. Faşizme karşı tutarlı mücadele vermemiştir, veremez de. Çıkarları kapitalizmin çerçevesi içindedir.

Faşizm sulanma sürecine girmiştir. SODEP'in alacağı oylar, SODEP burjuva partisidir. faşizmin sulanma sürecine hız verecektir. O zaman bizim bu durumu körüklememiz gerekir. Burjuvazinin içindeki çelişkileri kör gözler görüyor. Bu, devrimci durumu doğurabilecek etkenlerden biridir. O halde SODEP'in demokrat, halktan yana, anti-faşist, anti-emperyalist olmayan bir burjuva partisi olduğunu teşhir etmek, faşizmin sulanma sürecinin hızlandıracağı için de seçimlerde onu "desteklemek" bugünün geçerli tavrıdır.

Hamburg

Yaşasın savaşanlar yaşasın direnenler

Mamak'ta Mart ortalarında 600 kişiyle başlayan devrimci direnişin ateşinden korkan burjuvazi geri adımlar atmak, istemlerin çoğunu kabullenmek zorunda kaldı. İstemlerin kabul edilmesi devrimcilerin kazandığı bir zafer, burjuvazinin geri adımları ayağının altındaki toprağın biraz daha kaydığının göstergesidir.

MAMAKTAN SELAM VAR

Yoldaşlar,
Oniki Eylül sonrasında, TKP-*İşçinin Sesi* adına Mamak Cezaevi'nde devrimci, dirençli, bilinçli ve örgütlü davrandık.

Faşist baskılara karşı Mamak'ta her türlü eylemi aktif destekledik yani bizzat bütün eylemlere katıldık. Bunlar açlık grevi, açık tavır alma, elbise giymeme gibi eylemlerdi. En sivri eylemlerden olan ve 25 kişinin bütün Mamak adına sonuna dek sürdürdüğü direnişte de 25 kişi içinde yerimizi aldık. Açlık grevi azimle, dirençle sürüyor. Şu anda istediklerimizin çoğunu elde ettik. Cezaevi yönetimini değiştirttik. Öteki bazı isteklerimizi de, her zamanki gibi devrimci direnişimizle kazanacağız.

Cezaevleri şu anda devrimci direnişin merkezleridir. Bu direnişin yankısını gerek yurt içinde, gerek yurt dışında tüm devrimcilere yaymanızı bekliyoruz.

Mamak'ta bulunan hareketlerin durumu şöyle:

Dev-Yol en kalabalık yığın ama örgütsüzlük içindeler. Aralarında çesitli yapıda insanlar, çeşıtlı görüşler var. Dürüst, kararlı, ınanmış olanlar bir arayış içındeler. Örgütsuzlük nedeniyle kendilerini boşlukta hissediyorlar ve dışarıyı, dışarıdakı gelişmeleri sürekli izlıyorlar. Dışarının kıvılcımı içerinin yangını oluyor.

TKP'nın menşevık kanadı, çoğunluğuyla eylem kırıcı eylemlere seyirci, idare önünde evet efendimci oldu. Bir de onlarla birlikte "suç"lanan ama onlarla bunun dışında bir ilişkisi olmayanlar, anlaşamayanlar ve onlara oportünist dıyenler var Bunların görüşleri şu: "Partı yeni kongre yaptı. Yeni şeyler söylüyor. Örneğin rejime faşist denmiş. Hele bir dışarı çıkıp inceleyelim. Bu arada *İşçinin Sesi*'ni de gelişmesiyle inceleyeceğiz." Böyle diyorlar. İlişkimiz sürüyor. Daha önce devrimci kanat olarak çıkanları sorarsanız, burada en iyi ilişkilerimiz onlarladır.

Onlar, biz örgüt değiliz, herkesin vereceği karar kendını bağlar, kımse kimseden sorumlu değıl diyorlar. Bizım söyledıklerimızin dışında bırşey söylemiyorlar Sonunda bizim dışımızda kalmayacaklarını belirtiyorlar Ama zaman geçsin, görüş ve program netleşsin, biz de buradan çıkıp inceleyelim, diyorlar. İçlerinde değer verdiğim insanlar var. Menşeviklere karsı ödunsüz tutum alıyorlar.

Halkın Kurtulusu yer yer bizim bir tehlike olduğumuzu düşunüyor Bazen onumüze çıkmaya çalışıyorlar ama kızmıyoruz. Şu anda tutarlı, dirençli davranan bir yapısı var ve bizim dışımızda en diri hareket diyebilirim.

Dev-Sol az olduğu için birşey demeyeceğim.

Kurtuluş'un kendi kendini tasfiye ettiği, bittiği söyleniyor.

Kurt hareketleri — PKK, Özgurluk Yolu, Rızgari ile çok ıyi ilıskılerimiz var. Bizi Kürdistan sorununa en iyı eğilen, en samimi olan devrimci hareket olarak gösteriyorlar

Bir de bağımsız devrimciler var ki hergün sayıları artıyor Örgutlu insanlardan daha fazla bir sayıya ulasıyorlar Bu şunu gösterıyor: Kendilerıne güven veren gerçek bır devrımci örgüt bulamıyorlar. Biz bu isteme yanıt vermeye çalışıyoruz Dışarıda bırseylerın varlığını gormek ıstiyorlar Gözler, kulaklar hep dışarıya yöneldi. Yeni yeni şeylerin beklentisi var.

Daha önce ilettiğiniz yayınları okuduk. Zor koşullar altında bu iletişim önemli bir göstergedir. Faşizmin zindanlarında *İşçinin Sesi* elimizde meşale oldu. İçinde bulunduğumuz koşullarda yazıların tek cümlesi bile bizim için altın değeri taşıyor. İşi öz ve temiz yapmanız, gururumuz, övüncümüz oldu *İşçinin Sesi*'nden başka sol yayın görmedik.

Burada bugünün Türkiye ekonomisi üzerine yazılmış araştırma ve istatistikleri, ekonomi kitaplarını sürekli olarak ınceliyorum. Elimden geldiği kadar da inceleyeceğim.

Eğer yapabilirsem bu konuda bır yazı hazırlayıp göndermek ıstıyorum. Gerçek bir profesyonel devrimci olmak zor iş. Bilgi, çalışkanlık, deneyim istiyor.

İşçinin Sesi'nin devrimci etkisı hapıshanelerde de duyuluyor. Odünsüz, bağımsız ideolojimiz, sıyasal tutumumuz, en zor koşullarda bile yığınlara ulaşmak için özverili didinişimiz, dürüst devrimcilerin bilincinde yer ediyor. Önümüz açık, ideolojimiz durudur. Gelecek onun için savaşanların.

Mamak

İTİB'in Mamak direnişini duyurmak ve desteklemek için düzenlediği yürüyüş yankı uyandırdı.

Direnişi Londra'da duyurduk

Zindanlarda, devrimci onuru yükseklerde tutan, bastırılamayan direnişleri, tutsak alınamayan bilinçleriyle burjuvazinin yüreğine korku, halkımızın yüreğine ışık saçan devrimcilerin savaşını desteklemek ve İngiltere'de duyurmak üzere İngiltere Türkiyeli İlericiler Birliği (İTİB) 2 Nisan'da bir yürüyüş düzenledi.

Londra'da Türkiyeli, Kıbrıslı topluluğun yoğun olduğu Stoke Newington bölgesinde bir parktan başlayan ve bölge içinden dolaşarak geçen yürüyüş Hackney belediye binasının önünde son buldu. Hem katılım, hem de militanca belgileriyle, marşlarıyla yürüyüş çevre halkın dikkatini zindanlarda savaşan devrimcilere toplamada ve geniş bir dayanışma uyandırmada çok başarılı oldu. Yürüyüş boyunca izleyenlerden de katılım oldu.

Yürüyüşün sonunda Hackney belediyesi önünde bir miting yapıldı. Mitingde önce İTİB, sonra TDHSK temsilcilerinin zindanlarda süren direnişleri ... konuşmalarından sonra. Mamak'ta ölüm orucuna katılan üç devrimcinin eşleri birer konuşma yaptılar. Kendileri de zindanlarda işkence görmüş bu yoldaşların sözleri sık sık "şan olsun halkın yiğit evlatlarına", "yaşasın savaşanlar, yaşasın direnenler" belgileriyle kesildi, coşkuyla alkışlandı. Bu konuşmaların ardından, Türkiye'deki savaşıma desteğini esirgemeyen İşçi Partisi Hackney bölgesi milletvekili Jeremy Corbyn bir konuşma yaptı. Jeremy Corbyn konuşmasında Türkiye'de hapishanelerden yükselen direnişle dayanışmanın önemi üstünde durdu.

Başarıyla biten yürüyüş ve miting İngiltere basınında yer aldı.

Direnişleriyle burjuvazinin zindanlarını çatlatan devrimcilerin seslerini Avrupa kamuoyunda yansıtma savaşı, önde gelen görevlerimizden biridir. Bugün devrimci kabarışın bir odak noktası olan, Türkiye'de geniş yığınların gönlünü ve desteğini kazanan direnişçilerin seslerini duyurmak ve yükseltmek için ileri!

Burjuvazi yalanlarıyla halkımızın biriken tepkisinin önüne geçemeyecek

Duvarlar çatlıyor başkaldırı havası yayılıyor

Üç buçuk yıldır faşizmin zindanlarında eylem ve başkaldırı sesleri hiç eksilmedi. Ölüm, işkence dinlemeden direnen devrimcilerin sesleri hiç titremedi. Şimdi ise dalga dalga yükseliyor, yükselen seslere yeni sesler katılıyor.

Bu yılın Ocak, Şubat ve Mart aylarında burjuvazinin zindanları faşizme karşı direnişin odak noktaları oldu. Diyarbakır'da bini aşkın devrimci tutuklunun yedi ölü vererek sürdürdükleri direniş, Şubat'ta Mamak'ta 600 kişinin katılımıyla başlayan ölüm orucu burjuvazinin yüreğine korku, halkımızın yüreğine ışık saçtı.

Zindanlardan yükselen bu ses, hapishane duvarlarını aşıp halka ulaştı ve güçlü bir yığın desteğini arkasına aldı. Analar Diyarbakır'dan kalktılar, Ankara'da Mamak'ın önünde biriktiler. Mamak'taki analarla birleşip, seslerini zindanlardaki sese kattılar. Direnen devrimcilere uygulanan baskıların hesabını burjuvaziden açıkça sormaya başladılar.

Direnenlere verilen desteğin daha geniş yığınları sarmasından duyulan korkuya, direnişin yabancı kamuoyunda yarattığı tepkiler de eklenince burjuvazi geri adımlar atmak zorunda kaldı. Mektup, kitap yasakları gevşedi, bazı koğuşlarda görüş yasağı kaldırıldı, hapishane yönetiminde istenilen yönde değişiklikler yapıldı. Son gelen haberlerde istemlerin çoğunun kabul edildiği ve Mamak'ta eylemin bittiği bildiriliyor.

İstemlerin çoğunun kabul edilmesi devrimcilerin kazandığı bir zafer, burjuvazinin geri adımları, ayağının altındaki toprağın biraz daha kaydığının göstergesi oldu.

Başından beri olayları örtbas etme çabasıyla hareket eden burjuvazi, ölüm orucunun yaydığı sempatiden korkup, direnişi belli sınırlar içinde açığa çıkarmayı tercih etmek zorunda kaldı. Haberi televizyona ve basına yansıtmak zorunda kaldı. Çünkü Türkiye'de bugün üç buçuk yıldır yavaştan biriken patlayıcı madde kapağı yavaştan zorlamaya başladı. Basınç arttıkça halkı canevinden vuran olaylar artık sessizce geçiştirilemez bir duruma geliyor.

Halkın tepkisinden duyduğu korkuyla burjuvazi olayları sessizce geçiştiremiyor ama yansıtmak zorunda kaldığı durumlarda da halkta kabaran öfkenin alevlenmesini engellemek için alabildiğine çarpıtıyor. Halkımıza yalan söylemekten başka bir çıkar yolu kalmayan burjuvazi, Mamak direnişini basına yansıtırken yalanlarına bir yenisini daha ekledi. Ama öyle bir yalan söyledi ki yalanıyla kendi kendini ele verdi. Genelkurmay Başkanlığı, Mamak direnişiyle ilgili olarak yaptığı açıklamada şöyle dedi:

> "Her insaf ve izan sahibi vatandaşlarımızın da takdir edeceği gibi, askeri ceza ve tutukevlerinde nadir bireysel olaylar dışında sistematik ve kasti bir kötü muamele ve işkence bahis konusu değildir." (4.4. 1984 *Tercüman)*

Genelkurmay bu açıklamada, "nadir bireysel olaylar" ve "sistematik olmayan işkenceler" olduğunu kabul etmek zorunda kalıyor! Bu tam da sistematik işkence uygulayanların, halka açıkça itiraf edebilecekleri sınırdır! Evet sistematik işkence var demiş oluyorlar! Açıklamada "ölüm olaylarına askeri savcılık el koymuştur" deyip ellerinde birikmiş kanı temizleyebileceklerini sanıyorlar.

Burjuvazi aldanıyor. Halkımızda biriken tepkinin önüne geçilemeyeceğini büyük olasılıkla gelecek günler gösterecektir. İşçi sınıfı ve halkımız, sesini zindanlardan yükselen sese daha güçlü katmak ve burjuvazinin yalanlarını başına çalmak için hazırlanıyor.